

**UCHWAŁA NR VIII/58/17
RADY MIEJSKIEJ W PASŁĘKU**

z dnia 1 września 2017 r.

**w sprawie uchwalenia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Pasłęk na lata 2017 –
2020 z perspektywą na lata 2021 – 2024”**

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1 i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 446 z późn. zm.) oraz art. 18 ust. 1 w związku z art. 14 i art. 17 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 519),

po zasięgnięciu opinii Zarządu Powiatu Elbląskiego, Rada Miejska w Pasłęku uchwała, co następuje:

§ 1. Uchwala się „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Pasłęk na lata 2017 – 2020 z perspektywą na lata 2021 – 2024”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Pasłęka.

§ 3. Traci moc uchwała Nr I/1/05 Rady Miejskiej w Pasłęku z dnia 18 lutego 2005 r. w sprawie uchwalenia Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Pasłęk.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Pasłęku oraz publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Pasłęku.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Pasłęku

mgr Edward Skali

eko-precyzja

Załącznik do Uchwały
Rady Miejskiej w Pasłęku.....

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Pasłęk na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024

**Opracował:
Zakład Analiz Środowiskowych Eko-precyzja**

PASŁĘK 2017

Spis treści:

1. Wykaz skrótów	4
2. Wstęp	5
2.1. Cel i zakres opracowania	5
2.2. Opis przyjętej metodyki	6
2.3. Charakterystyka gminy.....	6
2.3.1. Położenie.....	6
2.3.2. Demografia.....	7
2.3.3. Geomorfologia.....	8
2.3.4. Warunki klimatyczne.....	8
3. Założenia Programu Ochrony Środowiska.....	9
3.1. Dokumenty nadrzędne i cele	9
3.1.1. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności	9
3.1.2. Strategia Rozwoju Kraju 2020	10
3.1.3. Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko.....	11
3.1.4. Strategia innowacyjności i efektywności gospodarki „Dynamiczna Polska 2020” .	12
3.1.5. Strategia rozwoju transportu do 2020 roku (z perspektywą do 2030 roku)	12
3.1.6. Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012–2020	13
3.1.7. Strategia „Sprawne Państwo 2020”	15
3.1.8. Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022	15
3.1.9. Krajowa strategia rozwoju regionalnego 2010–2020: regiony, miasta, obszary wiejskie	16
3.1.10. Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020.....	16
3.1.11. Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020	17
3.1.12. Polityka energetyczna Polski do 2030 roku.....	17
4. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	19
5. Ocena stanu środowiska	22
5.1. Ochrona klimatu i jakości powietrza	22
5.1.1 Źródła zanieczyszczeń powietrza	22
5.1.2 Jakość powietrza	24
5.1.3 Analiza SWOT.....	43
5.1.4 Zagrożenia	44
5.2. Zagrożenia hałasem	44
5.2.1. Stan wyjściowy	44

5.2.2. Źródła hałasu.....	45
5.2.3. Analiza SWOT.....	55
5.2.4. Zagrożenia	55
5.3. Promieniowanie elektromagnetyczne.....	56
5.3.1. Stan wyjściowy	56
5.3.2. Źródła promieniowania elektromagnetycznego.....	56
5.3.3. Analiza SWOT.....	62
5.3.4. Zagrożenia	63
5.4. Gospodarowanie wodami.....	63
5.4.1. Stan wyjściowy - wody powierzchniowe.....	63
5.4.2. Jakość wód - wody powierzchniowe	63
5.4.3. Stan wyjściowy - wody podziemne	65
5.4.4. Jakość wód - wody podziemne	67
5.4.6. Analiza SWOT.....	68
5.4.6. Zagrożenia	69
5.5. Gospodarka wodno-ściekowa	69
5.5.1. Sieć wodociągowa.....	69
5.5.2. Sieć kanalizacyjna	69
5.5.3. Analiza SWOT.....	70
5.5.4. Zagrożenia	70
5.6. Zasoby geologiczne	70
5.6.1. Stan aktualny.....	70
5.6.2. Przepisy prawne.....	71
5.6.3. Analiza SWOT.....	72
5.6.4. Zagrożenia	72
5.7. Gleby	73
5.7.1. Stan aktualny.....	73
5.7.2. Analiza SWOT.....	79
5.7.3. Zagrożenia	80
5.8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	80
5.8.1. Stan wyjściowy	80
5.8.2. Analiza SWOT.....	84
5.8.3. Zagrożenia	84
5.9. Zasoby przyrodnicze.....	84
5.9.1. Formy ochrony przyrody.....	84

5.9.2. Lasy.....	91
5.9.3. Analiza SWOT.....	91
5.9.4. Zagrożenia	92
5.10. Zagrożenia poważnymi awariami	92
5.10.1. Stan aktualny.....	92
5.10.2. Analiza SWOT.....	93
5.10.3. Zagrożenia	93
6. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie	95
6.1. Wyznaczone cele i zadania.....	95
7. System realizacji programu ochrony środowiska	106
7.1. Współpraca z interesariuszami	106
7.2. Edukacja ekologiczna	107
7.3. Sprawozdawczość	108
7.4. Monitoring realizacji programu	109
7.5. Źródła finansowania.....	111
7.5.1. Fundusze krajowe	111
7.5.2. Fundusze Unii Europejskiej	113

1. Wykaz skrótów

Tabela 1. Słownik skrótów.

Nazwa skrótu	Wyjaśnienie
PGO WP	Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego
Analiza SWOT	Narzędzie służące do analizy strategicznej. Opiera się ona na określeniu silnych oraz słabych stron, a także wynikających z nich szans oraz zagrożeń.
GDDKiA	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
GIOŚ	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
GUS	Główny Urząd Statystyczny
JCW	Jednolita część wód
JCWP	Jednolita część wód powierzchniowych
JCWpd	Jednolita część wód podziemnych
JST	Jednostka samorządu terytorialnego
KPGO	Krajowy Plan Gospodarki Odpadami
KZGW	Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej
NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
OZE	Odnawialne Źródła Energii
PEM	Pola elektromagnetyczne
PMS	Państwowy Monitoring Środowiska
POKza	Program Oczyszczania Kraju z Azbestu
POP	Program Ochrony Powietrza
POŚ	Program Ochrony Środowiska
PROW	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
RDLP	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
RDOŚ	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
RDW	Ramowa Dyrektywa Wodna
RZGW	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej
SOOŚ	Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko
UE	Unia Europejska
WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
WIOŚ	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
WPOŚ	Wojewódzki Program Ochrony Środowiska
ZDR	Zakłady Dużego Ryzyka
WMODR	Warmińsko-Mazurski Ośrodek Doradztwa Rolniczego
ZS	Zespół Szkół
ZDW	Zarząd Dróg Wojewódzkich
ZMiUW	Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Olsztynie
ZZR	Zakłady Zwiększonego Ryzyka

2. Wstęp

2.1. Cel i zakres opracowania

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Pasłęk na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024” jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki ochrony środowiska na terenie gminy. Według założeń, przedstawionych w niniejszym opracowaniu, sporządzenie programu doprowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem, zapewni skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzy warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa.

Opracowanie jakim jest *Program Ochrony Środowiska* określa politykę środowiskową, a także wyznacza cele i zadania środowiskowe, które odnoszą się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według priorytetów. Podczas tworzenia dokumentu, przyjęto założenie, iż powinien on spełniać rolę narzędzia pracy przyszłych użytkowników, ułatwiającego i przyspieszającego rozwiązywanie poszczególnych zagadnień. Niniejsze opracowanie zawiera między innymi rozpoznanie aktualnego stanu środowiska w gminie, przedstawia propozycje oraz opis zadań, które niezbędne są do kompleksowego rozwiązania problemów związanych z ochroną środowiska.

Przedmiotowy dokument wspomaga dążenie do uzyskania w gminie sukcesywnego ograniczenia degradacji środowiska, ochronę i rozwój jego walorów oraz racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska z uwzględnieniem konieczności jego ochrony. Stan docelowy w tym zakresie nakreśla *Program Ochrony Środowiska*, a ocenę efektów jego realizacji, zgodnie z ustawą Prawo Ochrony Środowiska, dokonuje się okresowo, co 2 lata.

Struktura opracowania obejmuje omówienie kierunków ochrony środowiska w gminie w odniesieniu m.in. do gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, ochrony powierzchni ziemi i gleb, ochrony powietrza, ochrony przed hałasem, ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym, ochrony przyrody, edukacji ekologicznej. W opracowaniu znajduje się ich charakterystyka, ocena stanu aktualnego oraz określenie stanu docelowego. Identyfikacja potrzeb gminy w zakresie ochrony środowiska, w odniesieniu do obowiązujących przepisów prawnych, polega na sformułowaniu celów nadrzędnych oraz strategii ich realizacji. Na tej podstawie opracowywany jest plan operacyjny, przedstawiający listę przedsięwzięć jakie zostaną zrealizowane na terenie Gminy do roku 2024.

2.2. Opis przyjętej metodyki

Obowiązek wykonania Programu Ochrony Środowiska wynika z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. 2016, poz. 672 z późn. zm.)¹, a w szczególności:

„Art. 17. 1. Organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, sporządza odpowiednio wojewódzkie, powiatowe i gminne programy ochrony środowiska, uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych, o których mowa w art. 14 ust. 1.

Art. 18. 1. Programy, o których mowa w art. 17 ust. 1, uchwała odpowiednio sejmik województwa, rada powiatu albo rada gminy. Z wykonania programów organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy.”

Gminne Programy ochrony środowiska tworzone są w celu realizacji polityki ochrony środowiska na szczeblu gminnym.

2.3. Charakterystyka gminy

2.3.1. Położenie

Gmina Pasłęk to gmina o charakterze miejsko-wiejskim, która położona jest w powiecie elbląskim, w zachodniej części województwa warmińsko-mazurskiego.

Gmina Pasłęk sąsiaduje z następującymi gminami:

- Wilczęta (od strony wschodniej),
- Godkowo (od strony wschodniej),
- Morąg (od strony wschodniej),
- Małdyty (od strony południowej),
- Rychliki (od strony zachodniej),
- Elbląg (od strony zachodniej),
- Milejewo (od strony północnej)
- Młynary (od strony północnej).

Pod względem geograficznym Gmina położona jest w obrębie Równiny Warmińskiej oraz Wysoczyzny Elbląskiej.

¹ Z uwzględnieniem zapisów ustaw zmieniających, w tym Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2014 r., poz. 1101).

Rysunek 1. Położenie Gminy Pasłęk.

Źródło: www.google.pl

2.3.2. Demografia

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego z 2015 roku liczba ludności w Gminie Pasłęk wynosiła 19 590 osób, z czego 9 598 stanowili mężczyźni, a 9 992 kobiety. Szczegółowe informacje na temat demografii zostały zamieszczone w poniższej tabeli.

Tabela 1. Dane demograficzne Gminy Pasłęk (stan na 31.XII.2015 r.).

Parametr	Jednostka miary	Wartość
Ludność według miejsca zameldowania		
Liczba ludności (ogółem)	osoba	19 590
Liczba kobiet	osoba	9 992
Liczba mężczyzn	osoba	9 598
Wskaźnik modułu gminnego		
Gęstość zaludnienia	ilość osób / km ²	74
Ilość kobiet na 100 mężczyzn	osoba	104
Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	-	-3,2
Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem		
W wieku przedprodukcyjnym	%	19,0
W wieku produkcyjnym	%	63,5
W wieku poprodukcyjnym	%	17,4

Źródło: GUS

Informacje na temat wielkości bezrobocia na terenie Gminy Pasłęk zestawione zostały w poniższej tabeli.

Tabela 2. Dane dotyczące bezrobocia na terenie Gminy Pasłęk (stan na 31.XII.2015 r.).

Parametr	Jednostka miary	Wartość
Bezrobotni zarejestrowani według płci		
Ogółem	osoba	1 581
Mężczyźni	osoba	716
Kobiety	osoba	865
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym		
Ogółem	%	12,7
Mężczyźni	%	10,8
Kobiety	%	14,9

Źródło: GUS

2.3.3. Geomorfologia

W związku z położeniem Gminy Pasłęk w obrębie dwóch różnych jednostek geograficznych: Równiny Warmińskiej oraz Wysoczyzny Elbląskiej, krajobraz należy do mocno zróżnicowanych. W północnej części Gminy teren opada od wysokości ok 110 m n.p.m. do ok. 30 m n.p.m. w kierunku Miasta Pasłęk. Obszar miasta zbudowany jest głównie z ilastych glin zwałowych. Środkowa część Gminy odznacza się brakiem wyraźnych wzniesień. Wysokość waha się między 10-50 m n.p.m. Większe wzniesienia pojawiają się dopiero w południowej części Gminy. Osiągają one maksymalnie 165,2 m n.p.m. (okolice Nowej Wsi).

W obrębie Gminy Pasłęk występują następujące typy krajobrazu naturalnego:

- krajobraz nadmorski,
- krajobraz młodoglacjalny
- krajobraz dolin i równin akumulacyjnych

2.3.4. Warunki klimatyczne

Gmina Pasłęk położona jest w Pomorsko-Warmińskim Regionie Klimatycznym (wg Atlasu hydrogeologicznego Polski). Poniżej przedstawiono najważniejsze parametry klimatu panującego na terenie Gminy Pasłęk:

- średnia roczna suma opadów: 700 mm,
- średnia roczna temperatura: 7,3-7,6°C,
- średnia dobowa temperatura w styczniu: (-1,7)-(-2,5)°C,
- średnia dobowa temperatura w lipcu: 17,8°C,
- wiatry: południowo-zachodnie, południowo-wschodnie.

3. Założenia Programu Ochrony Środowiska

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Pasłęk na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024” zgodny jest z dokumentami wyższego szczebla, tj. dokumentami europejskimi, krajowymi, wojewódzkimi oraz powiatowymi. Dokument uwzględnia także założenia określone w innych dokumentach lokalnych.

3.1. Dokumenty nadrzędne i cele

Uwarunkowania wspólnotowe

Podstawę Wspólnotowej Polityki Ochrony Środowiska stanowi VII Program Działań na Rzecz Ochrony Środowiska (7th European Action Plan, w skrócie EAP). Wskazuje on na konieczność zastosowania strategicznego podejścia do problemów środowiskowych. Takie podejście powinno wykorzystywać różne środki oraz instrumenty, aby regulować działania podejmowane przez przedsiębiorców, konsumentów, polityków i obywateli.

Zgodność celów, zawartych w VII Europejskim Programie Działań na Rzecz Ochrony Środowiska, została osiągnięta poprzez ich szczegółową analizę oraz dopasowanie do lokalnych potrzeb gminy.

3.1.1. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności

1. Cel 7: „Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska”:

- a) Kierunek interwencji – Modernizacja infrastruktury i bezpieczeństwo energetyczne,
- b) Kierunek interwencji – Modernizacja sieci elektroenergetycznych i ciepłowniczych,
- c) Kierunek interwencji – Realizacja programu inteligentnych sieci w elektroenergetyce,
- d) Kierunek interwencji – Wzmocnienie roli odbiorców finalnych w zarządzaniu zużyciem energii,
- e) Kierunek interwencji – Stworzenie zachęt przyspieszających rozwój zielonej gospodarki,
- f) Kierunek interwencji – Zwiększenie poziomu ochrony środowiska.

2. Cel 8: „Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych”:

- a) Kierunek interwencji – Rewitalizacja obszarów problemowych w miastach,
- b) Kierunek interwencji – Stworzenie warunków sprzyjających tworzeniu pozarolniczych miejsc pracy na wsi i zwiększaniu mobilności zawodowej na linii obszary wiejskie – miasta,
- c) Kierunek interwencji – Zrównoważony wzrost produktywności i konkurencyjności sektora rolno-spożywczego zapewniający bezpieczeństwo żywnościowe oraz stymulujący wzrost pozarolniczego zatrudnienia i przedsiębiorczości na obszarach wiejskich,
- d) Kierunek interwencji – Wprowadzenie rozwiązań prawno-organizacyjnych stymulujących rozwój miast.

3. Cel 9: „Zwiększenie dostępności terytorialnej Polski”:

- a) Udrożnienie obszarów miejskich i metropolitarnych poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego.

3.1.2. Strategia Rozwoju Kraju 2020

1. Obszar strategiczny I Sprawne i efektywne państwo:

- a) Cel I.1. Przejście od administrowania do zarządzania rozwojem:
- Priorytetowy kierunek interwencji I.1.5 – Zapewnienie ładu przestrzennego,
- b) Cel I.3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela:
- Priorytetowy kierunek interwencji I.3.3. – Zwiększenie bezpieczeństwa obywatela,

2. Obszar strategiczny II Konkurencyjna gospodarka

- a) Cel II.2. Wzrost wydajności gospodarki
- Priorytetowy kierunek interwencji II.2.3. – Zwiększenie konkurencyjności i modernizacja sektora rolno-spożywczego,
- b) Cel II.5. Zwiększenie wykorzystania technologii cyfrowych
- Priorytetowy kierunek interwencji II.5.2. – Upowszechnienie wykorzystania technologii cyfrowych,
- c) Cel II.6. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko
- Priorytetowy kierunek interwencji II.6.1. – Racjonalne gospodarowanie zasobami,
 - Priorytetowy kierunek interwencji II.6.2. – Poprawa efektywności energetycznej,
 - Priorytetowy kierunek interwencji II.6.3. – Zwiększenie dywersyfikacji dostaw paliw i energii,
 - Priorytetowy kierunek interwencji II.6.4. – Poprawa stanu środowiska,
 - Priorytetowy kierunek interwencji II.6.5. – Adaptacja do zmian klimatu,
- d) Cel II.7. Zwiększenie efektywności transportu
- Priorytetowy kierunek interwencji II.7.1. – Zwiększenie efektywności zarządzania w sektorze transportowym,
 - Priorytetowy kierunek interwencji II.7.2. – Modernizacja i rozbudowa połączeń transportowych,
 - Priorytetowy kierunek interwencji II.7.3. – Udrożnienie obszarów miejskich,

3. Obszar strategiczny III Spójność społeczna i terytorialna

- a) Cel III.2. Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych
- Priorytetowy kierunek interwencji III.2.1. – Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych,
- b) Cel III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych

- Priorytetowy kierunek interwencji III.3.1. – Tworzenie warunków instytucjonalnych, prawnych i finansowych dla realizacji działań rozwojowych w regionach,
- Priorytetowy kierunek interwencji III.3.2. – Wzmacnianie ośrodków wojewódzkich,
- Priorytetowy kierunek interwencji III.3.3. – Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmacniania potencjału obszarów wiejskich,
- Priorytetowy kierunek interwencji III.3.4. – Zwiększenie spójności terytorialnej

3.1.3. Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko

1. Cel 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska
 - a) Kierunek interwencji 1.1. – Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin,
 - b) Kierunek interwencji 1.2. – Gospodarowanie wodami dla ochrony przed powodzią, suszą i deficytem wody,
 - c) Kierunek interwencji 1.3. – Zachowanie bogactwa różnorodności biologicznej, w tym wielofunkcyjna gospodarka leśna,
 - d) Kierunek interwencji 1.4. – Uporządkowanie zarządzania przestrzenią,
2. Cel 2. Zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię
 - a) Kierunek interwencji 2.1. – Lepsze wykorzystanie krajowych zasobów energii,
 - b) Kierunek interwencji 2.2. – Poprawa efektywności energetycznej,
 - c) Kierunek interwencji 2.6. – Wzrost znaczenia rozproszonych, odnawialnych źródeł energii,
 - d) Kierunek interwencji 2.7. – Rozwój energetyczny obszarów podmiejskich i wiejskich,
 - e) Kierunek interwencji 2.8. – Rozwój systemu zaopatrywania nowej generacji pojazdów wykorzystujących paliwa alternatywne,
3. Cel 3. Poprawa stanu środowiska
 - a) Kierunek interwencji 3.1. – Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki,
 - b) Kierunek interwencji 3.2. – Racjonalne gospodarowanie odpadami, w tym wykorzystanie ich na cele energetyczne,
 - c) Kierunek interwencji 3.3. – Ochrona powietrza, w tym ograniczenie oddziaływania energetyki,
 - d) Kierunek interwencji 3.4. – Wspieranie nowych i promocja polskich technologii energetycznych i środowiskowych,
 - e) Kierunek interwencji 3.5. – Promowanie zachowań ekologicznych oraz tworzenie warunków do powstawania zielonych miejsc pracy,

3.1.4. Strategia innowacyjności i efektywności gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”

1. Cel 1: Dostosowanie otoczenia regulacyjnego i finansowego do potrzeb innowacyjnej i efektywnej gospodarki
 - a) Kierunek działań 1.2. – Koncentracja wydatków publicznych na działaniach prorozwojowych i innowacyjnych
 - Działanie 1.2.3. – Identyfikacja i wspieranie rozwoju obszarów i technologii o największym potencjale wzrostu,
 - Działanie 1.2.4. – Wspieranie różnych form innowacji,
 - Działanie 1.2.5. – Wspieranie transferu wiedzy i wdrażania nowych/nowoczesnych technologii w gospodarce (w tym technologii środowiskowych),
 - b) Kierunek działań 1.3. – Uproszczenie, zapewnienie spójności i przejrzystości systemu danin publicznych mające na względzie potrzeby efektywnej i innowacyjnej gospodarki
 - Działanie 1.3.2. – Eliminacja szkodliwych subsydiów i racjonalizacja ulg podatkowych,
2. Cel 3: Wzrost efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i surowców
 - a) Kierunek działań 3.1. – Transformacja systemu społeczno-gospodarczego na tzw. „bardziej zieloną ścieżkę”, zwłaszcza ograniczanie energo- i materiałochłonności gospodarki,
 - Działanie 3.1.1. – Tworzenie warunków dla rozwoju zrównoważonej produkcji i konsumpcji oraz zrównoważonej polityki przemysłowej,
 - Działanie 3.1.2. – Podnoszenie społecznej świadomości i poziomu wiedzy na temat wyzwań zrównoważonego rozwoju i zmian klimatu,
 - Działanie 3.1.3. – Wspieranie potencjału badawczego oraz eksportowego w zakresie technologii środowiskowych, ze szczególnym uwzględnieniem niskoemisyjnych technologii węglowych (CTW),
 - Działanie 3.1.4. – Promowanie przedsiębiorczości typu „business & biodiversity”, w szczególności na obszarach zagrożonych peryferyjnością,
 - b) Kierunek działań 3.2. – Wspieranie rozwoju zrównoważonego budownictwa na etapie planowania, projektowania, wznoszenia budynków oraz zarządzania nimi przez cały cykl życia
 - Działanie 3.2.1. – Poprawa efektywności energetycznej i materiałowej przedsięwzięć architektoniczno-budowlanych oraz istniejących zasobów,
 - Działanie 3.2.2. – Stosowanie zasad zrównoważonej architektury

3.1.5. Strategia rozwoju transportu do 2020 roku (z perspektywą do 2030 roku)

1. Cel strategiczny 1. - Stworzenie zintegrowanego systemu transportowego
 - a) Cel szczegółowy 1. – Stworzenie nowoczesnej i spójnej sieci infrastruktury transportowej,
 - b) Cel szczegółowy 4. – Ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko.

3.1.6. Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012–2020

1. Cel szczegółowy 2: Poprawa warunków życia na obszarach wiejskich oraz poprawa ich dostępności przestrzennej
 - a) Priorytet 2.1. – Rozwój infrastruktury gwarantującej bezpieczeństwo energetyczne, sanitarne i wodne na obszarach wiejskich
 - Kierunek interwencji 2.1.1. – Modernizacja sieci przesyłowych i dystrybucyjnych energii elektrycznej,
 - Kierunek interwencji 2.1.2. – Dywersyfikacja źródeł wytwarzania energii elektrycznej,
 - Kierunek interwencji 2.1.3. – Rozbudowa i modernizacja ujęć wody i sieci wodociągowej,
 - Kierunek interwencji 2.1.4. – Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków,
 - Kierunek interwencji 2.1.5. – Rozwój systemów zbiórki, odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
 - Kierunek interwencji 2.1.6. – Rozbudowa sieci przesyłowej i dystrybucyjnej gazu ziemnego,
 - Priorytet 2.2. – Rozwój infrastruktury transportowej gwarantującej dostępność transportową obszarów wiejskich
 - Kierunek interwencji 2.2.1. – Rozbudowa i modernizacja lokalnej infrastruktury drogowej i kolejowej,
 - Kierunek interwencji 2.2.2. – Tworzenie powiązań lokalnej sieci drogowej z siecią dróg regionalnych, krajowych, ekspresowych i autostrad,
 - Kierunek interwencji 2.2.3. – Tworzenie infrastruktury węzłów przesiadkowych, transportu kołowego i kolejowego,
 - b) Priorytet 2.5. Rozwój infrastruktury bezpieczeństwa na obszarach wiejskich
 - Kierunek interwencji 2.5.1. – Rozwój infrastruktury wodno-melioracyjnej i innej łagodzącej zagrożenia naturalne,
2. Cel szczegółowy 3: Bezpieczeństwo żywnościowe
 - a) Priorytet 3.2. – Wytwarzanie wysokiej jakości, bezpiecznych dla konsumentów produktów rolno-spożywczych
 - Kierunek interwencji 3.2.2. – Wsparcie wytwarzania wysokiej jakości produktów rolno-spożywczych, w tym produktów wytwarzanych metodami integrowanymi, ekologicznymi oraz tradycyjnymi metodami produkcji z lokalnych surowców i zasobów oraz produktów rybnych,
 - b) Priorytet 3.4. – Podnoszenie świadomości i wiedzy producentów oraz konsumentów w zakresie produkcji rolno-spożywczej i zasad żywienia
 - Kierunek interwencji 3.4.3. – Wsparcie działalności innowacyjnej ukierunkowanej na zmiany wzorców produkcji i konsumpcji,
3. Cel szczegółowy 5: Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich
 - a) Priorytet 5.1. – Ochrona środowiska naturalnego w sektorze rolniczym i różnorodności biologicznej na obszarach wiejskich

- Kierunek interwencji 5.1.1. – Ochrona różnorodności biologicznej, w tym unikalnych ekosystemów oraz flory i fauny związanych z gospodarką rolną i rybacką,
 - Kierunek interwencji 5.1.2. – Ochrona jakości wód, w tym racjonalna gospodarka nawozami i środkami ochrony roślin,
 - Kierunek interwencji 5.1.3. – Racjonalne wykorzystanie zasobów wodnych na potrzeby rolnictwa i rybactwa oraz zwiększanie retencji wodnej,
 - Kierunek interwencji 5.1.4. – Ochrona gleb przed erozją, zakwaszeniem, spadkiem zawartości materii organicznej i zanieczyszczeniem metalami ciężkimi,
 - Kierunek interwencji 5.1.5. – Rozwój wiedzy w zakresie ochrony środowiska rolniczego i różnorodności biologicznej na obszarach wiejskich i jej upowszechnianie,
- b) Priorytet 5.2.- Kształtowanie przestrzeni wiejskiej z uwzględnieniem ochrony krajobrazu i ładu przestrzennego
- Kierunek interwencji 5.2.1. – Zachowanie unikalnych form krajobrazu rolniczego,
 - Kierunek interwencji 5.2.2. – Właściwe planowanie przestrzenne,
 - Kierunek interwencji 5.2.3. – Racjonalna gospodarka gruntami,
- c) Priorytet 5.3. – Adaptacja rolnictwa i rybactwa do zmian klimatu oraz ich udział w przeciwdziałaniu tym zmianom (mitygacji)
- Kierunek interwencji 5.3.1. – Adaptacja produkcji rolnej i rybackiej do zmian klimatu,
 - Kierunek interwencji 5.3.2. – Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych w rolnictwie i całym łańcuchu rolno-żywnościowym,
 - Kierunek interwencji 5.3.3. – Zwiększenie sekwestracji węgla w glebie i biomase wytwarzanej w rolnictwie,
 - Kierunek interwencji 5.3.4. – Badania w zakresie wzajemnego oddziaływania rozwoju obszarów wiejskich, rolnictwa i rybactwa na zmiany klimatu,
 - Kierunek interwencji 5.3.5. – Upowszechnianie wiedzy w zakresie praktyk przyjaznych klimatowi wśród konsumentów i producentów rolno-spożywczych,
- d) Priorytet 5.4. Zrównoważona gospodarka leśna i łowiecka na obszarach wiejskich
- Kierunek interwencji 5.4.1. – Racjonalne zwiększenie zasobów leśnych,
 - Kierunek interwencji 5.4.2. – Odbudowa drzewostanów po zniszczeniach spowodowanych katastrofami naturalnymi,
 - Kierunek interwencji 5.4.3 – Zrównoważona gospodarka łowiecka służąca ochronie środowiska oraz rozwojowi rolnictwa i rybactwa,
 - Kierunek interwencji 5.4.4. – Wzmacnianie publicznych funkcji lasów,
- e) Priorytet 5.5. - Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii na obszarach wiejskich
- Kierunek interwencji 5.5.1. – Racjonalne wykorzystanie rolniczej i rybackiej przestrzeni produkcyjnej do produkcji energii ze źródeł odnawialnych,
 - Kierunek interwencji 5.5.2. – Zwiększenie dostępności cenowej i upowszechnienie rozwiązań w zakresie odnawialnych źródeł energii wśród mieszkańców obszarów wiejskich

3.1.7. Strategia „Sprawne Państwo 2020”

1. Cel 3: Skuteczne zarządzanie i koordynacja działań rozwojowych

- a) Kierunek interwencji 3.2. – Skuteczny system zarządzania rozwojem kraju
- Przedsięwzięcie 3.2.1. – Wprowadzenie mechanizmów zapewniających spójność programowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego,
 - Przedsięwzięcie 3.2.2. – Zapewnienie ładu przestrzennego,
 - Przedsięwzięcie 3.2.3. – Wspieranie rozwoju wykorzystania informacji przestrzennej z wykorzystaniem technologii cyfrowych,

2. Cel 5: Efektywne świadczenie usług publicznych

- a) Kierunek interwencji 5.2. – Ochrona praw i interesów konsumentów
- Przedsięwzięcie 5.2.3. – Wzrost świadomości uczestników obrotu o przysługujących konsumentom prawach oraz stymulacja aktywności konsumenckiej w obszarze ochrony tych praw,
- b) Kierunek interwencji 5.5. – Standaryzacja i zarządzanie usługami publicznymi, ze szczególnym uwzględnieniem technologii cyfrowych
- Przedsięwzięcie 5.5.2. – Nowoczesne zarządzanie usługami publicznymi,

3. Cel 7: Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa i porządku publicznego

- a) Kierunek interwencji 7.5. – Doskonalenie systemu zarządzania kryzysowego
- Przedsięwzięcie 7.5.1. – Usprawnienie działania struktur zarządzania kryzysowego.

3.1.8. Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022

1. Cel 3: Rozwój odporności na zagrożenia bezpieczeństwa narodowego

- a) Priorytet 3.1. – Zwiększanie odporności infrastruktury krytycznej
- Kierunek interwencji 3.1.3. – Zapewnienie bezpieczeństwa funkcjonowania energetyki jądrowej w Polsce,

2. Cel 4: Zwiększenie integracji polityk publicznych z polityką bezpieczeństwa

- a) Priorytet 4.1. – Integracja rozwoju społeczno-gospodarczego i bezpieczeństwa narodowego
- Kierunek interwencji 4.1.1. – Wzmocnienie relacji między rozwojem regionalnym kraju a polityką obronną,
 - Kierunek interwencji 4.1.2. – Koordynacja działań i procedur planowania przestrzennego uwzględniających wymagania obronności i bezpieczeństwa państwa,
 - Kierunek interwencji 4.1.3. – Wspieranie rozwoju infrastruktury przez sektor bezpieczeństwa,
 - Kierunek interwencji 4.1.4. – Wspieranie ochrony środowiska przez sektor bezpieczeństwa.

3.1.9. Krajowa strategia rozwoju regionalnego 2010–2020: regiony, miasta, obszary wiejskie

1. Cel 1: Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów
 - a) Kierunek działań 1.1. – Wzmacnianie funkcji metropolitalnych ośrodków wojewódzkich i integracja ich obszarów funkcjonalnych
 - Działanie 1.1.1. – Warszawa – stolica państwa,
 - Działanie 1.1.2. – Pozostałe ośrodki wojewódzkie,
 - b) Kierunek działań 1.2. – Tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania procesów rozwojowych i zwiększania ich absorpcji na obszary poza ośrodkami wojewódzkimi
 - Działanie 1.2.1. – Zwiększanie dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionów,
 - Działanie 1.2.2. – Wspieranie rozwoju i znaczenia miast subregionalnych,
 - Działanie 1.2.3. – Pełniejsze wykorzystanie potencjału rozwojowego obszarów wiejskich,
 - Kierunek działań 1.3. – Budowa podstaw konkurencyjności województw – działania tematyczne
 - Działanie 1.3.5. – Dywersyfikacja źródeł i efektywne wykorzystanie energii oraz reagowanie na zagrożenia naturalne,
 - Działanie 1.3.6. – Wykorzystanie walorów środowiska przyrodniczego oraz potencjału dziedzictwa kulturowego
2. Cel 2: Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych
 - a) Kierunek działań 2.2. – Wspieranie obszarów wiejskich o najniższym poziomie dostępu mieszkańców do dóbr i usług warunkujących możliwości rozwojowe
 - Działanie 2.2.3. – Zwiększanie dostępności i jakości usług komunikacyjnych,
 - Działanie 2.2.4. – Usługi komunalne i związane z ochroną środowiska,
 - b) Kierunek działań 2.3. – Restrukturyzacja i rewitalizacja miast i innych obszarów tracących dotychczasowe funkcje społeczno-gospodarcze,
 - c) Kierunek działań 2.4. – Przewyciężanie niedogodności związanych z położeniem obszarów przygranicznych, szczególnie wzdłuż zewnętrznych granic UE,
 - d) Kierunek działań 2.5. – Zwiększanie dostępności transportowej do ośrodków wojewódzkich na obszarach o najniższej dostępności,

3.1.10. Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020

1. Cel szczegółowy 4: Poprawa zdrowia obywateli oraz efektywności systemu opieki zdrowotnej
 - a) Kierunek interwencji – kształtowanie zdrowego stylu życia poprzez promocję zdrowia, edukację zdrowotną oraz prośrodowiskową oraz działania wspierające dostęp do zdrowej i bezpiecznej żywności.

3.1.11. Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020

1. Cel szczegółowy 4: Rozwój i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego i kreatywnego
 - a) Priorytet Strategii 4.1. – Wzmocnienie roli kultury w budowaniu spójności społecznej
 - Kierunek działań 4.1.2. – Ochrona dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego oraz krajobrazu.

3.1.12. Polityka energetyczna Polski do 2030 roku

1. Kierunek – poprawa efektywności energetycznej
 - a) Cel główny – dążenie do utrzymania zeroenergetycznego wzrostu gospodarczego, tj. rozwoju gospodarki następującego bez wzrostu zapotrzebowania na energię pierwotną,
 - b) Cel główny – konsekwentne zmniejszanie energochłonności polskiej gospodarki do poziomu UE-15,
2. Kierunek – wzrost bezpieczeństwa dostaw paliw i energii
 - a) Cel główny – racjonalne i efektywne gospodarowanie złożami węgla, znajdującymi się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - b) Cel główny – zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju poprzez dywersyfikację źródeł i kierunków dostaw gazu ziemnego,
3. Kierunek – wytwarzanie i przesyłanie energii elektrycznej oraz ciepła
 - a) Cel główny – zapewnienie ciągłego pokrycia zapotrzebowania na energię przy uwzględnieniu maksymalnego możliwego wykorzystania krajowych zasobów oraz przyjaznych środowisku technologii,
4. Kierunek – dywersyfikacja struktury wytwarzania energii elektrycznej poprzez wprowadzenie energetyki jądrowej
 - a) Cel główny – przygotowanie infrastruktury dla energetyki jądrowej i zapewnienie inwestorom warunków do wybudowania i uruchomienia elektrowni jądrowych opartych na bezpiecznych technologiach, z poparciem społecznym i z zapewnieniem wysokiej kultury bezpieczeństwa jądrowego na wszystkich etapach: lokalizacji, projektowania, budowy, uruchomienia, eksploatacji i likwidacji elektrowni jądrowych,
5. Kierunek – rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym biopaliw
 - a) Cel główny – wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii co najmniej do poziomu 15% w 2020 roku oraz dalszy wzrost tego wskaźnika w latach następnych,
 - b) Cel główny – osiągnięcie w 2020 roku 10% udziału biopaliw w rynku paliw transportowych oraz zwiększenie wykorzystania biopaliw II generacji,
 - c) Cel główny – ochrona lasów przed nadmiernym eksploataowaniem, w celu pozyskiwania biomasy oraz zrównoważone wykorzystanie obszarów rolniczych na cele OZE, w tym biopaliw, tak aby nie doprowadzić do konkurencji pomiędzy energetyką odnawialną i rolnictwem oraz zachować różnorodność biologiczną,

- d) Cel główny – wykorzystanie do produkcji energii elektrycznej istniejących urządzeń piętrzących stanowiących własność Skarbu Państwa,
 - e) Cel główny – zwiększenie stopnia dywersyfikacji źródeł dostaw oraz stworzenie optymalnych warunków do rozwoju energetyki rozproszonej opartej na lokalnie dostępnych surowcach,
6. Kierunek – rozwój konkurencyjnych rynków paliw i energii
- a) Cel główny – zapewnienie niezakłóconego funkcjonowania rynków paliw i energii, a przez to przeciwdziałanie nadmiernemu wzrostowi cen,
7. Kierunek – ograniczenie oddziaływania energetyki na środowisko
- a) Cel główny – ograniczenie emisji CO₂ do 2020 roku przy zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego,
 - b) Cel główny – ograniczenie emisji SO₂ i NO_x oraz pyłów (w tym PM₁₀ i PM_{2,5}) do poziomów wynikających z obecnych i projektowanych regulacji unijnych,
 - c) Cel główny – ograniczanie negatywnego oddziaływania energetyki na stan wód powierzchniowych i podziemnych,
 - d) Cel główny – minimalizacja składowania odpadów poprzez jak najszersze wykorzystanie ich w gospodarce,
 - e) Cel główny – zmiana struktury wytwarzania energii w kierunku technologii niskoemisyjnych.

4. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Cel opracowania

„Program Ochrony Środowiska dla Gminy Pasłęk na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024” jest podstawowym narzędziem prowadzenia polityki ekologicznej na terenie gminy. Według założeń, przedstawionych w niniejszym dokumencie, opracowanie programu doprowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem, zapewni skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzy warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa. Opracowanie, jakim jest *Program Ochrony Środowiska* określa politykę środowiskową, a także wyznacza cele i zadania środowiskowe oraz szczegółowe programy zarządzania środowiskowego, które odnoszą się do aspektów środowiskowych, usystematyzowanych według priorytetów. Podczas tworzenia opracowania, przyjęto założenie, iż powinien on spełniać rolę narzędzia pracy przyszłych użytkowników, ułatwiającego i przyspieszającego rozwiązywanie zagadnień, będących zagadnieniami techniczno-ekonomicznymi, związanymi z przyszłymi projektami.

Zakres opracowania

Sporządzony *Program* zawiera między innymi rozpoznanie aktualnego stanu środowiska w gminie, źródła jego zanieczyszczeń, analizę SWOT, propozycje oraz opis celów i zadań, które niezbędne są do kompleksowego rozwiązania problemów związanych z ochroną środowiska. Program wspomaga dążenie do uzyskania w gminie sukcesywnego ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko źródeł zanieczyszczeń, ochronę i rozwój walorów środowiska oraz racjonalne gospodarowanie z uwzględnieniem konieczności ochrony środowiska. Stan docelowy w tym zakresie nakreśla *Program Ochrony Środowiska*, a dowodów jego osiągnięcia dostarcza ocena efektów działalności środowiskowej, dokonywana okresowo (co 2 lata). Struktura opracowania obejmuje omówienie kierunków ochrony środowiska w gminie w odniesieniu m.in. do ochrony klimatu i jakości powietrza, zagrożeń hałasem, promieniowania elektromagnetycznego, gospodarowania wodami, gospodarki wodno-ściekowej, zasobów geologicznych, gleb, gospodarki odpadami, zasobów przyrodniczych, zagrożeń poważnymi awariami, edukacji ekologicznej, z podaniem ich charakterystyki, oceną stanu aktualnego umożliwiającą tym samym identyfikację obszarów problemowych. Identyfikacja potrzeb gminy w zakresie ochrony środowiska, w odniesieniu do obowiązujących w kraju przepisów prawnych i regulacji prawnych Unii Europejskiej, polega na sformułowaniu celów średniookresowych (do 2024 roku) oraz strategii ich realizacji. Na tej podstawie opracowywany jest plan operacyjny, przedstawiający listę przedsięwzięć jakie zostaną zrealizowane na terenie Gminy Pasłęk do roku 2024.

Charakterystyka Gminy

Gmina Pasłęk to gmina o charakterze miejsko-wiejskim, która położona jest w powiecie elbląskim, w zachodniej części województwa warmińsko-mazurskiego. Pod względem geograficznym Gmina położona jest w obrębie Równiny Warmińskiej oraz Wysoczyzny Elbląskiej.

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego z 2015 roku liczba ludności w Gminie Pasłęk wynosiła 19 590 osób, z czego 9 598 stanowili mężczyźni, a 9 992 kobiety.

Ocena stanu środowiska

W niniejszym opracowaniu opisano stan środowiska na terenie Gminy Pasłęk. Wyznaczono w tym zakresie następujące kategorie:

- Jakość powietrza (uwzględniająca stan aktualny, identyfikujący zagrożenia i źródła zanieczyszczeń środowiska);
- Hałas (uwzględniająca stan aktualny, identyfikujący zagrożenia i źródła zanieczyszczeń środowiska);
- Promieniowanie elektromagnetyczne (uwzględniająca stan aktualny, identyfikujący zagrożenia i źródła zanieczyszczeń środowiska);
- Wody powierzchniowe i podziemne (uwzględniająca stan aktualny, identyfikujący zagrożenia i źródła zanieczyszczeń środowiska);
- Zasoby geologiczne (uwzględniająca stan aktualny, identyfikujący zagrożenia i źródła zanieczyszczeń środowiska);
- Gleby (uwzględniająca stan aktualny, identyfikujący zagrożenia i źródła zanieczyszczeń środowiska);
- Gospodarka odpadami (uwzględniająca stan aktualny, identyfikujący zagrożenia i źródła zanieczyszczeń środowiska);
- Zagrożenia poważnymi awariami (uwzględniająca stan aktualny, identyfikujący zagrożenia i źródła zanieczyszczeń środowiska).

Analiza SWOT

Analiza SWOT jest narzędziem służącym do analizy strategicznej. Opiera się ona na określeniu silnych oraz słabych stron, a także wynikających z nich szans oraz zagrożeń (w przypadku niniejszego opracowania – środowiska). Od tych elementów pochodzi jej nazwa: **S** – strenghts (silne strony); **W** – weaknesses (słabe strony); **O** – opportunities (szanse), **T** – threats (zagrożenia).

W przypadku badań środowiska przyrodniczego analiza polega na określeniu słabych i silnych stron poszczególnych elementów środowiska także szans oraz zagrożeń tworzonych przez czynniki wewnętrzne oraz zewnętrzne.

Cele i strategia ich realizacji

W niniejszym *Programie* obrano kierunki interwencji wynikające z dokumentów wyższego szczebla oraz lokalnych potrzeb i są to:

- Ochrona klimatu i jakości powietrza;
- Zagrożenia hałasem;
- Promieniowanie elektromagnetyczne;
- Gospodarowanie wodami;
- Gospodarka wodno-ściekowa;
- Zasoby geologiczne;
- Gleby;
- Gospodarka odpadami;
- Zasoby przyrodnicze;
- Zagrożenia poważnymi awariami.

Na ich podstawie wyznaczono cele krótko- i średniookresowe, a także strategię ich realizacji na poziomie gminnym. Narzędziem pomocniczym w realizacji założonych celów są zadania

przedstawione w rozdziale 6. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie. Wyznaczone zadania są spójne z planowanymi inwestycjami gminnymi oraz obowiązującym prawem lokalnym.

Wdrażanie i monitoring programu

Właściwe wykorzystanie możliwych rozwiązań o charakterze organizacyjnym ma istotne znaczenie w procesie wdrażania programu i jego realizacji. Wprowadzenie zasad monitoringu umożliwi sprawną realizację działań, jak również pozwoli na bieżącą aktualizację celów programu. Z tego powodu w rozdziale 7. System realizacji programu ochrony środowiska, sformułowano zasady zarządzania środowiskiem, które stanowią podstawę sprawnej realizacji i kontroli działań programowych.

Analiza uwarunkowań finansowych gminy

Realizacja zadań inwestycyjnych w zakresie ochrony środowiska wymaga nakładów finansowych znacznie przewyższających możliwości budżetowe jednostek samorządu terytorialnego. Istnieje zatem potrzeba pozyskania zewnętrznych źródeł finansowego wsparcia przedsięwzięć inwestycyjnych. W tym celu w rozdziale 6. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie przedstawiono potencjalne źródła finansowania wyznaczonych zadań.

5. Ocena stanu środowiska

5.1. Ochrona klimatu i jakości powietrza

5.1.1 Źródła zanieczyszczeń powietrza

Emisja z gospodarstw domowych

Głównymi źródłami tego rodzaju zanieczyszczeń powietrza jest:

- spalanie paliwa stałego (węgiel, drewno opałowe, ekogroszek),
- spalanie odpadów w piecach indywidualnych gospodarstw domowych.

Niska emisja

W okresie zimowym wzrasta emisja pyłów i zanieczyszczeń spowodowanych spalaniem paliw stałych w indywidualnych piecach centralnego ogrzewania. Negatywny wpływ na jakość powietrza atmosferycznego mają lokalne kotłownie pracujące na potrzeby centralnego ogrzewania, a także małe przedsiębiorstwa spalające węgiel w celach grzewczych lub technologicznych. Brak urządzeń oczyszczania bądź odpylania gazów spalinowych powoduje, iż całość wytwarzanych zanieczyszczeń trafia do powietrza atmosferycznego. Niska sprawność i efektywność technologii spalania są poważnym źródłem emisji zanieczyszczeń. Co więcej, głównym paliwem w sektorze gospodarki komunalnej jest węgiel, często zawierający znaczne ilości siarki. Rodzaje oraz źródła zanieczyszczeń powietrza zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 3. Rodzaje oraz źródła zanieczyszczeń powietrza.

Zanieczyszczenia	Źródło emisji
Pył ogółem	spalanie paliw, unoszenie pyłu w powietrzu;
SO ₂ (dwutlenek siarki)	spalanie paliw zawierających siarkę;
NO (tlenek azotu)	spalanie paliw;
NO ₂ (dwutlenek azotu)	spalanie paliw, procesy technologiczne;
NO _x (suma tlenków azotu)	sumaryczna emisja tlenków azotu;
CO (tlenek węgla)	produkt niepełnego spalania;
O ₃ (ozon)	powstaje naturalnie oraz z innych zanieczyszczeń będących utleniaczami;

Źródło: opracowanie własne

Emisja komunikacyjna

Negatywne oddziaływanie na środowisko niesie ze sobą emisja komunikacyjna, która najbardziej odczuwalna jest w pobliżu dróg charakteryzujących się dużym natężeniem ruchu kołowego. Na terenie Gminy Pasłęk głównymi źródłami są odcinki drogowe kategorii krajowej oraz wojewódzkiej wymienione w poniższej tabeli.

Tabela 4. Wykaz odcinków dróg krajowych oraz wojewódzkich na terenie Gminy Pasłęk.

Nr drogi	Kategoria	Przebieg
7	ekspresowa (krajowa)	Gdańsk – Rabka
505	wojewódzka	Pasłęk – Młynary – Frombork
513	wojewódzka	Węzeł Pasłęk Północ - Orneta - Lidzbark Warmiński
526	wojewódzka	Pasłęk - Śliwice - Lepno - Myślice – Przezmark
527	wojewódzka	Dzierzgoń - Rychliki - Pasłęk - Morąg - Łukta – Olsztyn

Źródło: „Strategia rozwoju Miasta i Gminy Pasłęk na lata 2015-2023”

Ponadto, na terenie Gminy Pasłęk znajdują się liczne odcinki dróg powiatowych oraz gminnych. Łącznie na terenie Gminy znajduje się:

- drogi krajowe – 17,5 km,
- drogi wojewódzki – 38,9 km,
- drogi powiatowe – 68,6 km,
- drogi gminne – 114,5 km.

Głównymi zanieczyszczeniami emitowanymi w związku z ruchem samochodowym są:

- tlenek i dwutlenek węgla,
- węglowodory,
- tlenki azotu,
- pyły zawierające metale ciężkie,
- pyły ze ścierania się nawierzchni dróg i opon samochodowych.

Dla stanu powietrza atmosferycznego istotne znaczenie ma emisja NO_x oraz metali ciężkich. Duże znaczenie ma również tzw. emisja wtórna z powierzchni dróg, która zależy w dużej mierze od warunków meteorologicznych. Komunikacja jest również źródłem emisji benzenu, benzo(a)pirenu oraz innych związków organicznych. Na wielkość tych zanieczyszczeń wpływa stan techniczny samochodów, stopień zużycia substancji katalitycznych oraz jakość stosowanych paliw. Gwałtowny rozwój transportu, przejawiający się wzrostem ilości samochodów na drogach oraz aktualny stan infrastruktury dróg spowodował, iż transport może być uciążliwy dla środowiska naturalnego.

W przypadku substancji toksycznych emitowanych przez silniki pojazdów do atmosfery, źródła te trudno zinwentaryzować pod kątem emisji zanieczyszczeń, gdyż zwykle nie ma dla nich materiałów sprawozdawczych. Na podstawie znanych wartości średniego składu paliwa, szacowany przeciętny skład spalin silnikowych jest następujący:

Tabela 5. Przeciętny skład spalin silnikowych (w % objętościowo).²

Składnik	Silniki benzynowe	Silniki wysokoprężne	Uwagi
Azot	24 – 77	76 – 78	nietoksyczny
Tlen	0,3 – 8	2 – 18	nietoksyczny
Para wodna	3,0 – 5,5	0,5 – 4	nietoksyczny
Dwutlenek węgla	5,0 – 12	1 – 10	nietoksyczny
Tlenek węgla	0,5 – 10	0,01 – 0,5	toksyczny
Tlenki azotu	0,0 – 0,8	0,0002 – 0,5	toksyczny
Węglowodory	0,2 – 3	0,009 – 0,5	toksyczny
Sadza	0,0 – 0,04	0,01 – 1,1	toksyczny
Aldehydy	0,0 – 0,2	0,001 – 0,009	toksyczny

Źródło: J. Jakubowski „Motoryzacja a środowisko”

Na skutek powszechnej elektryfikacji, emisje do powietrza związane z ruchem kolejowym mają znaczenie marginalne. Należą do nich jedynie emisje zanieczyszczeń pyłowych związanych z ruchem pociągów oraz niewielkie emisje z lokomotyw spalinowych używanych głównie na bocznicach kolejowych.

² Wg J. Jakubowski - „Motoryzacja a środowisko”.

Emisja niezorganizowana

Do tej kategorii zaliczane są inne niewymienione źródła emisji. Znaczenie w tej kategorii ma emisja pochodząca ze zlokalizowanej na terenie gminy oczyszczalni ścieków. Do pozostałych źródeł emisji można zaliczyć np. wypalanie traw, emisję lotnych związków organicznych związanych z lakierowaniem.

5.1.2 Jakość powietrza

Zgodnie z art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2016, poz. 672 z późn. zm.), Państwowy Monitoring Środowiska stanowi systemem pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania informacji o środowisku. Podstawowym celem monitoringu jakości powietrza jest uzyskanie informacji o poziomach stężeń substancji w powietrzu oraz wyników ocen jakości powietrza. W celu oceny jakości powietrza na terenie warmińsko-mazurskiego, wyznaczono 3 strefy. Szczegółowe informacje przedstawione zostały w poniższej tabeli.

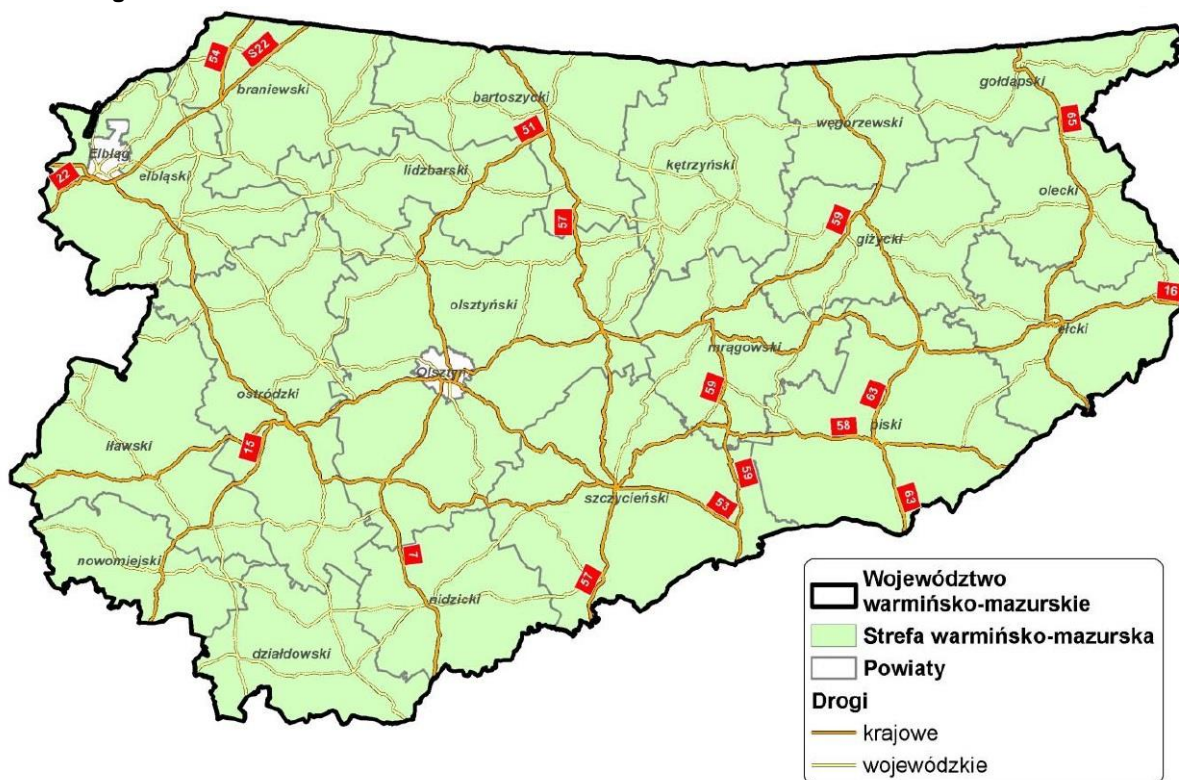
Tabela 6. Podział województwa warmińsko-mazurskiego na strefy ze względu na ochronę powietrza.

Lp.	Kod strefy	Nazwa strefy	Typ strefy	Klasyfikacja wg kryteriów dot. ochrony zdrowia	Klasyfikacja wg kryteriów dot. ochrony roślin	Pow. strefy [km ²]	Liczba mieszkańców w strefie
1.	PL2801	miasto Olsztyn	miasto pow. 100.000 mieszk.	tak	nie	88	173 831
2.	PL2802	miasto Elbląg	miasto pow. 100.000 mieszk.	tak	nie	80	122 368
3.	PL2803	strefa warmińsko-mazurska	reszta województwa	tak	tak	24 005	1 147 768

Źródło: „Ocena roczna jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim za rok 2015”

Gmina Pasłęk zlokalizowana jest na obszarze należącym do strefy warmińsko-mazurskiej. Poniżej przedstawiono w formie graficznej zasięg strefy warmińsko-mazurskiej.

Rysunek 2. Obszar strefy warmińsko-mazurskiej ochrony powietrza na terenie województwa warmińsko-mazurskiego.

Źródło: „Program ochrony powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej”

Ocenę jakości powietrza prowadzono w oparciu o wyniki pomiarów prowadzonych w stałych punktach pomiarowych monitoringu środowiska. W przypadku braku pomiarów poszczególnych zanieczyszczeń powietrza w wymienionych powyżej punktach wykonujących pomiary automatyczne, do oceny jakości powietrza wykorzystywano stacje badań manualnych. Badana obejmowały następujące zanieczyszczenia:

- dwutlenek siarki,
- dwutlenek azotu,
- tlenki azotu,
- tlenek węgla,
- ozon,
- benzen,
- pył zawieszony PM10 i PM2.5,
- arsen,
- kadm,
- nikiel,
- ołów,
- benzo(a)piren.

W celu oceny jakości powietrza na terenie województwa warmińsko-mazurskiego na podstawie badań stężeń zanieczyszczeń w powietrzu, wyznaczana jest klasa stref wyodrębnionych na terenie województwa.

Tabela 7. Klasyfikacja stref zanieczyszczeń powietrza.

Poziom stężenie	Zanieczyszczenie	Klasa strefy	Wymagane działania
określony jest poziom dopuszczalny i poziom krytyczny			
nie przekracza poziomu dopuszczalnego lub poziomu krytycznego	dwutlenek siarki dwutlenek azotu tlenki azotu tlenek węgla benzen pył PM10 pył PM2,5 ołów (PM10)	A	utrzymanie stężeń zanieczyszczenia poniżej poziomu dopuszczalnego oraz próba utrzymania najlepszej jakości powietrza zgodnej ze zrównoważonym rozwojem
powyżej poziomu dopuszczalnego lub poziomu krytycznego		C	- określenie obszarów przekroczeń poziomów dopuszczalnych, - opracowanie POP w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu (jeśli POP nie był uprzednio opracowany), - kontrolowanie stężeń zanieczyszczenia na obszarach przekroczeń i prowadzenie działań mających na celu obniżenie stężeń przynajmniej do poziomów dopuszczalnych
określony jest poziom docelowy			
nie przekracza poziomu docelowego	Ozon AOT40 arsen (PM10) nikiel (PM10) kadm (PM10) benzo(a)piren (PM10)	A	działania niewymagane
powyżej poziomu docelowego		C	- dążenie do osiągnięcia poziomu docelowego substancji w określonym czasie za pomocą ekonomicznie uzasadnionych działań technicznych i technologicznych - opracowanie lub aktualizacja POP, w celu osiągnięcia odpowiednich poziomów docelowych w powietrzu
określony jest poziom celu długoterminowego			
poniżej poziomu celu długoterminowego	Ozon AOT40	D1	działania niewymagane
powyżej poziomu celu długoterminowego		D2	- dążenie do osiągnięcia poziomu celu

			długoterminowego do 2020 r.
określony jest poziom dopuszczalny dla fazy II			
poniżej poziomu celu długoterminowego	pył PM _{2,5}	A1	działania niewymagane
powyżej poziomu celu długoterminowego		C1	- dążenie do osiągnięcia poziomu dopuszczalnego dla fazy II do 2020 r.

* z uwzględnieniem dozwolonych częstości przekroczeń określonych w RMŚ w sprawie niektórych poziomów substancji w powietrzu.

Źródło: WIOŚ Olsztyn

Wynik oceny strefy warmińsko-mazurskiej za rok 2015, w której położona jest Gmina Pasłęk, wskazuje, że dotrzymane są poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe substancji w powietrzu (klasa A) ustanowione ze względu na ochronę zdrowia dla następujących zanieczyszczeń:

- dwutlenku siarki,
- dwutlenku azotu,
- tlenku węgla,
- ołowiu, kadmu, niklu, benzenu, arsenu w pyłe zawieszonym PM₁₀,
- ozonu (według poziomu docelowego),
- pyłu PM_{2,5}.

Przekroczone natomiast zostały dopuszczalne poziomy dla:

- pyłu PM₁₀,
- benzo(a)pirenu ,
- ozonu (według poziomu celu długoterminowego).

Zestawienie wszystkich wynikowych klas strefy warmińsko-mazurskiej z uwzględnieniem kryterium ochrony zdrowia, zostało przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 8. Wynikowe klasy strefy warmińsko-mazurskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2015 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia.

Nazwa strefy	Symbol klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy												
	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	PM10	PM2,5	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	O ₃	O ₃ ¹⁾
strefa warmińsko-mazurska	A	A	A	A	C	A	A	A	A	A	C	A	D2

Źródło: „Ocena roczna jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim za rok 2015”

Gdzie:

¹⁾ wg poziomu celu długoterminowego,

Komentarz:

1. Zakwalifikowanie strefy warmińsko-mazurskiej do klasy C ze względu na pył PM10 nie odnosi się do przekroczenia dopuszczalnego średniego stężenia w skali rocznej. Klasa C została w tym wypadku przypisana ze względu na zbyt dużą liczbę dni z wartościami powyżej 35 µg/m³ w ciągu roku.

Stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy warmińsko-mazurskiej, ze względu na ochronę roślin, nie zostały przekroczone w przypadku tlenków siarki i azotu, natomiast zostały przekroczone w przypadku celu długoterminowego dla ozonu. Zestawienie wszystkich wynikowych klas strefy warmińsko-mazurskiej z uwzględnieniem kryterium ochrony roślin, zostało przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 9. Wynikowe klasy strefy warmińsko-mazurskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2015 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin.

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej		
	SO ₂	NO ₂	O ₃
strefa warmińsko-mazurska	A	A	D2

Źródło: „Ocena roczna jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim za rok 2015”

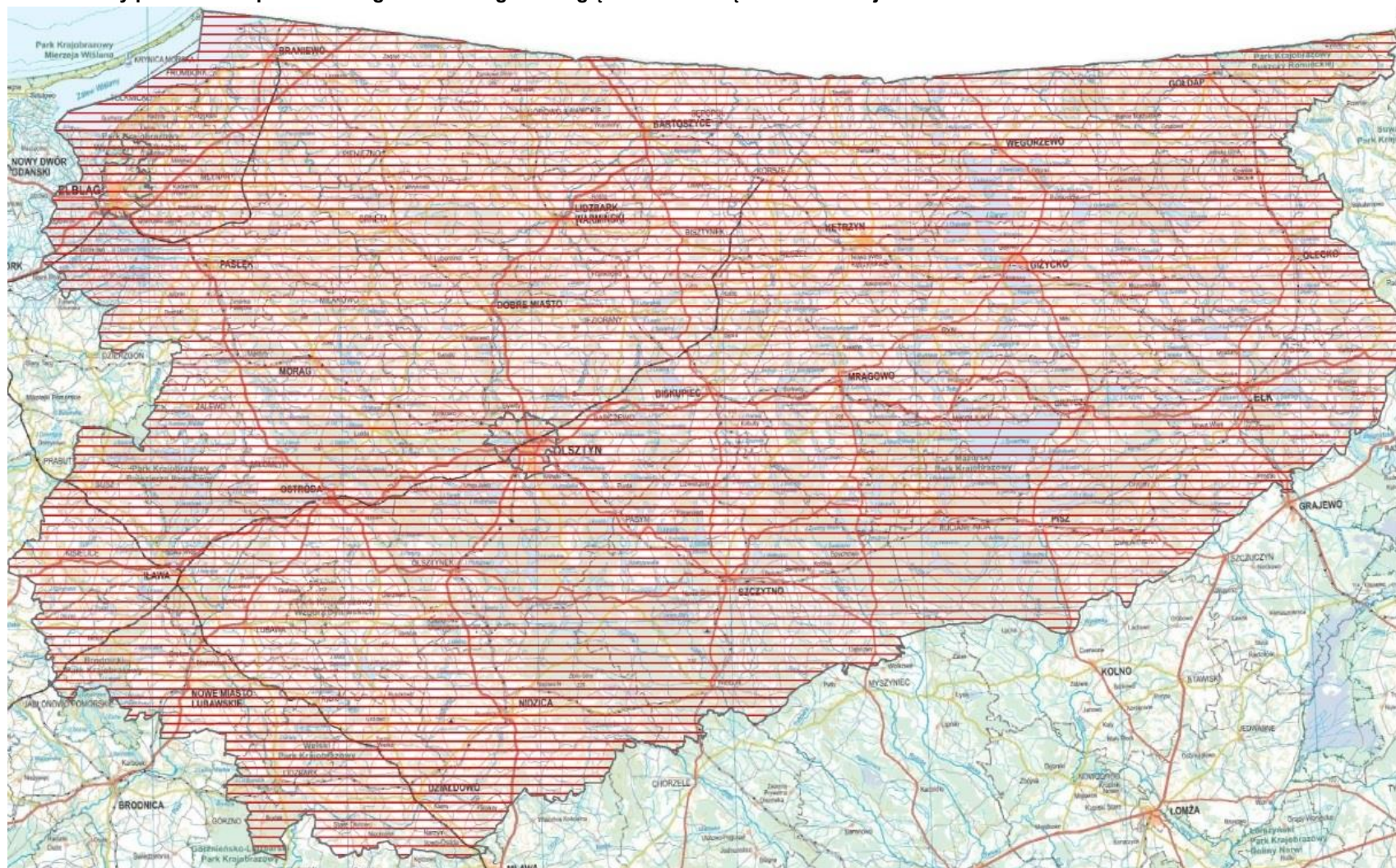
Jak wynika z „Oceny rocznej jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim za rok 2015” na terenie strefy warmińsko-mazurskiej, stwierdzono występowanie w ciągu roku ponadnormatywnej ilości przekroczeń dopuszczalnego średniodobowego stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀, a także przekroczenie wartości docelowej stężenia średniorocznego benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀. Na terenie strefy warmińsko-mazurskiej, stwierdzono także przekroczenie poziomu celu długoterminowego, określonego w odniesieniu do stężenia ozonu (8 godz. średnia krocząca). Wyniki oceny stężeń zanieczyszczeń w powietrzu występujących w 2015 r. na obszarze strefy warmińsko-mazurskiej, uwzględniające kryterium ochrony roślin, wykazały przekroczenia stanu dopuszczalnego poziomu długoterminowego ozonu.

Zgodnie z pkt. 91 ustawy Prawo ochrony środowiska dla wszystkich stref, w których stwierdzono przekroczenia poziomów dopuszczalnych i docelowych (strefy w klasie C) należy opracować programy ochrony powietrza, mające na celu osiągnięcie ww. poziomów substancji w powietrzu. Zadanie opracowania POP dla poszczególnych stref województwa warmińsko-mazurskiego należy do Zarządu Województwa, który w terminie 15 miesięcy od dnia otrzymania wyników oceny poziomu substancji w powietrzu i klasyfikacji stref, przedstawia do zaopiniowania właściwym wójtom, burmistrzom lub prezydentom miast i starostom projekt uchwały w sprawie POP. Następnie, wójt, burmistrz lub prezydent miasta i starosta mają obowiązek wydania opinii w terminie miesiąca od dnia otrzymania projektu POP.

Należy pamiętać, iż ocena jakości powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej, odnosi się do całej jej powierzchni i jest wynikiem uśrednionym. Do wskazania konkretnych obszarów przekroczeń dopuszczalnych stężeń poszczególnych zanieczyszczeń wykorzystano wyniki uzyskane ze stacji pomiarowo-kontrolnych oraz przeprowadzonego modelowania matematycznego, dzięki któremu uzyskano przestrzenny rozkład stężeń zanieczyszczeń. Zgodnie z „Ocena roczną jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim za rok 2015”, teren Gminy Pasłęk, został wskazany jako obszar przekroczeń następujących parametrów:

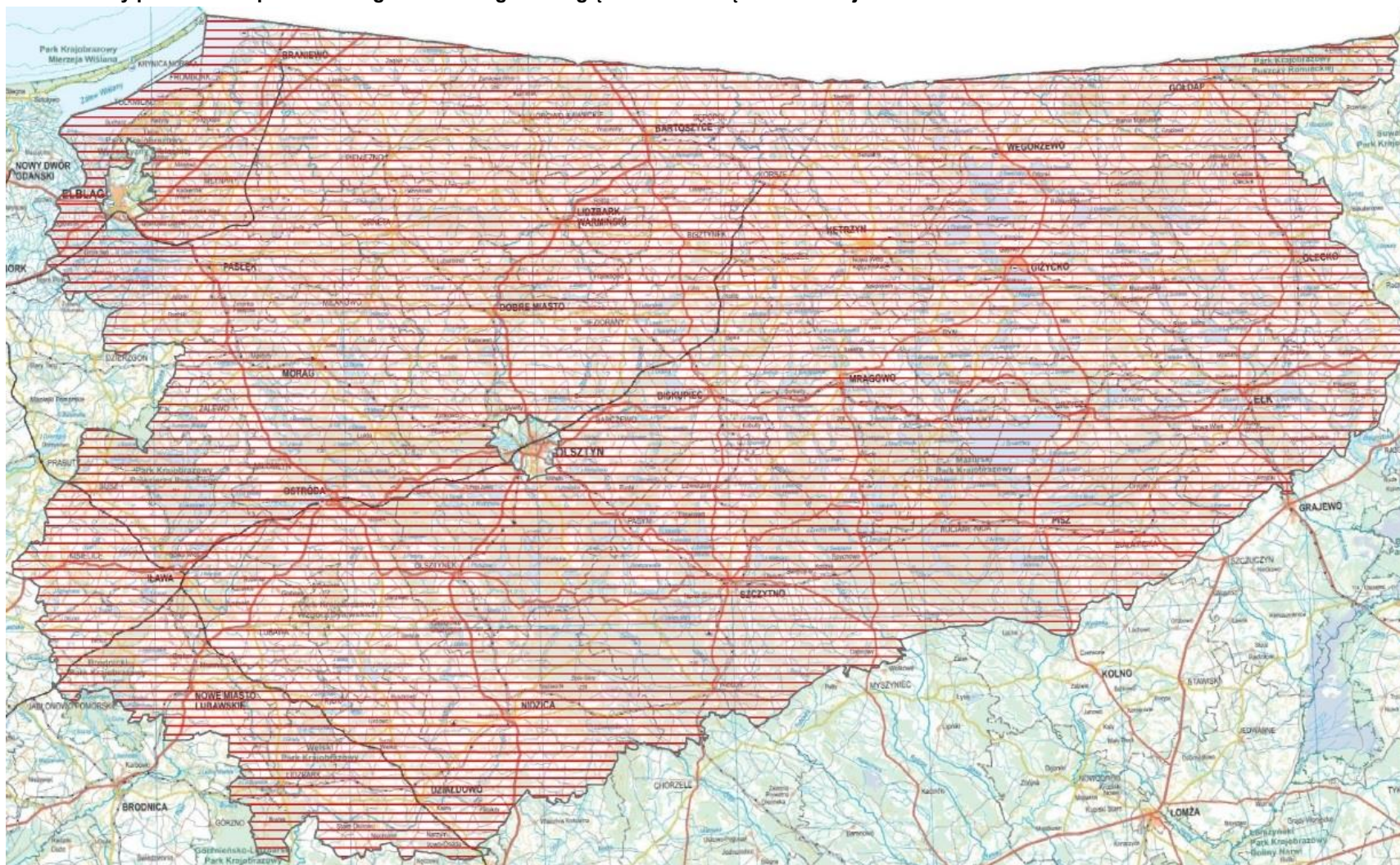
- przekroczenie wartości docelowej stężenia średniorocznego benzo(a)pirenu pod kątem ochrony zdrowia,
- przekroczenie poziomu długoterminowego ozonu przyziemnego pod kątem ochrony zdrowia,
- przekroczenie poziomu długoterminowego ozonu przyziemnego pod kątem ochrony roślin.

Rysunek 4. Obszary przekroczeń poziomu długoterminowego ze względu na ochronę zdrowia w województwie warmińsko-mazurskim w roku 2015.

Źródło: „Ocena roczna jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim za rok 2015”

Rysunek 5. Obszary przekroczeń poziomu długoterminowego ze względu na ochronę roślin w województwie warmińsko-mazurskim w roku 2015.

Źródło: „Ocena roczna jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim za rok 2015”

Program Ochrony Powietrza

Sejmik Województwa warmińsko-mazurskiego przyjął w roku 2015 następujące uchwały:

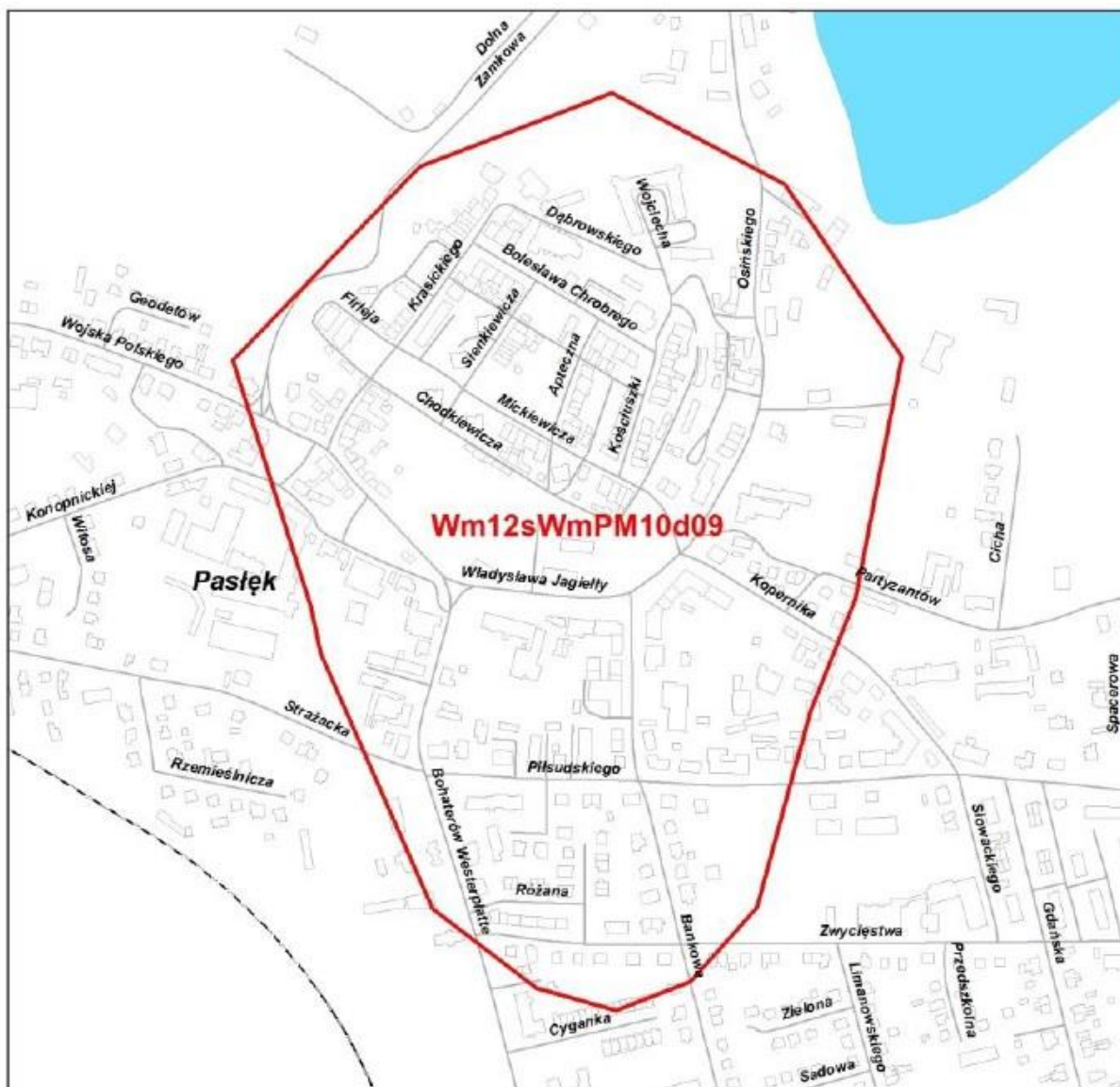
1. Uchwała Nr IV/96/15 z dnia 16 lutego 2015 r. *„Program ochrony powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu PM10 i poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM10 wraz z Planem działań krótkoterminowych ze względu na ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszzonego PM10”* (POP-na potrzeby opracowania);
2. Uchwała Nr IV/97/15 z dnia 16 lutego 2015 r. *„Plan działań krótkoterminowych dla strefy warmińsko-mazurskiej ze względu na ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM10”*.

W powyższym *„Programie...”* oraz *„Planie...”* kierowano się wynikami jakości powietrza uzyskanymi w roku 2012, zgodnie z którymi Gmina Pasłęk została wskazana jako obszar przekroczeń nie tylko benzo(a)pirenu, ale także pyłu PM10. W związku z tym, że główne źródła zanieczyszczeń są bardzo zbliżone dla obu zanieczyszczeń, a ryzyko przekroczeń dopuszczalnych stężeń PM10 realne, należy odnieść wytyczne zawarte w ww. dokumentach jako aktualne dla sytuacji na terenie Gminy Pasłęk.

Zgodnie z POP emisja pyłu zawieszzonego PM10 oraz benzo(a)pirenu na terenie strefy warmińsko-mazurskiej pochodzi głównie z emisji powierzchniowej, która jest związana z ogrzewaniem lokali mieszkalnych. Drugim istotnym czynnikiem jest emisja liniowa (ruch komunikacyjny). W przypadku pyłu zawieszzonego PM10 jednym z największych emitatorów na terenie strefy warmińsko-mazurskiej jest zakład Sery ICC Pasłęk Sp. z o.o. zlokalizowany w Pasłęku przy ul. Dworcowej. Zakład ten stanowi przykład emisji punktowej. Innym źródłem emisji punktowej na terenie Gminy Pasłęk jest Odlewnia Żeliwa i Metali Nieżelaznych „ORWO” s.c., która jest zlokalizowana przy ul. Konopnickiej, w centrum Miasta Pasłęk. Pomimo tego, że zakład ten nie został ujęty jako emitator w POP, stanowi on znaczące źródło zanieczyszczeń powietrza w obrębie Gminy. Fakt ten, potwierdzają skargi mieszkańców Gminy Pasłęk.

Poniżej przedstawiono w formie graficznej dokładny zasięg wskazanego obszaru przekroczeń dla pyłu PM10 oraz benzo(a)pirenu na terenie Gminy Pasłęk.

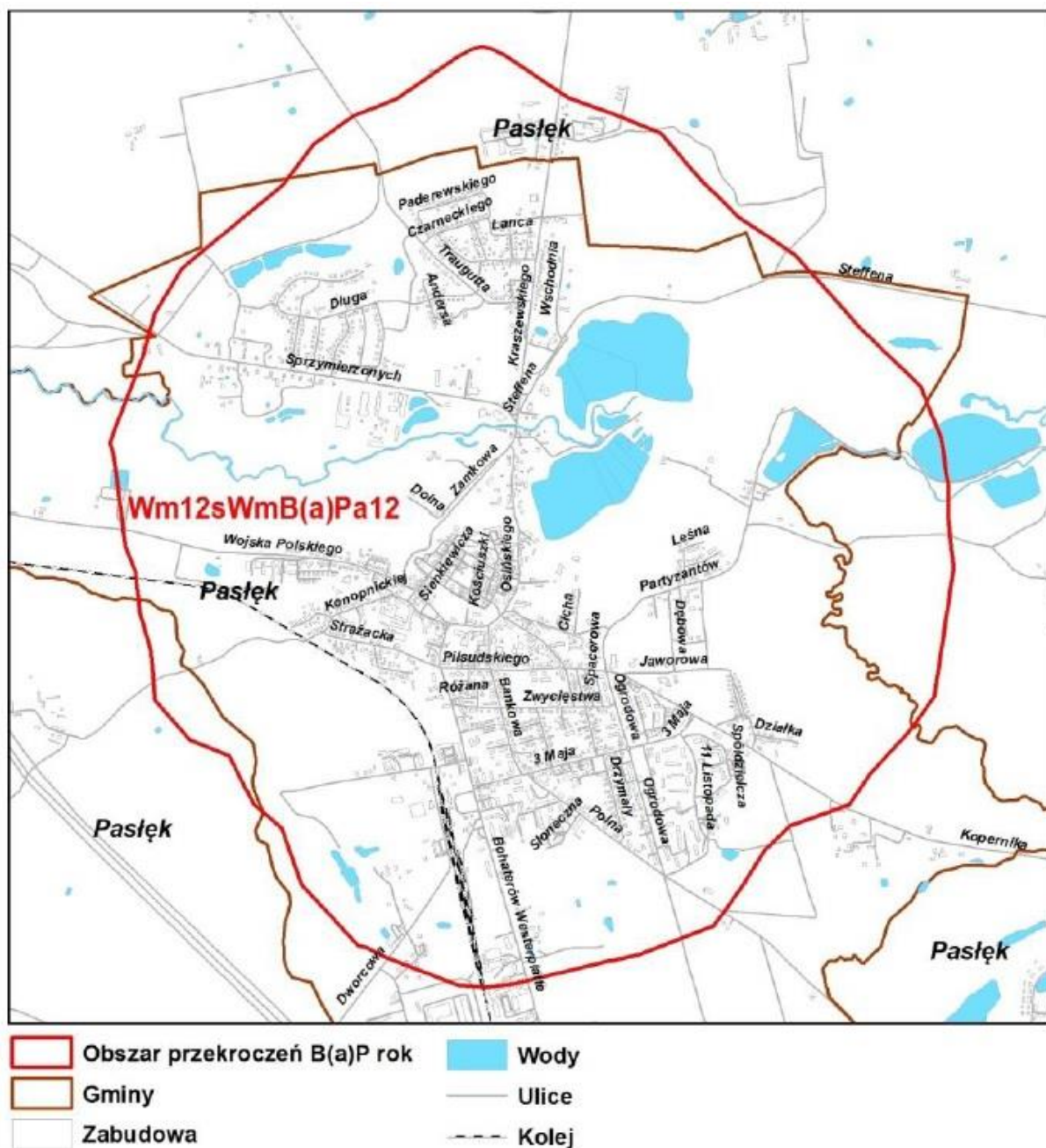
Rysunek 6. Obszar przekroczeń dobowych stężeń pyłu zawieszzonego PM10 na terenie Gminy Pasłęk wg oceny za rok 2012.

	Obszar przekroczeń PM10 24h		Wody
	Gminy		Ulice
	Zabudowa		Kolej

Źródło: 'Program ochrony powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu PM10 i poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM10 wraz z Planem działań krótkoterminowych ze względu na ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszzonego PM10'

Rysunek 7. Obszar przekroczeń poziomu benzo(a)pirenu na terenie Gminy Pasłęk wg oceny za rok 2012.

Źródło: „Program ochrony powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu PM10 i poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM10 wraz z Planem działań krótkoterminowych ze względu na ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszzonego PM10”

W poniższych tabelach przedstawiono szczegółowe dane dotyczące działań związanych z redukcją emisji pyłu zawieszzonego PM10 oraz benzo(a)pirenu ze źródeł powierzchniowych na terenie Gminy Pasłęk.

Tabela 10. Proponowana redukcja emisji powierzchniowej pyłu zawieszonego PM10 wraz z szacunkową liczbą m² powierzchni użytkowej mieszkań podlegającej wymianie sposobu ogrzewania, konieczna w celu obniżenia stężeń pyłu P10 poniżej poziomu docelowego na terenie Gminy Pasłęk.

Miasto	Liczba m ² do zamiany sposobu ogrzewania (warianty)				Stopień redukcji emisji PM10 [Mg]
	MSC	energia elektryczna	ogrzewanie gazowe	piece retortowe	
Pasłęk	22 000	22 000	-	24 200	17,5

Źródło: 'Program ochrony powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu PM10 i poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM10 wraz z Planem działań krótkoterminowych ze względu na ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10'

Tabela 11. Maksymalna redukcja emisji powierzchniowej B(a)P wraz z szacunkową liczbą m² powierzchni użytkowej mieszkań podlegającej wymianie sposobu ogrzewania, konieczna w celu obniżenia stężeń B(a)P poniżej poziomu docelowego na terenie Gminy Pasłęk.

Miasto	Liczba m ² do zamiany sposobu ogrzewania (warianty)				Stopień redukcji emisji B(a)P [Mg]
	MSC	energia elektryczna	ogrzewanie gazowe	piece retortowe	
Pasłęk	127 808	127 808	134 199	140 589	16,77

Źródło: 'Program ochrony powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu PM10 i poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM10 wraz z Planem działań krótkoterminowych ze względu na ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10'

Do najważniejszych kierunków działań naprawczych (długoterminowych) w celu redukcji zanieczyszczeń, dla których Gmina Pasłęk zostało objęta POP zalicza się:

1. Budowa podłączeń do zbiorczych sieci ciepłowniczych lub wykorzystanie energii elektrycznej w lokalach mieszkalnych i budynkach użyteczności publicznej.
2. Podłączenie do sieci ciepłowniczej, zmiana na ogrzewanie elektryczne lub wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w lokalach gdzie wykorzystywane są nieefektywne kotły na paliwa stałe w lokalach mieszkalnych i budynkach użyteczności publicznej.
3. Wymiana nieefektywnych kotłów na paliwa stałe na piece gazowe w lokalach mieszkalnych i budynkach użyteczności publicznej.
4. Wymiana nieefektywnych kotłów na paliwa stałe na nowoczesne piece węglowe w lokalach mieszkalnych i budynkach użyteczności publicznej.
5. Termomodernizacje budynków, w których dochodzi do wymiany źródła ciepła w lokalach mieszkalnych i budynkach użyteczności publicznej.

Podejmując działania długoterminowe w zakresie redukcji emisji pyłu zawieszonego PM10 oraz benzo(a)pirenu należy wziąć pod uwagę fakt, iż poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM10 w odróżnieniu od benzo(a)pirenu jest standardem jakości powietrza. W związku z tym, działania zmierzające do ograniczenia stężenia poziomu pyłu zawieszonego PM10 mają priorytet. W przypadku benzo(a)pirenu działania długoterminowe powinny być wdrażane wyłącznie w przypadku korzystnej sytuacji finansowej. Uznaje się aktualnie, że podejmowanie działań długoterminowych w zakresie ograniczenia emisji pyłu PM10, są jednocześnie wystarczające dla ograniczenia emisji benzo(a)pirenu.

Programem wykonawczym *POP* w zakresie redukcji poszczególnych zanieczyszczeń, w tym pyłu *PM10* oraz benzo(a)pirenu, dla Gminy Pasłęk, może stanowić „*Program Ograniczenia Niskiej Emisji*” (*PONE*). Głównym celem *PONE* jest systemowe zaplanowanie i realizacja działań zmierzających do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery.

Zgodnie z „*Planem działań krótkoterminowych dla strefy warmińsko-mazurskiej...*” istnieją następujące poziomy alertów dotyczących stężeń pyłu zawieszonego *PM10* oraz benzo(a)pirenu:

- Poziom I – wystąpiło ryzyko przekroczenia poziomu docelowego B(a)P bądź dopuszczalnego *PM10*;
- Poziom II – wystąpiło przekroczenie poziomu docelowego B(a)P bądź dopuszczalnego *PM10*;
- Poziom III – wystąpienie przekroczenia poziomu informowania pyłu zawieszonego *PM10*;
- Poziom IV - wystąpienie lub przekroczenie poziomu alarmowego pyłu zawieszonego *PM10*.

W zależności od poziomu zagrożenia, należy zastosować krótkoterminowe działania zmierzające do ograniczenia negatywnego wpływu na życie mieszkańców poszczególnych zanieczyszczeń. W poniższej tabeli przedstawiono wykaz działań krótkoterminowych niezbędnych do podjęcia na terenie Gminy Pasłęk w przypadku zanieczyszczenia pyłem zawieszonym *PM10* oraz benzo(a)pirenem.

Tabela 12. Działania krótkoterminowe w strefie warmińsko-mazurskiej dla poszczególnych poziomów ostrzeżeń dotyczących stężenia pyłu zawieszonego PM10.³

Działanie	Sposób działania	Rodzaj emisji	Wykonawca
POZIOM I (wystąpienie ryzyka przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10)			
Korzystanie z komunikacji miejskiej/gminnej zamiast komunikacji indywidualnej	Zalecenie dla ludności - w celu ograniczenia natężenia ruchu samochodowego	liniowa	obywatele
Korzystanie z alternatywnych sposobów przemieszczania się na krótkich odcinkach (rower, pieszo)	Zalecenie dla ludności - w celu ograniczenia natężenia ruchu samochodowego	liniowa	obywatele
Ograniczenie używania spalinowego sprzętu ogrodniczego	Zalecenie - należy realizować w okresie wiosennym i jesiennym, szczególnie w obszarze przekroczeń	niezorganizowana	obywatele, przedsiębiorstwa zajmujące się pielęgnacją zieleni
Zakaz palenia innych odpadów zielonych (liści, gałęzi, trawy), w ogrodach oraz na innych obszarach zieleni	Należy realizować w okresie jesiennym i wiosennym, zgodnie z zapisami ustawy o odpadach, regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminach, a także regulaminów ogrodów działkowych, w obszarach zabudowanych	niezorganizowana	obywatele
Ograniczenie palenia w kominkach	Zalecenie dla ludności, w obszarach zabudowanych	powierzchniowa	obywatele
Bezwzględne przestrzeganie zakazu spalania odpadów w paleniskach domowych	Nasilenie kontroli palenisk domowych w tym zakresie	powierzchniowa	obywatele
POZIOM II (wystąpienie przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10)			
Korzystanie z komunikacji miejskiej /gminnej zamiast komunikacji indywidualnej	Zalecenie dla ludności - w celu ograniczenia natężenia ruchu samochodowego	liniowa	obywatele
Korzystanie z alternatywnych sposobów przemieszczania się na krótkich odcinkach (rower, pieszo)	Zalecenie dla ludności - w celu ograniczenia natężenia ruchu samochodowego	liniowa	obywatele
Ograniczenie pylenia wtórnego z ulic	Jednorazowe zmycie ulic na mokro, po ogłoszeniu alertu, dotyczy rejonów zabudowanych w obszarze przekroczeń, nie	liniowa	właściwe zarządy dróg

³ Wskazane działania krótkoterminowe odnoszą się do ogółu gmin województwa warmińsko-mazurskiego. W związku z brakiem komunikacji miejskiej/gminnej na terenie Gminy Pasłęk, działania w tym zakresie należy uznać aktualnie za niemożliwe do realizacji.

Działanie	Sposób działania	Rodzaj emisji	Wykonawca
	należy realizować jeżeli temperatura powietrza jest niższa niż 3°C		
Ograniczenie używania spalinowego sprzętu ogrodniczego	Zalecenie - należy realizować w okresie wiosennym i jesiennym, szczególnie w obszarze przekroczeń, w obszarach zabudowanych	niezorganizowana	obywatele, przedsiębiorstwa zajmujące się pielęgnacją zieleni
Bezwzględny zakaz palenia innych odpadów zielonych (liści, gałęzi, trawy), w ogrodach oraz na innych obszarach zieleni	Należy realizować w okresie od wiosny do jesieni, w obszarach zabudowanych	niezorganizowana	obywatele
Ograniczenie palenia w kominkach	Zalecenie dla ludności, w obszarach zabudowanych	powierzchniowa	obywatele
Ogrzewanie mieszkań lepszym jakościowo paliwem	Zalecenie dla ludności – jeżeli jest to możliwe, nieogrzewanie węglem lub ogrzewanie węglem lepszej jakości	powierzchniowa	obywatele
Bezwzględne przestrzeganie zakazu spalania odpadów w paleniskach domowych	Nasilenie kontroli palenisk domowych w tym zakresie	powierzchniowa	obywatele
POZIOM III (wystąpienie przekroczenia poziomu informowania pyłu zawieszzonego PM10)			
Korzystanie z komunikacji miejskiej /gminnej zamiast komunikacji indywidualnej	Zalecenie dla ludności - w celu ograniczenia natężenia ruchu samochodowego	liniowa	obywatele
Korzystanie z alternatywnych sposobów przemieszczania się na krótkich odcinkach (rower, pieszo)	Zalecenie dla ludności - w celu ograniczenia natężenia ruchu samochodowego	liniowa	obywatele
Ograniczenie pylenia wtórnego z ulic	Jednorazowe zmycie ulic na mokro, po ogłoszeniu alertu, dotyczy rejonów zabudowanych w obszarze przekroczeń, nie należy realizować jeżeli temperatura powietrza jest niższa niż 3°C	liniowa	odpowiednie zarządy dróg
Ograniczenie używania spalinowego sprzętu ogrodniczego	Zalecenie - należy realizować w okresie wiosennym i jesiennym, szczególnie w obszarze przekroczeń, w obszarach zabudowanych	niezorganizowana	obywatele, przedsiębiorstwa zajmujące się pielęgnacją zieleni
Bezwzględny zakaz palenia innych odpadów zielonych (liści, gałęzi,	Należy realizować w okresie od wiosny do jesieni	niezorganizowana	obywatele

Działanie	Sposób działania	Rodzaj emisji	Wykonawca
trawy), w ogrodach oraz na innych obszarach zieleni			
Ograniczenie palenia w kominkach	Zalecenie dla ludności - (nie dotyczy, gdy jest to jedyne źródło ciepła), w obszarach zabudowanych	powierzchniowa	obywatele
Ogrzewanie mieszkań lepszym jakościowo paliwem	Zalecenie dla ludności – jeżeli jest to możliwe, nieogrzewanie węglem lub ogrzewanie węglem lepszej jakości	powierzchniowa	obywatele
Bezwzględne przestrzeganie zakazu spalania odpadów w paleniskach domowych	Nasilenie kontroli palenisk domowych w tym zakresie	powierzchniowa	obywatele
POZIOM IV (wystąpienie lub przekroczenie poziomu alarmowego pyłu zawieszanego PM10)			
Korzystanie z komunikacji miejskiej /gminnej zamiast komunikacji indywidualnej	Zalecenie dla ludności - w celu ograniczenia natężenia ruchu samochodowego. Wprowadzenie bezpłatnych przejazdów komunikacją - miejską/gminną dla posiadaczy samochodów osobowych, w dniach alertowych (w miastach/gminach w których funkcjonuje komunikacja zbiorowa)	Emisja liniowa	Obywatele Rada Miasta/Gminy
Zakaz wjazdu samochodów ciężarowych powyżej 3,5 t, do miast	Ustanowienie czasowego zakazu wjazdu do miast zlokalizowanych w obszarze przekroczeń	liniowa	właściwe zarządy dróg przedsiębiorstwa przewozowe
Korzystanie z alternatywnych sposobów przemieszczania się na krótkich odcinkach (rower, pieszo)	Zalecenie dla ludności - w celu ograniczenia natężenia ruchu samochodowego	liniowa	obywatele
Ograniczenie pylenia wtórnego z ulic	Jednorazowe zmycie ulic na mokro, po ogłoszeniu alertu, dotyczy rejonów zabudowanych w obszarze przekroczeń, nie należy realizować jeżeli temperatura powietrza jest niższa niż 3°C	liniowa	odpowiednie zarządy dróg
Zakaz używania spalinowego sprzętu ogrodniczego	Należy realizować w okresie wiosennym i jesiennym	niezorganizowana	obywatele, przedsiębiorstwa zajmujące się pielęgnacją zieleni

Działanie	Sposób działania	Rodzaj emisji	Wykonawca
Bezwzględny zakaz palenia innych odpadów zielonych (liści, gałęzi, trawy) w ogrodach oraz na innych obszarach zieleni	Należy realizować w okresie od wiosny do jesieni	niezorganizowana	obywatele, przedsiębiorstwa zajmujące się pielęgnacją zieleni
Zakaz palenia w kominkach	Nie dotyczy, gdy jest to jedyne źródło ciepła	powierzchniowa	obywatele
Ogrzewanie mieszkań lepszym jakościowo paliwem	Zalecenie – jeżeli jest to możliwe, nieogrzewanie węglem lub ogrzewanie węglem lepszej jakości	powierzchniowa	obywatele
Bezwzględne przestrzeganie zakazu spalania odpadów w paleniskach domowych	Nasilenie kontroli palenisk domowych w tym zakresie	powierzchniowa	obywatele
Czasowe zawieszenie robót budowlanych uciążliwych ze względu na jakość powietrza	Nasilenie kontroli w tym zakresie	powierzchniowa	obywatele, przedsiębiorstwa zajmujące się robotami budowlanymi i remontowymi
Nakaz zraszania pryzm materiałów sypkich w celu wyeliminowania pylenia	Nasilenie kontroli w tym zakresie	powierzchniowa	przedsiębiorstwa, na terenie których znajdują się pryzmy materiałów sypkich

Źródło: 'Program ochrony powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu PM10 i poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM10 wraz z Planem działań krótkoterminowych ze względu na ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszzonego PM10'

Tabela 13. Działania krótkoterminowe w strefie warmińsko-mazurskiej dla poszczególnych poziomów ostrzeżeń dotyczących stężenia benzo(a)pirenu.

Działanie	Sposób działania	Rodzaj emisji	Wykonawca
POZIOM I (wystąpienie ryzyka przekroczenia poziomu docelowego beno(a)pirenu)			
Informacja	Informacja o wystąpieniu ryzyka przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu	-	OZK
POZIOM II (wystąpienie przekroczenia poziomu docelowego beno(a)pirenu)			
Zakaz palenia innych odpadów zielonych (liści, gałęzi, trawy)	Należy realizować w okresie jesiennym i wiosennym, zgodnie z zapisami ustawy o odpadach, regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminach, a także regulaminów ogrodów działkowych	niezorganizowana	obywatele
Ograniczenie palenia w kominkach	Zalecenie dla ludności, nie dotyczy, gdy jest to jedyne źródło ciepła	powierzchniowa	obywatele

Działanie	Sposób działania	Rodzaj emisji	Wykonawca
Ogrzewanie mieszkań lepszym jakościowo paliwem	Zalecenie dla ludności, jeżeli jest to możliwe, aby nie ogrzewać węglem lub aby ogrzewać węglem lepszej jakości	powierzchniowa	obywatele
Zakaz spalania odpadów w paleniskach domowych	Nasilenie kontroli palenisk domowych w tym zakresie	powierzchniowa	obywatele
Zakaz używania kotłów węglowych/na drewno jeżeli pozwolenie na użytkowanie lub miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego wskazują inny sposób ogrzewania pomieszczeń	Nasilenie kontroli palenisk domowych w tym zakresie	powierzchniowa	obywatele

Źródło: 'Program ochrony powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu PM10 i poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM10 wraz z Planem działań krótkoterminowych ze względu na ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszzonego PM10'

Poniżej przedstawiono sposób postępowania organów, instytucji i podmiotów korzystających ze środowiska oraz zachowania się obywateli w przypadku wystąpienia przekroczeń standardów jakości powietrza.

1) Wojewódzki Zespół Zarządzania Kryzysowego:

- a) podejmuje decyzje o ogłoszeniu alertu,
- b) podejmuje decyzje o odwołaniu alertu lub o zmianie poziomu alertu,
- c) powiadamia (za pośrednictwem WCZK) odpowiednie Powiatowe i Gminne Zespoły Zarządzania Kryzysowego o ogłoszeniu, odwołaniu bądź zmianie poziomu alertu,
- d) zamieszcza powiadomienia o ogłoszeniu bądź odwołaniu alertu, jego obszarze, czasie trwania, powodach wystąpienia oraz o zaleceniach dla ludności na stronie internetowej.

2) Powiatowy Zespół Zarządzania Kryzysowego zamieszcza powiadomienia o ogłoszeniu bądź odwołaniu alertu, jego obszarze, czasie trwania, powodach wystąpienia oraz o zaleceniach dla ludności na stronie internetowej.

3) Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego:

- powiadamia społeczność, władze placówek szkolno-wychowawczych, jednostki służby zdrowia oraz służby (straż miejską, policję, inspekcję transportu drogowego, zarząd dróg) o konieczności podjęcia działań określonych Planem Działań Krótkoterminowych,
- zamieszcza powiadomienia o ogłoszeniu bądź odwołaniu alertu, jego obszarze, czasie trwania, powodach wystąpienia oraz o zaleceniach dla ludności na stronie internetowej gminy,
- koordynuje wdrażanie działań i wspomaga służby lokalne

Podsumowanie: Biorąc pod uwagę ocenę jakości powietrza wykonanej dla całego obszaru strefy warmińsko-mazurskiej w roku 2015 należy stwierdzić, że powietrze na terenie Gminy Pasłęk jest dobrej jakości na obszarach wiejskich. Natomiast w przypadku Miasta Pasłęk doszło do przekroczeń stężenia benzo(a)pirenu oraz istnieje ryzyko przekroczenia dopuszczalnych stężeń pyłu zawieszonego PM10. Głównym źródłem emisji obu zanieczyszczeń było ogrzewanie lokali mieszkalnych z wykorzystaniem tradycyjnych źródeł energii.

5.1.3 Analiza SWOT

Jakość powietrza	
Silne strony	Słabe strony
1. Dobra jakość powietrza na obszarach wiejskich. 2. Opracowany i wdrażany Plan Gospodarki Niskoemisyjnej.	1. Przekroczenia dopuszczalnych stężeń benzo(a)pirenu oraz ryzyko przekroczeń w przypadku pyłu PM10 na terenie Miasta Pasłęk. 2. Duży udział tradycyjnych źródeł energii cieplnej. 3. Przebieg przez gminę drogi krajowej oraz dróg wojewódzkich. 4. Funkcjonowanie zakładu który posiada znaczący wpływ na stan powietrza atmosferycznego na terenie Gminy.
Szanse	Zagrożenia

<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrost wykorzystywania alternatywnych źródeł energii (w tym OZE). 2. Modernizacja przestarzałych kotłowni. 3. Termomodernizacja budynków na terenie Gminy. 4. Rozbudowa sieci ścieżek rowerowych, 5. Zwiększenie powierzchni leśnych na terenie gminy. 6. Edukacja ekologiczna mieszkańców ze szczególnym naciskiem na zagadnienia dotyczące nielegalnego spalania odpadów komunalnych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zanieczyszczenie powietrza wynikające z tzw. niskiej emisji, w tym spalania odpadów komunalnych w piecach domowych. 2. Wzrost natężenie ruchu pojazdów samochodowych szlakami komunikacyjnymi przebiegającymi przez teren Gminy. 3. Brak środków finansowych na inwestycje związane z ochroną powietrza.
---	---

5.1.4 Zagrożenia

Obszary problemowe związane z ochroną powietrza na terenie Gminy Pasłęk wynikają m.in. z:

- emisji komunikacyjnej,
- nieprawidłowych praktyk związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi (spalanie śmieci w piecach),
- spalania niskokalorycznych i zawierających dużą zawartość siarki paliw stałych.

5.2. Zagrożenia hałasem

5.2.1. Stan wyjściowy

Hałas definiuje się jako wszystkie niepożądane, nieprzyjemne, dokuczliwe lub szkodliwe drgania mechaniczne ośrodka sprężystego oddziałujące na organizm ludzki. Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2016, poz. 672 z późn. zm.), podstawowe pojęcia z zakresu ochrony przed hałasem są następujące:

- emisja - wprowadzane bezpośrednio lub pośrednio energie do powietrza, wody lub ziemi, związane z działalnością człowieka (takie jak hałas czy wibracje),
- hałas - dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16.000 Hz,
- poziom hałasu - równoważny poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB).

Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, zgodnie z art. 117 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2016, poz. 672 z późn. zm.). W rozumieniu ustawy ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności na utrzymaniu poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub co najmniej na tym poziomie, oraz zmniejszeniu poziomu hałasu co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

W związku ze stwierdzoną uciążliwością akustyczną hałasów komunikacyjnych Państwowy Zakład Higieny opracował skalę subiektywnej uciążliwości zewnętrznych tego rodzaju hałasów. Zgodnie z dokonaną klasyfikacją uciążliwość hałasów komunikacyjnych zależy od wartości poziomu równoważnego LAeq i wynosi odpowiednio:

- mała uciążliwość LAeq < 52 dB

- średnia uciążliwość 52 dB<LAeq< 62 dB
- duża uciążliwość 63 dB<LAeq< 70 dB
- bardzo duża uciążliwość LAeq> 70 dB

5.2.2. Źródła hałasu

Hałas drogowy

Kryteria dopuszczalności hałasu drogowego określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2014 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014, poz. 112). Dla rodzajów terenu, wyróżnionych ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje (tj. tereny zabudowy mieszkaniowej, tereny szpitali, szkoły, tereny rekreacyjno – wypoczynkowe i uzdrowiska), ustalono dopuszczalny równoważny poziom hałasu LA_{eq}D w porze dziennej i LA_{eq}N w porze nocnej. Podstawą określenia dopuszczalnej wartości poziomu równoważnego hałasu dla danego terenu jest zaklasyfikowanie go do określonej kategorii, o wyborze której decyduje sposób jego zagospodarowania. Dla hałasu drogowego, dopuszczalne wartości poziomów hałasu wynoszą w porze dziennej – w zależności od funkcji terenu – od 50 do 65 dB, w porze nocnej 45–56 dB. Dopuszczalne poziomy hałasu, w zależności od przeznaczenia terenu, zestawiono w tabeli poniżej.

Tabela 14. Dopuszczalne poziomy hałasu w zależności od przeznaczenia terenu.

Przeznaczenie terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB			
	Drogi lub linie kolejowe*		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	LAeq D przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	LAeq N przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	LAeq D przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	LAeq N przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
a) Obszary A ochrony uzdrowiskowej b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży** c) Tereny domów opieki d) Tereny szpitali w miastach	61	56	50	40
a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy mieszkaniowej	65	56	55	45

Przeznaczenie terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB			
	Drogi lub linie kolejowe*		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	LAeq D przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	LAeq N przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	LAeq D przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	LAeq N przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
jednorodzinnej z usługami rzemieślniczymi c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe poza miastem d) Tereny zabudowy zagrodowej				
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ***	68	60	55	45

* Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

** W przypadku niewykorzystywania tych terenów, zgodnie z ich funkcją, w porze nocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy.

*** Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys., można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych

Łącznie na terenie Gminy Pasłęk znajduje się:

- drogi krajowe – 17,5 km,
- drogi wojewódzkie – 38,9 km,
- drogi powiatowe – 68,6 km,
- drogi gminne – 114,5 km.

Monitoring WIOŚ

Do jednych z zadań WIOŚ w Olsztynie należy ocena stanu akustycznego na terenie województwa warmińsko-mazurskiego. Ocena jest przeprowadzana w oparciu o pomiary równoważnego poziomu dźwięku dla pory dnia i nocy dla dwóch rodzajów hałasu w środowisku (przemysłowego i drogowego). Na terenie Gminy Pasłęk zlokalizowane były trzy punkty pomiarowo-kontrolne w roku 2014 – przy ul. Kopernika, ul. Bohaterów Westerplatte oraz ul. 3 Maja.

Punkt przy ul. Kopernika położony był przy odcinku drogi o typie zabudowy – tereny szpitali w miastach. W tym punkcie przeprowadzono badania akustyczne służące do wyliczenia wskaźników L_{DWN} i L_N . Pomiary wykonano w dwóch porach roku – wiosną i jesienią. W przypadku dwóch pozostałych punktów, badania zostały przeprowadzone z wykorzystaniem

metody pomiarów poziomów ekspozycji dla pojedynczych zdarzeń akustycznych. Punkty te były położone na terenie zabudowy wielorodzinnej.

Poniżej przedstawiono szczegółowe wyniki dotyczące klimatu akustycznego na terenie Gminy Pasłęk.

Tabela 15. Długookresowy poziom hałasu na terenie Gminy Pasłęk uzyskane podczas badań w 2014 roku.

Lokalizacja punktu	Wyniki obliczeń		Dopuszczalne długookresowe średnie poziomy dźwięku A [dB]				Przekroczenie dopuszczalnych długookresowych średnich poziomów dźwięku A [dB]			
	LDWN	LN	LDWN		LN		LDWN		LN	
			Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna lub tereny usługowo- - mieszkaniowe	Zabudowa jednorodzinna lub tereny szpitali w miastach	Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna lub tereny usługowo- - mieszkaniowe	Zabudowa jednorodzinna lub tereny szpitali w miastach	Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna lub tereny usługowo- - mieszkaniowe	Zabudowa jednorodzinna lub tereny szpitali w miastach	Zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna lub tereny usługowo- - mieszkaniowe	Zabudowa jednorodzinna lub tereny szpitali w miastach
Pasłęk, ul. Kopernika	63.9	54.3	-	64	-	59	-	brak	-	brak

Źródło: „Raport o stanie środowiska województwa warmińsko-mazurskiego w 2014 roku”

Tabela 16. Równoważne poziomy hałasu oraz wartości przekroczeń poziomów dopuszczalnych na terenie Gminy Pasłęk uzyskanych podczas badań w roku 2014.

Punkt pomiarowy	Równoważny poziom hałasu drogowego LAeq,T		Wartość przekroczenia [dB]	
	Pora doby	Poziom hałasu [dB]	Zabudowa wielorodzinna lub zabudowa mieszkaniowo-usługowa	Zabudowa jednorodzinna, tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem młodzieży
Pasłęk ul. Bohaterów Weterplatte	Dzień	65,4	0,4	-
	Noc	55,7	brak	-
Pasłęk ul. 3 Maja	Dzień	63,4	brak	-
	Noc	54,7	brak	-

Źródło: „Raport o stanie środowiska województwa warmińsko-mazurskiego w 2014 roku”

Komentarz: Jak wynika z powyższych tabel, badania klimatu akustycznego pod względem długookresowego oraz równoważnego poziomu hałasu wykazały jedno, bardzo niewielkie, przekroczenie. Na podstawie badań przeprowadzonych przez WIOŚ, należy stwierdzić, że warunki akustyczne na terenie Gminy Pasłęk są dobre.

Monitoring GDDiKA oraz Zarządu Dróg Wojewódzkich

W 2012 r. zostały opracowane następujące dokumenty:

- „Mapy akustyczne dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów w województwie podlaskim, warmińsko-mazurskim i lubelskim /województwo warmińsko-mazurskie” opracowane przez GDDiKA
- „Sporządzenie map akustycznych dla 15 odcinków dróg wojewódzkich zlokalizowanych na terenie 11 miast: Bartoszyce, Działdowo, Iława, Kętrzyn, Lidzbark Warmiński, Lubawa, Morąg, Mrągowo, Nidzica, Orneta, Pasłęk o łącznej długości ok. 30 km” opracowane przez Zarząd Dróg Wojewódzkich w Olsztynie.

Na potrzeby opracowania powyższych dokumentów przeprowadzono szereg badań klimatu akustycznego wzdłuż odcinków dróg krajowych oraz wojewódzkich, które swoim zasięgiem obejmują także teren Gminy Pasłęk.

Drogi krajowe

W poniższej tabeli przedstawiono wykaz odcinków dróg krajowych, które swoim oddziaływaniem pod względem hałasu obejmują teren Gminy Pasłęk.

Tabela 17. Wykaz odcinków dróg krajowych oddziaływujących pod względem hałasu na obszar Gminy Pasłęk.

Droga krajowa	Kilometraż		Opis odcinka
	początkowy [km]	końcowy [km]	
7	83+013	95+913	Węzeł Elbląg Wschód-Pasłęk. Dominuje zabudowa jednorodzinna i mieszkaniowo-usługowa.
7	95+913	119+466	Pasłęk-Małdyty. Wzdłuż odcinka występuje zabudowa jednorodzinna i mieszkaniowo-usługowa.

Źródło: „Mapy akustyczne dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów. Województwo Warmińsko-Mazurskie”

Poniżej przedstawiono w formie graficznej zasięg badań hałasu wzdłuż odcinków dróg krajowych na terenie całego województwa warmińsko-mazurskiego.

Tabela 19. Liczba lokali oraz osób narażonych na hałas dla wskaźnika L_{DWN} na obszarach powiatu elbląskiego, w tym Gminy Pasłęk, objętych oddziaływaniem poszczególnych odcinków drogi krajowej nr 7.

Nr odcinka	Nr drogi	Nazwa odcinka	Liczba lokali mieszkalnych narażonych na hałas w przedziałach stref emisji dla wskaźnika L_{DWN}				
			55 ÷ 60 dB	60 ÷ 65 dB	65 ÷ 70 dB	70 ÷ 75 dB	powyżej 75 dB
WN_7_0796_7	7	Węzeł Elbląg Wschód-Pasłęk	142	173	65	37	9
WN_7_0797_7	7	Pasłęk-Małydy	233	55	21	16	11

Źródło: „Mapy akustyczne dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów. Województwo Warmińsko-Mazurskie.”

Tabela 20. Liczba osób eksponowanych na hałas dla wskaźnika L_N na obszarach powiatu elbląskiego, w tym Gminy Pasłęk, objętych oddziaływaniem poszczególnych odcinków drogi krajowej nr 7.

Nr odcinka	Nr drogi	Nazwa odcinka	Liczba mieszkańców eksponowanych na hałas w przedziałach stref emisji dla wskaźnika L_{DWN}				
			55 ÷ 60 dB	60 ÷ 65 dB	65 ÷ 70 dB	70 ÷ 75 dB	powyżej 75 dB
WN_7_0796_7	7	Węzeł Elbląg Wschód-Pasłęk	523	622	258	153	41
WN_7_0797_7	7	Pasłęk-Małydy	766	131	70	56	36

Źródło: „Mapy akustyczne dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów. Województwo Warmińsko-Mazurskie.”

Zestawienie liczby lokali oraz osób narażonych na hałas dla wskaźnika L_N na obszarach powiatu elbląskiego, w tym Gminy Pasłęk, objętych oddziaływaniem poszczególnych odcinków drogi krajowej nr 7.

Tabela 21. Liczba lokali oraz osób narażonych na hałas dla wskaźnika L_N na obszarach powiatu elbląskiego, w tym Gminy Pasłęk, objętych oddziaływaniem poszczególnych odcinków drogi krajowej nr 7.

Nr odcinka	Nr drogi	Nazwa odcinka	Liczba lokali mieszkalnych narażonych na hałas w przedziałach stref emisji dla wskaźnika L_N				
			55 ÷ 60 dB	60 ÷ 65 dB	65 ÷ 70 dB	70 ÷ 75 dB	powyżej 75 dB
WN_7_0796_7	7	Węzeł Elbląg Wschód-Pasłęk	166	145	40	30	1
WN_7_0797_7	7	Pasłęk-Małydy	175	41	22	16	5

Źródło: „Mapy akustyczne dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów. Województwo Warmińsko-Mazurskie.”

Tabela 22. Liczba osób eksponowanych na hałas dla wskaźnika L_N na obszarach powiatu elbląskiego, w tym Gminy Pasłęk, objętych oddziaływaniem poszczególnych odcinków drogi krajowej nr 7.

Nr odcinka	Nr drogi	Nazwa odcinka	Liczba mieszkańców eksponowanych na hałas w przedziałach stref imisji dla wskaźnika L_N				
			55 ÷ 60 dB	60 ÷ 65 dB	65 ÷ 70 dB	70 ÷ 75 dB	powyżej 75 dB
WN_7_0796_7	7	Węzeł Elbląg Wschód-Pasłęk	595	539	159	132	5
WN_7_0797_7	7	Pasłęk-Małydy	571	108	72	52	17

Źródło: „Mapy akustyczne dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów. Województwo Warmińsko-Mazurskie.”

Drogi wojewódzkie

W poniższej tabeli przedstawiono wykaz odcinków dróg wojewódzkich, które swoim oddziaływaniem pod względem hałasu obejmują teren Gminy Pasłęk.

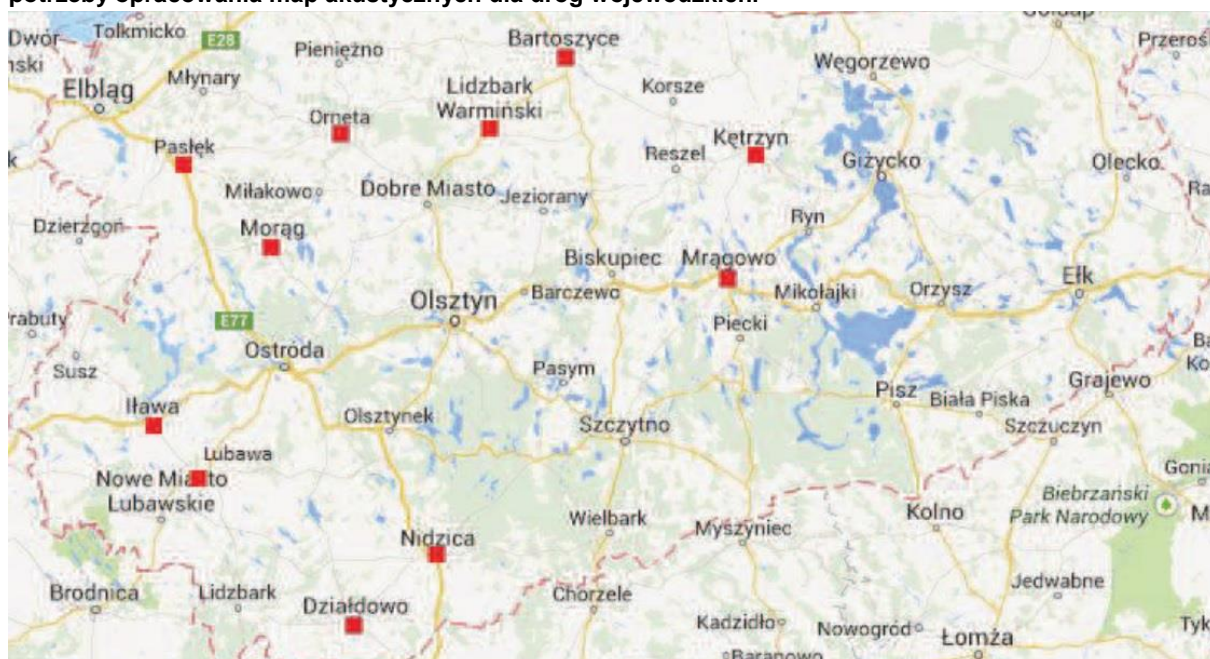
Tabela 23. Wykaz odcinków dróg wojewódzkich oddziałujących pod względem hałasu na obszar Gminy Pasłęk.

Droga wojewódzka	Kilometraż Nazwa		Opis odcinka
	początkowy [km]	końcowy [km]	
527	57+649	58+933	Pasłęk – odcinek biegnie ulicami: Wojska Polskiego (od skrzyżowania z ul. Zamkową), Władysława Jagiełły, a następnie ul. Bohaterów Westerplatte - do ul. Piłsudskiego. Dominuje zabudowa określona jako wielorodzinna i mieszkaniowo-usługowa. W sąsiedztwie odcinka znajdują się również obiekty oświaty oraz tereny przeznaczone pod zabudowę jednorodziną.

Źródło: „Sporządzenie map akustycznych dla 15 odcinków dróg wojewódzkich zlokalizowanych na terenie 11 miast: Bartoszyce, Działdowo, Iława, Kętrzyn, Lidzbark Warmiński, Lubawa, Morąg, Mrągowo, Nidzica, Orneta, Pasłęk o łącznej długości ok. 30 km”

Poniżej przedstawiono w formie graficznej zasięg badań hałasu wzdłuż odcinków dróg wojewódzkich na terenie całego województwa warmińsko-mazurskiego.

Rysunek 9. Wykaz odcinków dróg na terenie województwa warmińsko-mazurskiego objętych analizą na potrzeby opracowania map akustycznych dla dróg wojewódzkich.

Źródło: „Sporządzenie map akustycznych dla 15 odcinków dróg wojewódzkich zlokalizowanych na terenie 11 miast: Bartoszyce, Działdowo, Iława, Kętrzyn, Lidzbark Warmiński, Lubawa, Morąg, Mrągowo, Nidzica, Orneta, Pasłęk o łącznej długości ok. 30 km”

W poniższej tabeli przedstawiono wartości przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu na terenie Gminy Pasłęk w obrębie drogi wojewódzkiej nr 527.

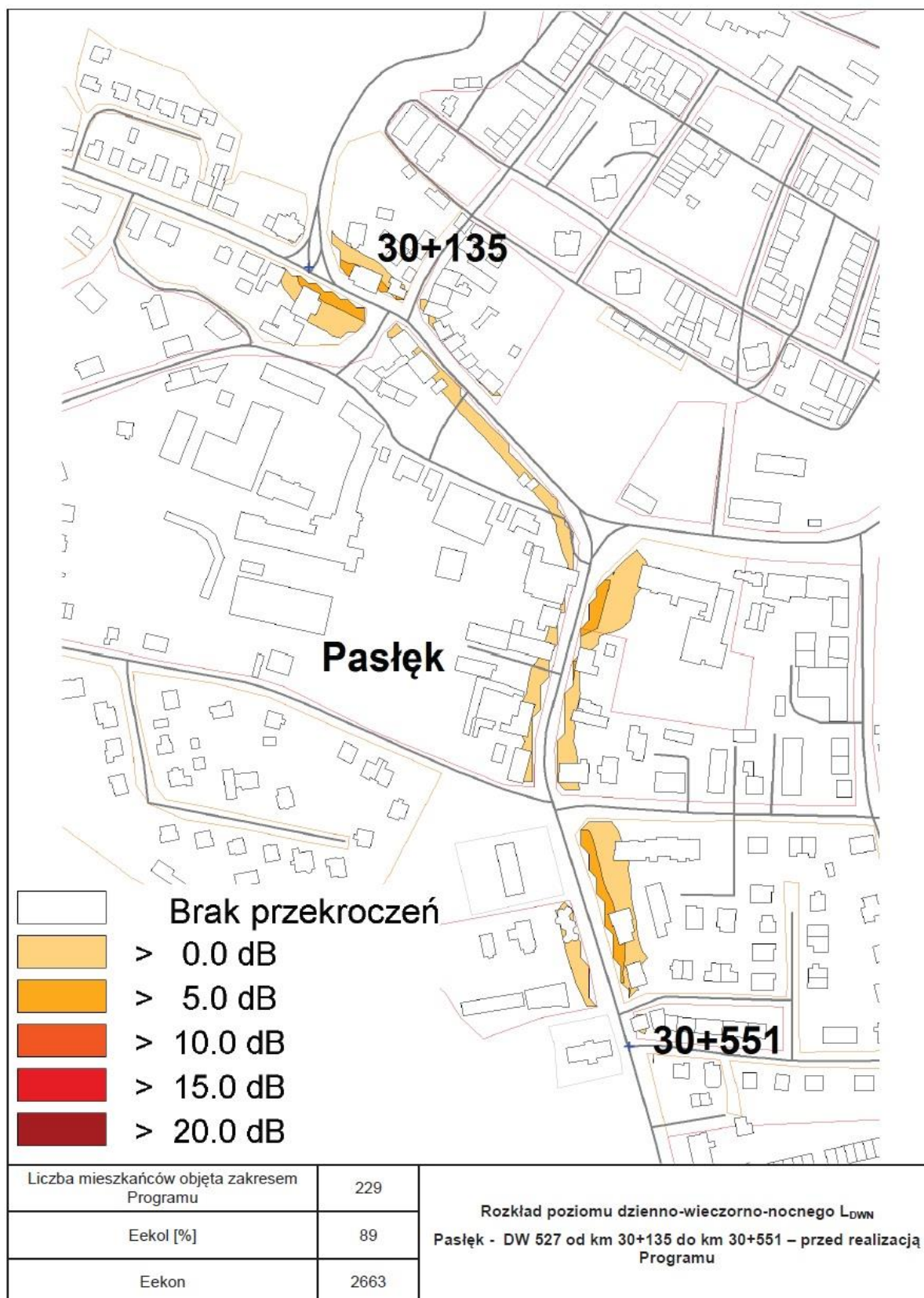
Tabela 24. Zakres przekroczeń dopuszczalnych norm poziomu hałasu na terenie Gminy Pasłęk w obrębie drogi wojewódzkiej nr 527.

Droga wojewódzka	Kilometraż		Opis odcinka	Zakres przekroczeń wg mapy akustycznej [dB]	
	początkowy [km]	końcowy [km]		Wskaźnik L _{DWN}	Wskaźnik L _N
527	30+135	30+551	Pasłęk	0-10	0-5

Źródło: „Sporządzenie map akustycznych dla 15 odcinków dróg wojewódzkich zlokalizowanych na terenie 11 miast: Bartoszyce, Działdowo, Iława, Kętrzyn, Lidzbark Warmiński, Lubawa, Morąg, Mrągowo, Nidzica, Orneta, Pasłęk o łącznej długości ok. 30 km”

Poniżej przedstawiono w formie graficznej obszary przekroczeń wzdłuż analizowanego odcinka drogi wojewódzkiej nr 527 na terenie Gminy Pasłęk.

Rysunek 10. Obszary przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu na terenie gminy Pasłęk w obrębie drogi wojewódzkiej nr 527.

Źródło: „Sporządzenie map akustycznych dla 15 odcinków dróg wojewódzkich zlokalizowanych na terenie 11 miast: Bartoszyce, Działdowo, Iława, Kętrzyn, Lidzbark Warmiński, Lubawa, Morąg, Mrągowo, Nidzica, Orneta, Pasłęk o łącznej długości ok. 30 km”

Hałas kolejowy

Na terenie Gminy Pasłęk funkcjonuje linia kolejowa nr 220 relacji Olsztyn-Bogaczewo. Jest to linia jednotorowa, zelektryfikowana. Na terenie Gminy znajduje się także linia kolejowa jednotorowa relacji Malbork-Braniewo. Na obu liniach funkcjonuje transport osobowy oraz towarowy. WIOŚ w Olsztynie do tej pory nie przeprowadzał badań w zakresie natężenia hałasu, którego źródłem jest hałas, na terenie Gminy Pasłęk. Niemniej odbywający się ruch kolejowy na terenie Gminy stanowi potencjalne źródło nadmiernego hałasu.

Hałas przemysłowy

Hałas przemysłowy powodowany jest eksploatacją instalacji lub urządzeń związanych z prowadzoną działalnością przemysłową. Emisja zanieczyszczenia środowiska hałasem regulowana jest w posiadanych przez podmioty gospodarcze zezwoleniach, dopuszczających określone poziomy hałasu odrębnie dla pory dziennej i nocnej. Uciążliwość hałasu emitowanego z obiektów przemysłowych zależy między innymi od ich ilości, czasu pracy czy odległości od terenów podlegających ochronie akustycznej. Na terenie Gminy Pasłęk od 2004 roku funkcjonuje „*Warmińsko-Mazurska Specjalna Strefa Ekonomiczna - Podstrefa Pasłęk*”. Duża koncentracja zakładów przemysłowych może stanowić potencjalne źródło hałasu.

5.2.3. Analiza SWOT

Klimat akustyczny	
Silne strony	Słabe strony
1. Brak znaczących zagrożeń akustycznych (z wyłączeniem ciągów komunikacyjnych).	1. Natężenie ruchu komunikacyjnego na drodze krajowej nr 7 oraz drogach wojewódzkich.
Szanse	Zagrożenia
1. Monitorowanie poziomów hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych z największym natężeniem ruchu. 2. Budowa ekranów akustycznych wzdłuż ciągów komunikacyjnych. 3. Dbanie o poprawny stan techniczny nawierzchni ciągów komunikacyjnych. 4. Uwzględnianie w Planach Zagospodarowania Przestrzennego odległości od potencjalnych źródeł hałasu.	1. Niedostateczny poziom funduszy na inwestycje zmierzające do poprawy stanu środowiska akustycznego.

5.2.4. Zagrożenia

Jak wynika z przedstawionych powyżej danych, na terenie gminy mogą występować problemy związane z nadmierną emisją hałasu komunikacyjnego. Dotyczy to zarówno pór nocnych i dziennych. Sytuacja ta wynika z obecności na terenie gminy traktów komunikacyjnych takich jak droga krajowa oraz wojewódzka. Zaleca się monitoring terenów znajdujących się w pobliżu dróg oraz realizację działań mających na celu ochronę przed nadmierną emisją hałasu w przyszłości.

5.3. Promieniowanie elektromagnetyczne

5.3.1. Stan wyjściowy

Zagadnienia dotyczące ochrony ludzi i środowiska przed niekorzystnym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych regulowane są przepisami dotyczącymi:

- ochrony środowiska,
- bezpieczeństwa i higieny pracy,
- prawa budowlanego,
- zagospodarowania przestrzennego,
- przepisami sanitarnymi.

Jako promieniowanie niejonizujące określa się promieniowanie, którego energia oddziałująca na każde ciało materialne nie wywołuje w nim procesu jonizacji. Promieniowanie to związane jest ze zmianami pola elektromagnetycznego. Poniżej zestawiono potencjalne źródła omawianego promieniowania

- urządzenia wytwarzające stałe pole elektryczne i magnetyczne,
- urządzenia wytwarzające pole elektryczne i magnetyczne o częstotliwości 50 Hz, (stacje i linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia),
- urządzenia wytwarzające pole elektromagnetyczne o częstotliwości od 1 kHz do 300 GHz, (urządzenia radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne),
- inne źródła promieniowania z zakresu częstotliwości: 0 - 0,5 Hz, 0,5 - 50 Hz oraz 50-1000 Hz.

Zagadnienia dotyczące promieniowania niejonizującego są określone przez Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. 2003r., Nr 192, poz. 1883).

Dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, rozporządzenie ustala odrębną wartość składowej elektrycznej pola w wysokości 7 V/m.

Dla pozostałych terenów, na których przebywanie ludzi jest dozwolone bez ograniczeń, rozporządzenie ustala wysokość składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego o częstotliwości 50 Hz w wysokości 10 kV/m, natomiast składowej magnetycznej w wysokości 60 A/m. Ponadto, rozporządzenie określa:

- dopuszczalne poziomy elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego;
- metody kontroli dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych;
- metody wyznaczania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych, jeżeli w środowisku występują pola elektromagnetyczne z różnych zakresów częstotliwości.

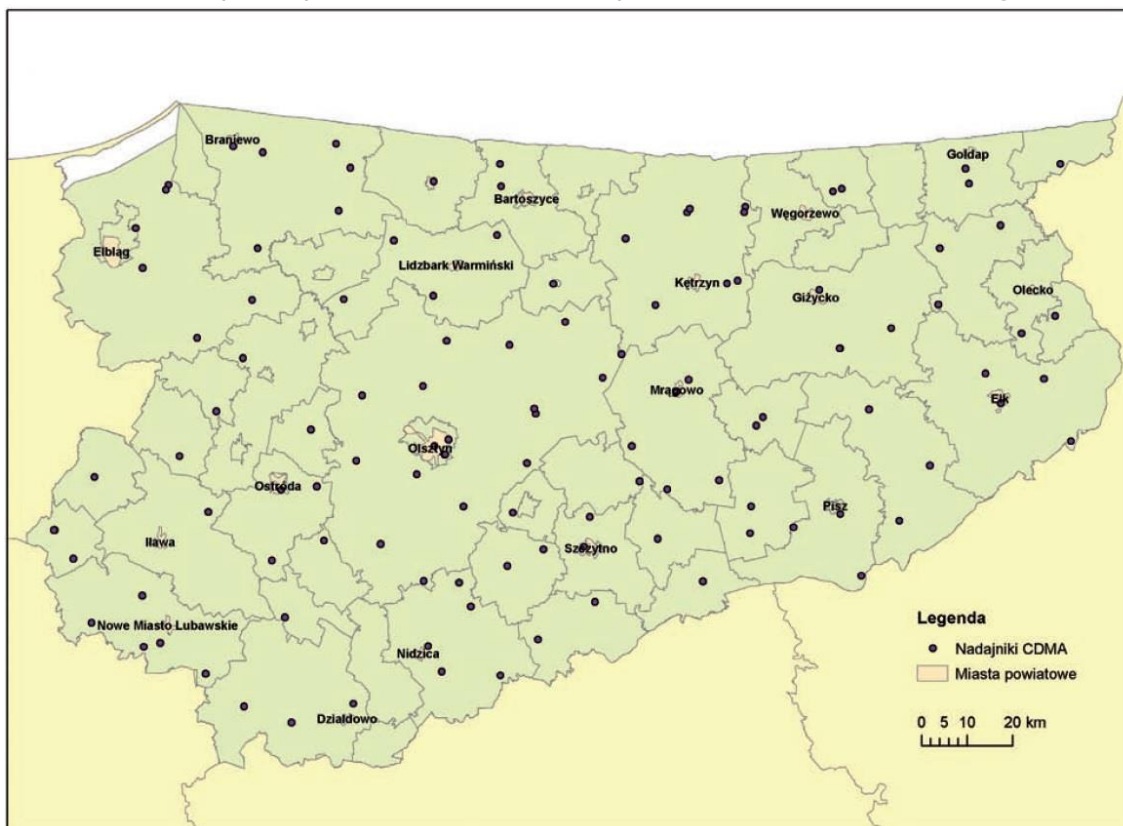
5.3.2. Źródła promieniowania elektromagnetycznego

Na terenie Gminy Pasłęk źródła promieniowania niejonizującego stanowią:

- linie i stacje elektroenergetyczne wysokich napięć,
- urządzenia radiokomunikacyjne,
- radionawigacyjne i radiolokacyjne.

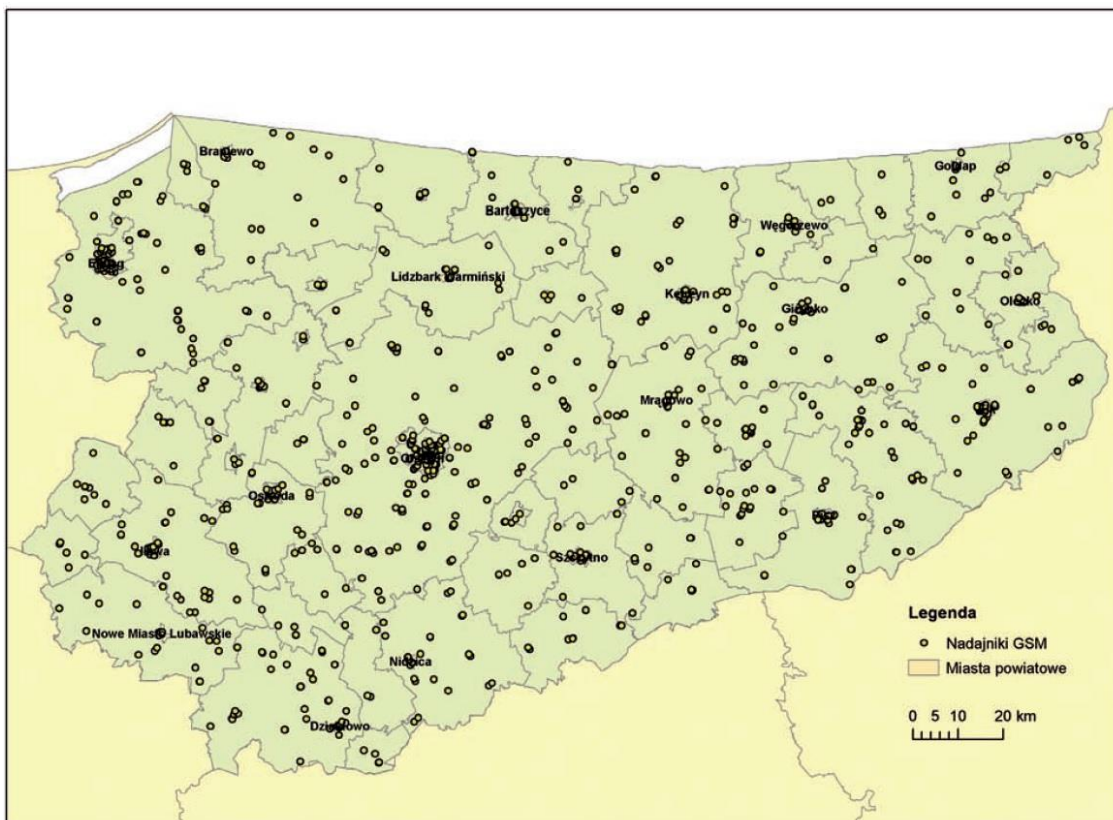
Poniżej przedstawiono w formie graficznej lokalizację nadajników CDMA, LTE, UMTS oraz GSM na terenie całego województwa warmińsko-mazurskiego.

Rysunek 11. Lokalizacja nadajników CDMA na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w 2015 roku.

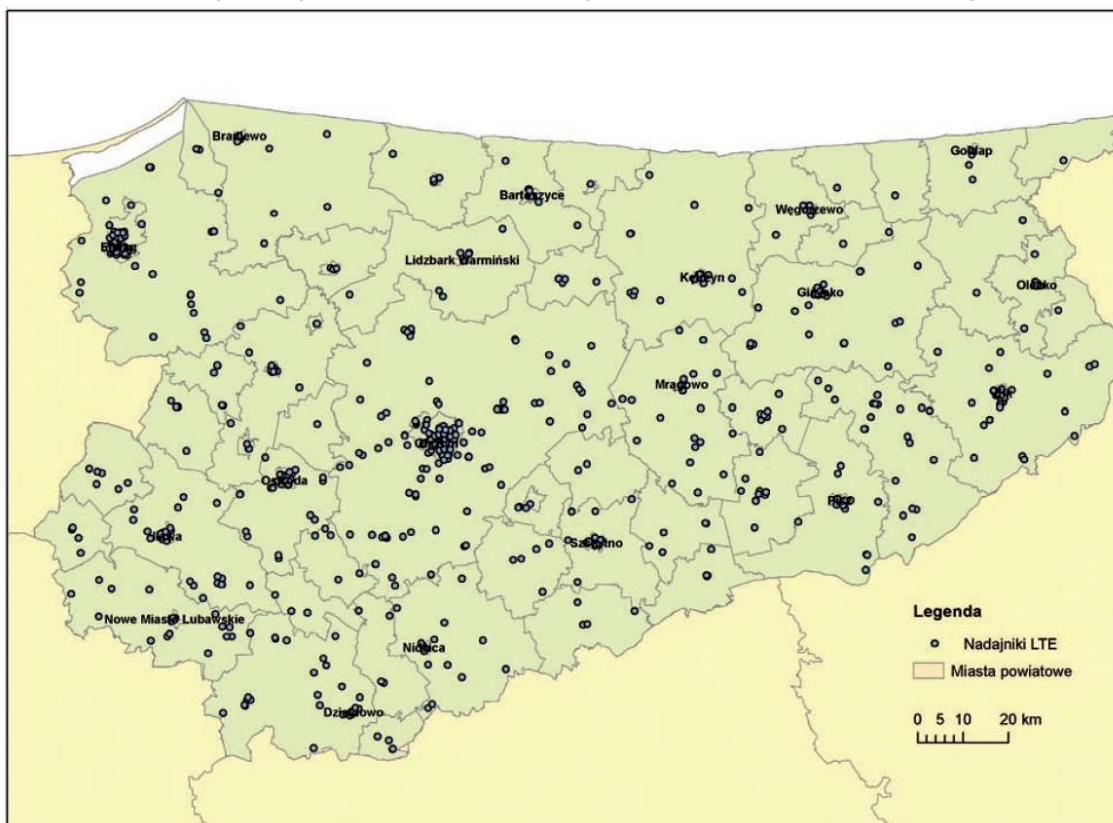
Źródło: „Raport o stanie środowiska województwa warmińsko-mazurskiego w 2015 roku”

Rysunek 12. Lokalizacja nadajników GSM na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w 2015 roku.

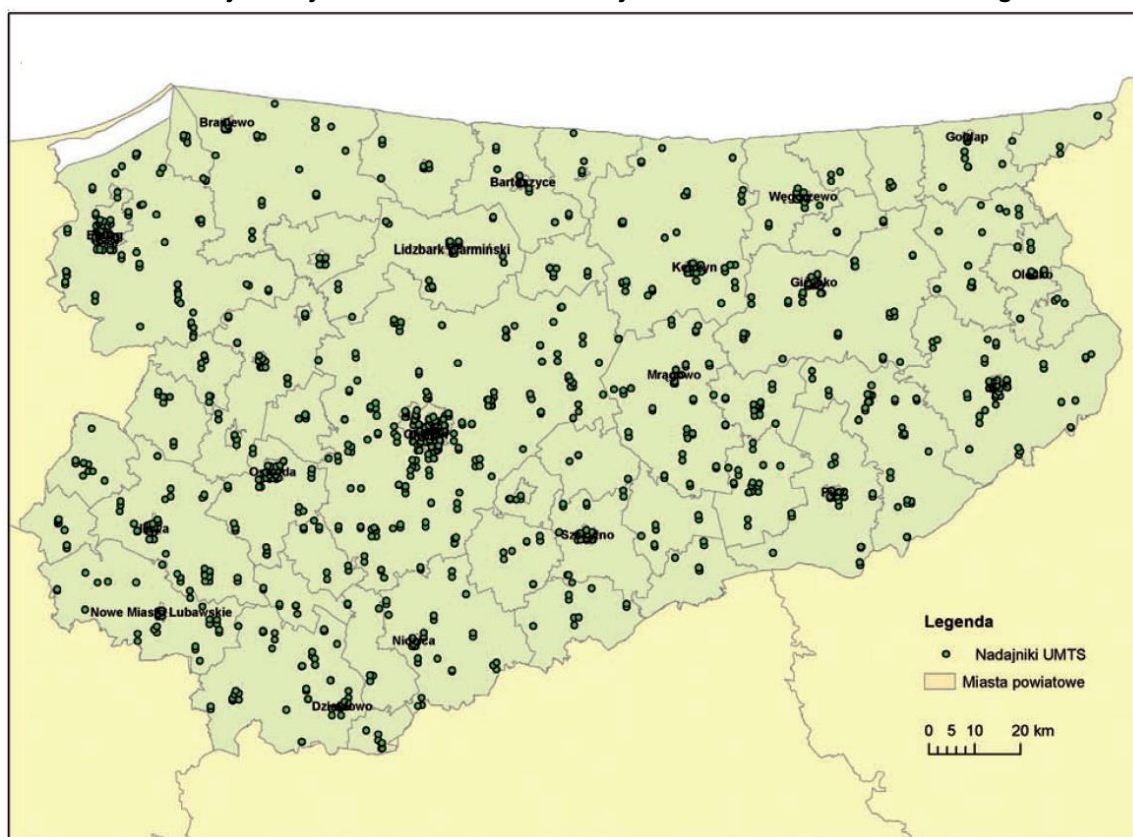
Źródło: „Raport o stanie środowiska województwa warmińsko-mazurskiego w 2015 roku”

Rysunek 13. Lokalizacja nadajników LTE na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w 2015 roku.

Źródło: „Raport o stanie środowiska województwa warmińsko-mazurskiego w 2015 roku”

Rysunek 14. Lokalizacja nadajników UMTS na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w 2015 roku.

Źródło: „Raport o stanie środowiska województwa warmińsko-mazurskiego w 2015 roku”

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie prowadzi monitoring poziomów pól elektromagnetycznych na terenie całego województwa warmińsko-mazurskiego. W ramach monitoringu wyznaczono 135 punktów pomiarowych dla trzyletniego cyklu pomiarowego, po 45 punktów dla każdego roku.

Na terenie Gminy Pasłęk były zlokalizowane dwa punkty pomiarowe będące elementem sieci monitoringu promieniowania elektromagnetycznego w roku 2015. Punkty te znajdowały się w mieście Pasłęk przy ul. 3 Maja oraz ul. Jagiełły.

W poniższej tabeli przedstawiono wyniki pomiarów dokonanych na terenie Gminy Pasłęk w roku 2015. Badania zostały przeprowadzone zgodnie z rozporządzeniem MŚ z dnia 12 listopada 2007 roku w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U Nr 221 poz. 1645, z późn. zm.).

Tabela 25. Wyniki pomiarów monitoringu pól elektromagnetycznych na terenie Gminy Pasłęk w 2015 roku.

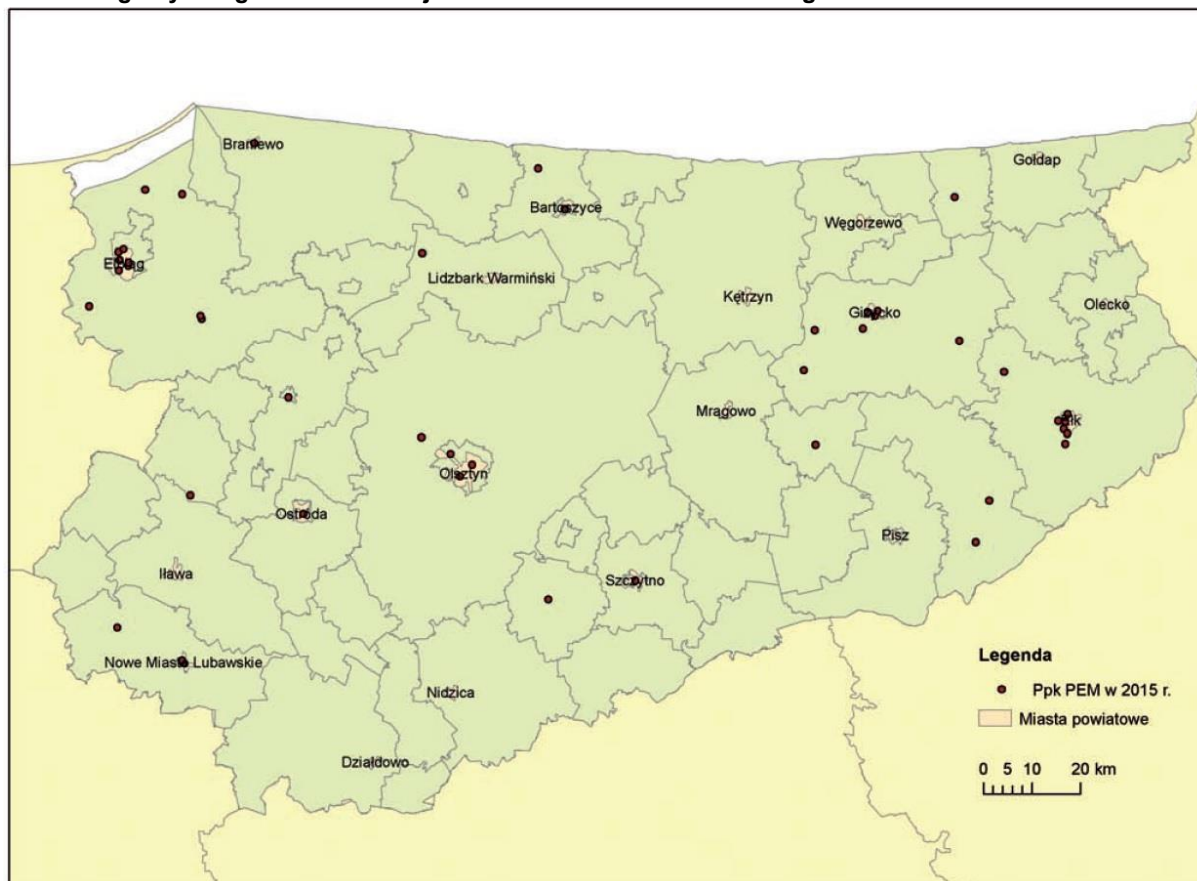
Lokalizacja	Wartość pomiaru [V/m]	Procent wartości dopuszczalnej [%]
Pasłęk ul. 3 Maja 5	<0,21	<3,0
Pasłęk ul. Jagiełły	0,62	8,9

Źródło: „Raport o stanie środowiska województwa warmińsko-mazurskiego w 2015 roku”

Jak wynika z powyższej tabeli, w 2015 nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych norm natężenia promieniowania elektromagnetycznego na terenie Gminy Pasłęk. W celu zobrazowania skali problemu w zakresie poziomów pól elektromagnetycznych wzięto także

pod uwagę wyniki pomiarów dokonanych na miastach poniżej 50 tys. mieszkańców oraz obszarów wiejskich z całego województwa warmińsko-mazurskiego w roku 2015. Poniżej przedstawiono lokalizację punktów pomiarowo-kontrolnych monitoringu promieniowania elektromagnetycznego na terenie całego województwa warmińsko-mazurskiego w roku 2015.

Rysunek 15. Lokalizacja punktów pomiarowo-kontrolnych stanowiących sieć monitoringu promieniowania elektromagnetycznego na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w roku 2015.

Źródło: „Raport o stanie środowiska województwa warmińsko-mazurskiego w 2015 roku”

W poniższej tabeli przedstawiono wyniki pomiarów dokonanych w miastach poniżej 50 tys. mieszkańców oraz na terenach wiejskich całego województwa warmińsko-mazurskiego w 2015 roku.

Tabela 26. Wyniki pomiarów monitoringu pól elektromagnetycznych na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w roku 2015.

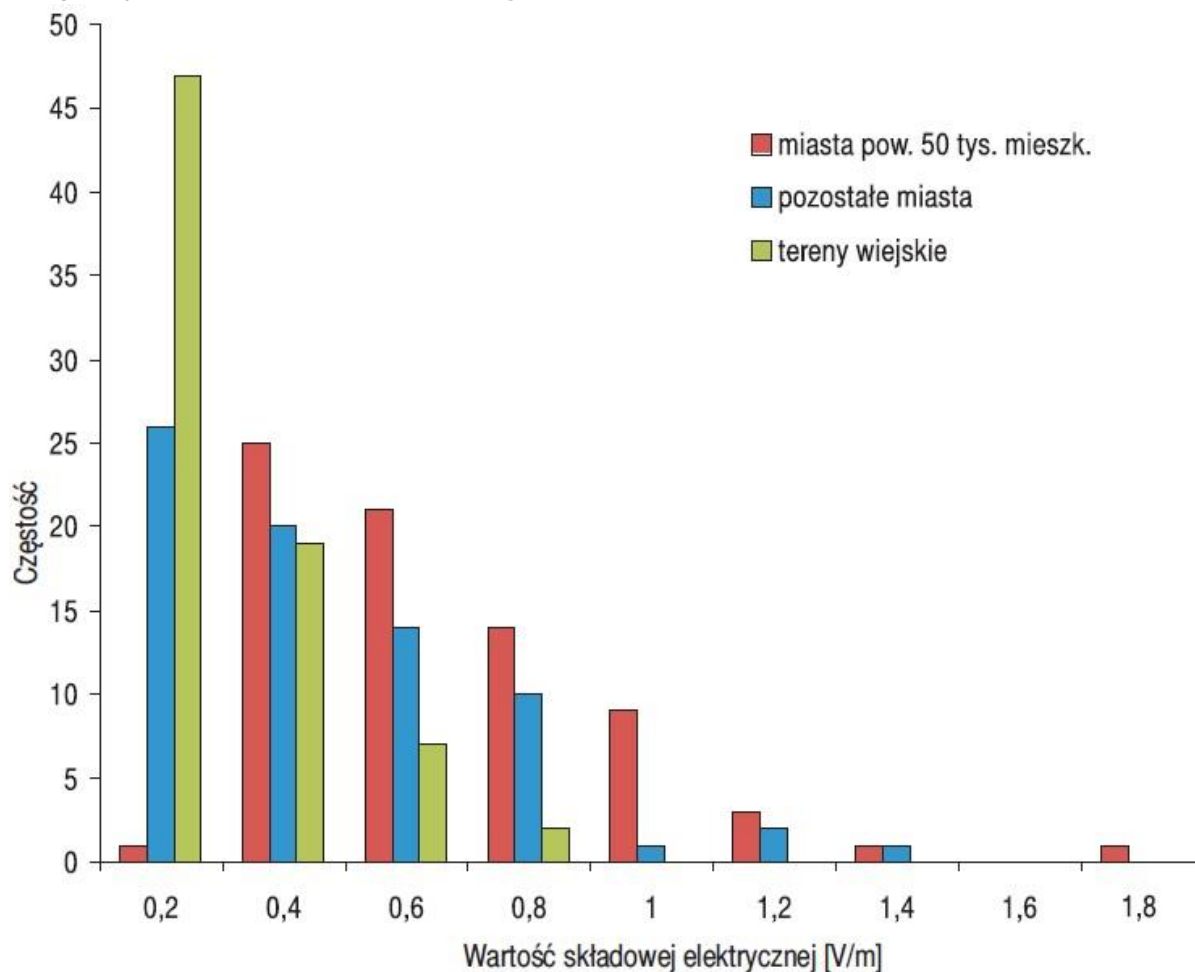
Lokalizacja	Wartość pomiaru [V/m]	Procent wartości dopuszczalnej [%]
miasta poniżej 50 tys. mieszkańców		
Szczytno, Dworzec PKS	0,56	8,00
Morąg, Plac Jana Pawła II nr 2	0,21	<3,00
Ostróda, ul. Grunwaldzka 26	0,30	4,29
Bartoszyce ul. Starzyńskiego	<0,21	<3,00
Biała Piska ul. Moniuszki 6	0,60	8,57
Giżycko ul. Kajki 1	<0,21	<3,00
Giżycko ul. Warszawska 15	0,24	3,43

Lokalizacja	Wartość pomiaru [V/m]	Procent wartości dopuszczalnej [%]
miasta poniżej 50 tys. mieszkańców		
Giżycko ul. Wodociągowa 10	<0,21	<3,00
Nowe Miasto Lubawskie ul. Rynek	0,59	8,43
Nowe Miasto Lubawskie ul. Grunwaldzka	0,79	11,29
Mikołajki Pl. Wolności	0,48	6,86
Ryn Pl. Wolności	<0,21	<3,00
Braniewo ul Kościuszki	<0,21	<3,00
obszary wiejskie		
Mątki	<0,21	<3,00
Siemiany	<0,21	<3,00
Babiak	0,43	6,14
Jedwabno	<0,21	<3,00
Bezledy	<0,21	<3,00
Bielice	0,75	10,71
Banie Mazurskie ul. Sportowa 2	<0,21	<3,00
Stare Juchy ul. Mazurska 9	<0,21	<3,00
Drygały	<0,21	<3,00
Wilkasy	<0,21	<3,00
Sterławki Wielkie	<0,21	<3,00
Podgrodzie	0,25	<3,57
Gronowo Elbląskie	0,32	4,57
Wydminy ul. Grunwaldzka 94	<0,21	<3,00
Kadyny	<0,21	<3,00

Źródło: WIOŚ Olsztyn

Z przeprowadzonych badań wynika, że w miastach poniżej 50 tys. mieszkańców oraz na obszarach wiejskich całego województwa warmińsko-mazurskiego nie dochodziło do przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych, a uzyskane wyniki były znacznie poniżej dopuszczalnych poziomów. Poniżej przedstawiono w formie graficznej rozkład wyników pomiarów promieniowania elektromagnetycznego uzyskanych na terenie całego województwa warmińsko-mazurskiego w latach 2013-2015.

Rysunek 16. Histogram wyników pomiarów promieniowania elektromagnetycznego uzyskanych na terenie całego województwa warmińsko-mazurskiego w latach 2013-2015.

Źródło: „Raport o stanie środowiska województwa warmińsko-mazurskiego w 2015 roku”

Pomimo korzystnej sytuacji, zarówno na terenie Gminy Pasłęk jak i całego województwa warmińsko-mazurskiego, niezbędny jest ciągły nadzór nad istniejącymi oraz potencjalnymi źródłami promieniowania elektromagnetycznego.

5.3.3. Analiza SWOT

Promieniowanie elektromagnetyczne	
Silne strony	Słabe strony
1. Niski poziom zagęszczenia potencjalnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego.	1. Lokalizacja potencjalnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego w bezpośredniej bliskości zabudowy mieszkaniowej.
Szanse	Zagrożenia
1. Stała kontrola istniejących oraz planowanych inwestycji mogących emitować promieniowanie elektromagnetyczne.	1. Wzmacnianie istniejących pól elektromagnetycznych przez nowe emitery.

5.3.4. Zagrożenia

Przeprowadzone badania poziomów pól elektromagnetycznych na terenie Gminy Pasłęk nie wykazują przekroczeń wartości dopuszczalnych. Zaleca się jednak stały monitoring poziomów pól elektromagnetycznych, w celu uniknięcia przekroczeń w przyszłości.

5.4. Gospodarowanie wodami

5.4.1. Stan wyjściowy - wody powierzchniowe

Obszar Gminy Pasłęk leży w zlewniach następujących jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP):

- JCWP Dopływ z Dargowa (kod: RW200017283612),
- JCWP Dopływ z Sambrodu (kod: RW2000172836172),
- JCWP Bauda od źródeł do Dzikówki (kod: RW20001755849),
- JCWP Elbląg od Młynówki do ujścia wraz z jez. Družno (kod: RW200005499),
- JCWP Elszka do wpływu do jez. Družno (kod: RW20001754589),
- JCWP Kanał Elbląski od stanowiska szczytowego (pochylnia) do wpływu do jez. Družno (kod: RW2000054549),
- JCWP Wąska od Sały do wpływu do jez. Družno (kod: RW200019545699),
- JCWP Miła (kod: RW20001754542),
- JCWP Kanał Elbląski od stanowiska szczytowego (pochylnia) do wpływu do jez. Sambród (kod: RW20000283615),
- JCWP Sirwa (kod: RW200017545689),
- JCWP Wąska do Sały z Sałą (kod: RW200017545669),
- JCWP Rogowska Struga do wpływu do jez. Družno (kod: RW2000175459989).

5.4.2. Jakość wód - wody powierzchniowe

Informacje na temat stanu wód JCWP zlokalizowanych na terenie Gminy Pasłęk, uzyskane od Krajowej Zarządy Gospodarki Wodnej, zebrano w poniższej tabeli.

Tabela 27. Stan JCWP zlokalizowanych na terenie Gminy Pasłęk.

Nazwa JCWP	Status	Stan chemiczny	Stan/potencjał ekologiczny	Stan wód	Zagrożenie nieosiągnięciem celów środowiskowych
Dopływ z Dargowa	NAT (naturalna)	poniżej dobrego	poniżej dobrego	zły	zagrożona (nierozpoznana presja)
Dopływ z Sambrodu	NAT (naturalna)	poniżej dobrego	poniżej dobrego	zły	zagrożona (nierozpoznana presja)
Bauda od źródeł do Dzikówki	NAT (naturalna)	dobry	co najmniej dobry	dobry	niezagrożona
Elbląg od Młynówki do ujścia wraz z jez. Družno	SZCW (silnie zmieniona część wód)	poniżej dobrego	zły	zły	zagrożona (gospodarka komunalna, przemysł, niska emisja)

Nazwa JCWP	Status	Stan chemiczny	Stan/potencjał ekologiczny	Stan wód	Zagrożenie nieosiągnięciem celów środowiskowych
Elszka do wpływu do jez. Drużno	NAT (naturalna)	dobry	poniżej dobrego	zły	zagrożona (nierozpoznana presja)
Kanał Elbląski od stanowiska szczytowego (pochylnia) do wpływu do jez. Drużno	SZCW (silnie zmieniona część wód)	dobry	co najmniej dobry	dobry	niezagrożona
Wąska od Sały do wpływu do jez. Drużno	SZCW (silnie zmieniona część wód)	dobry	umiarkowany	zły	zagrożona (gospodarka komunalna)
Miła	SZCW (silnie zmieniona część wód)	poniżej dobrego	poniżej dobrego	zły	zagrożona (nierozpoznana presja)
Kanał Elbląski od stanowiska szczytowego (pochylnia) do wpływu do jez. Sambród	SZCW (silnie zmieniona część wód)	dobry	co najmniej dobry	dobry	niezagrożona
Sirwa	NAT (naturalna)	dobry	co najmniej dobry	dobry	niezagrożona
Wąska do Sały z Sałą	NAT (naturalna)	dobry	co najmniej dobry	dobry	niezagrożona
Rogowska Struga do wpływu do jez. Drużno	NAT (naturalna)	poniżej dobrego	poniżej dobrego	zły	zagrożona (nierozpoznana presja)

Źródło: KZGW

Jak wynika z powyższej tabeli, stan wód JCWP na terenie Gminy Pasłęk jest zróżnicowany, przy czym stan większości jest określony jako zły. Dla JCWP na terenie Gminy Pasłęk, które zgodnie art. 4.1 Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW) oraz art. 38d pkt. 2 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2012 r., poz. 145) zostały wskazane jako naturalna część wód – celem środowiskowym jest ochrona, poprawa oraz przywracanie stanu jednolitych części wód powierzchniowych tak, aby osiągnąć dobry stan tych wód. W przypadku silnie zmienionych części wód celem środowiskowym jest osiągnięcie dobrego lub powyżej dobrego potencjału ekologicznego.

Tabela 28. Schemat oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych.

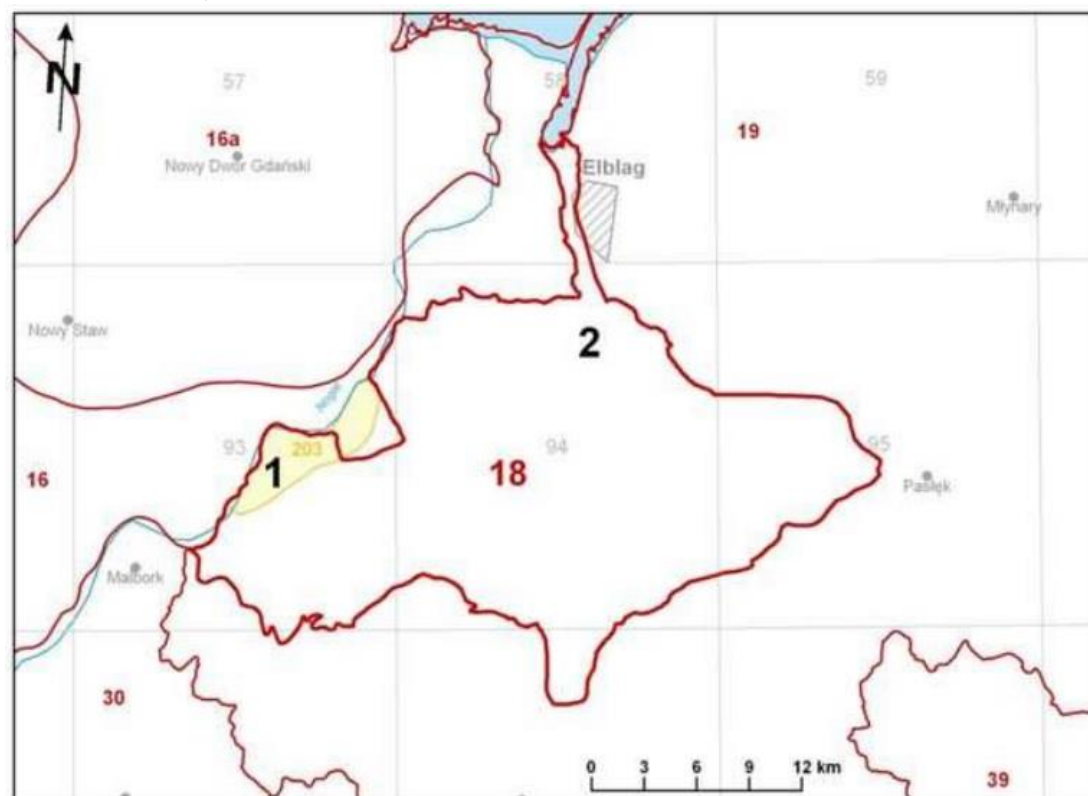
Stan wód		Stan chemiczny	
		Dobry stan chemiczny	Stan chemiczny poniżej dobrego
Stan ekologiczny / potencjał ekologiczny	Bardzo dobry stan ekologiczny / potencjał ekologiczny dobry lub powyżej dobrego	Dobry stan wód	Zły stan wód
	Dobry stan ekologiczny / potencjał ekologiczny dobry lub powyżej dobrego	Dobry stan wód	Zły stan wód
	Umiarkowany stan ekologiczny / umiarkowany potencjał ekologiczny	Zły stan wód	Zły stan wód
	Słaby stan ekologiczny / słaby potencjał ekologiczny	Zły stan wód	Zły stan wód
	Zły stan ekologiczny / zły potencjał ekologiczny	Zły stan wód	Zły stan wód

Źródło: WIOŚ

5.4.3. Stan wyjściowy - wody podziemne

Gmina Pasłęk położona jest w obrębie jednolitej części wód podziemnych nr 18 (PLGW200018), nr 19 (PLGW200019) oraz nr 39 (PLGW200039).

Rysunek 17. Lokalizacja JCWPd nr 18.

Źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna

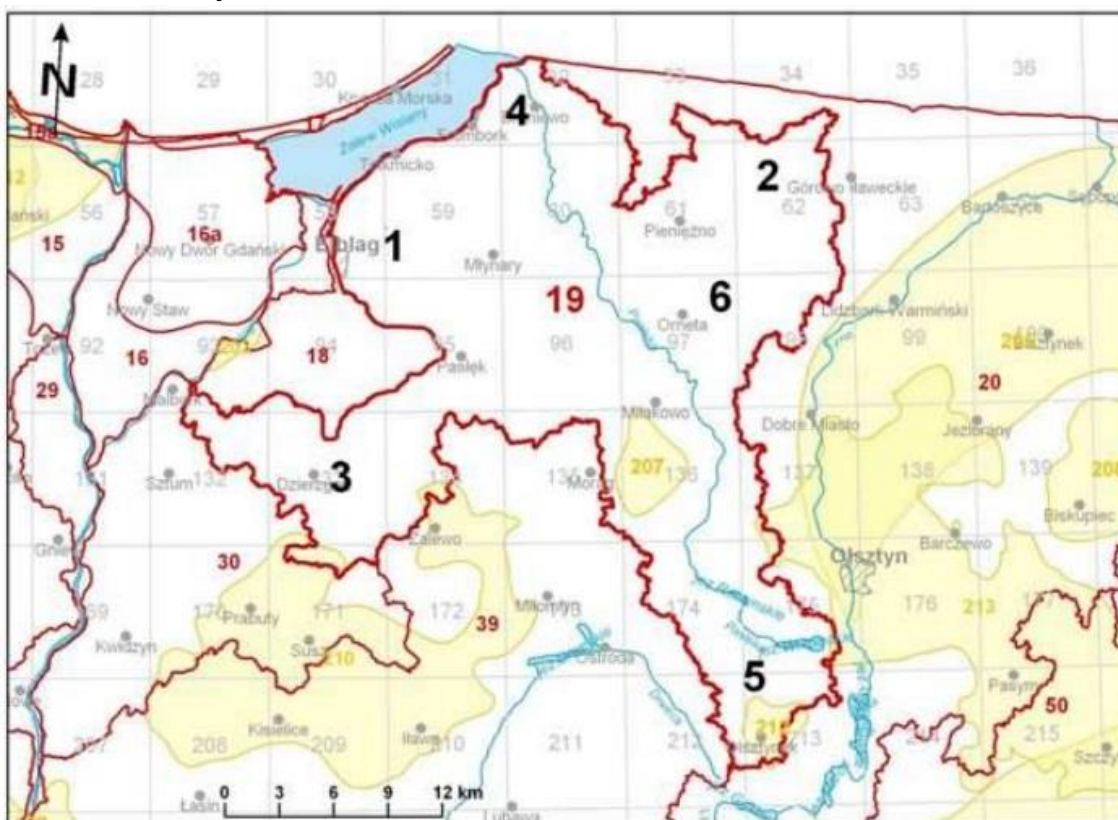
Informacje szczegółowe dotyczące JCWPd nr 18 znajdują się w poniższej tabeli.

Tabela 29. Charakterystyka JCWPd nr 18.

Powierzchnia [km ²]	386,6
Region	Dolnej Wisły
Województwo	pomorskie, warmińsko-mazurskie
Powiaty	elbląski, malborski, sztumski
Głębokość występowania wód słodkich [m]	od kilku m do 150 m

Źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna

Rysunek 18. Lokalizacja JCWPd nr 19.

Źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna

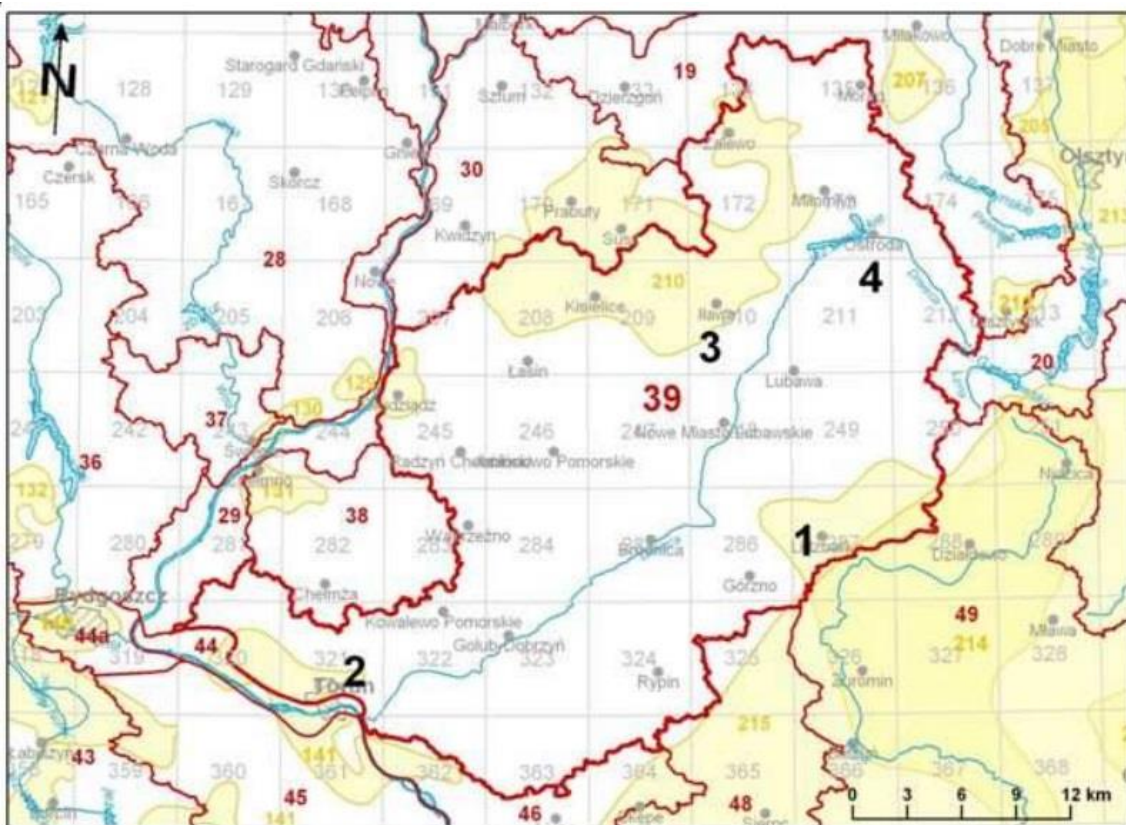
Informacje szczegółowe dotyczące JCWPd nr 19 znajdują się w poniższej tabeli.

Tabela 30. Charakterystyka JCWPd nr 19.

Powierzchnia [km ²]	3917,4
Region	Dolnej Wisły
Województwo	pomorskie, warmińsko-mazurskie
Powiaty	braniewski, elbląski, sztumski, lidzbarski, ostródzki, olsztyński
Głębokość występowania wód słodkich [m]	do ok. 200 m (lokalnie płycej)

Źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna

Rysunek 19. Lokalizacja JCWPd nr 39.

Źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna

Informacje szczegółowe dotyczące JCWPd nr 39 znajdują się w poniższej tabeli.

Tabela 31. Charakterystyka JCWPd nr 39.

Powierzchnia [km ²]	7573,5
Region	Dolnej Wisły
Województwo	pomorskie, kujawsko-pomorskie, warmińsko-mazurskie
Powiaty	elbląski, ostródzki, olsztyński, sztumski, iławski, działdowski, nowomiejski, kwidziński, grudziądzki, wąbrzeski, brodnicki, rypiński, golubsko-dobrzyński, toruński, lipnowski
Głębokość występowania wód słodkich [m]	brak danych (lokalnie wody słone na głębokości 200 m)

Źródło: Państwowa Służba Hydrogeologiczna

5.4.4. Jakość wód - wody podziemne

Informacje na temat stanu jakości wód podziemnych Gminy Pasłęk przedstawiono w poniższej tabeli. Odnoszą się one do oznaczeń sprzed roku 2016, ponieważ wtedy były prowadzone badania. Od 2016 roku istnieje nowy podział kraju na JCWPd.

Tabela 32. Wyniki oceny stanu wód podziemnych na terenie Gminy Pasłęk.

Lp.	Nr JCWPd	Ocena Stanu			
		Stan chemiczny	Stan ilościowy	Zagrożenie nieosiągnięciem dobrego stanu chemicznego	Zagrożenie nieosiągnięciem dobrego stanu ilościowego
1.	18	dobry	dobry	niezagrożona	niezagrożona

Lp.	Nr JCWPd	Ocena Stanu			
		Stan chemiczny	Stan ilościowy	Zagrożenie nieosiągnięciem dobrego stanu chemicznego	Zagrożenie nieosiągnięciem dobrego stanu ilościowego
2.	19	dobry	dobry	niezagrożona	niezagrożona
3.	39	dobry	dobry	niezagrożona	niezagrożona

Źródło: KZGW

Zgodnie z art. 4.1 Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW) i art. 38e pkt. 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2012 r., poz. 145), celem środowiskowym dla JCWPd jest:

- zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do niej zanieczyszczeń,
- zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa stanu,
- ochrona i podejmowanie działań naprawczych,
- zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem wód, tak aby osiągnąć i utrzymać ich dobry stan.

5.4.6. Analiza SWOT

Wody powierzchniowe	
Silne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozwinięta sieć hydrograficzna gminy. 2. Dobry stan dużej części JCWP. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zły stan większości JCWP. 2. Brak rozpoznania większości źródeł presji na JCWP zagrożone nieosiągnięciem celu środowiskowego.
Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none"> 1. Pełne skanalizowanie obszaru gminy. 2. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków tam gdzie jest to uzasadnione ekonomicznie. 3. Likwidacja dzikich wysypisk odpadów. 4. Współpraca z sąsiednimi gminami w celu ograniczenia zanieczyszczenia wód powierzchniowych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podatność wód na zanieczyszczenie. 2. Spływ powierzchniowy zanieczyszczonych wód z terenów rolniczych. 3. Negatywny wpływ zanieczyszczeń spoza obszaru gminy. 4. Przedostawanie się do wód powierzchniowych zanieczyszczeń z dzikich składowisk odpadów spoza terenu gminy na stan czystości wód. 5. Brak środków finansowych na inwestycje związane z ochroną wód powierzchniowych.
Wody podziemne	
Silne strony	Słabe strony
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dobry stan ilościowy JCWPd. 2. Dobry stan chemiczny JCWPd. 	–
Szanse	Zagrożenia
<ol style="list-style-type: none"> 1. Inwentaryzacja oraz kontrola szczelności zbiorników bezodpływowych. 2. Pozyskiwanie dodatkowych środków na rozbudowę sieci kanalizacyjnej. 3. Szkolenie mieszkańców w zakresie naczynializacji użytkowania wód podziemnych. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrastająca presja na zasoby wód podziemnych. 2. Przedostawanie się zanieczyszczeń rolniczych do wód podziemnych. 3. Nieszczelność istniejących zbiorników bezodpływowych. 4. Brak środków finansowych na inwestycje związane z ochroną wód podziemnych.

4. Podnoszenie świadomości rolników w zakresie poprawnego nawożenia użytków rolnych.	
5. Zapobieganie zmianom w stosunkach wodnych na obszarze gminy.	
6. Ochrona ujęć wód podziemnych.	

5.4.6. Zagrożenia

Obszary problemowe wynikające z aktualnego stanu środowiska na terenie Gminy Pasłęk:

- słaby stopień skanalizowania gminy na obszarach wiejskich,
- wzrastająca presja na zasoby wód podziemnych,
- nawożenie gruntów rolnych.

Wymienione powyżej obszary problemowe mogą przyczyniać się do pogarszania aktualnego stanu jakości wód powierzchniowych i podziemnych na terenie Gminy Pasłęk.

5.5. Gospodarka wodno-ściekowa

5.5.1. Sieć wodociągowa

Gmina Pasłęk posiada wodociągową sieć rozdzielczą o długości 229,4 km z 3 774 połączeniami do budynków mieszkalnych oraz zbiorowego mieszkania. W 2015 roku dostarczono nią 521,3 dam³ wody. Z sieci wodociągowej Gminy Pasłęk korzysta 18 266 osób. W poniższej tabeli przedstawiono charakterystykę sieci wodociągowej na terenie Gminy Pasłęk.

Tabela 33. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie Gminy Pasłęk (stan na 2015 r.).

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość
1.	długość czynnej sieci rozdzielczej	km	229,4
2.	połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	3 774
3.	woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam ³	521,3
4.	ludność korzystająca z sieci wodociągowej	%	93,2
5.	ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	18 266

Źródło: GUS

5.5.2. Sieć kanalizacyjna

Gmina Pasłęk posiada sieć kanalizacyjną o długości 59,8 km z 2 129 połączeniami do budynków mieszkalnych. W 2015 roku odprowadzono nią 419,0 dam³. Z sieci kanalizacyjnej korzysta 14 473 osób. W poniższej tabeli przedstawiono charakterystykę sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Pasłęk.

Tabela 34. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Pasłęk (stan na 2015 r.).

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość
1.	długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	59,8
2.	połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	2 129
3.	Ścieki odprowadzone	dam ³	419,0

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość
4.	ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	%	73,9
5.	ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	14 473

Źródło: GUS

5.5.3. Analiza SWOT

Gospodarka wodno-ściekowa	
Silne strony	Słabe strony
1. Poziom zwodociągowania na poziomie 93,2% 2. Poziom skanalizowania na poziomie 73,9%.	1. Niski poziom skanalizowania na obszarach wiejskich. Podłączonych do sieci kanalizacyjnej 55,5% budynków mieszkalnych.
Szanse	Zagrożenia
1. Pełne skanalizowanie obszaru gminy. 2. Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków tam gdzie jest to uzasadnione ekonomicznie 3. Inwentaryzacja oraz kontrola szczelności zbiorników bezodpływowych.	1. Ograniczone możliwości inwestycyjne w zakresie rozbudowy i modernizacji sieci wodociągowo-kanalizacyjnej.

5.5.4. Zagrożenia

Obszary problemowe związane z gospodarką wodno-ściekową wynikają m.in. z:

- słabo rozwiniętego systemu kanalizacji na obszarach wiejskich,
- brakiem środków inwestycyjnych związanych z rozbudową sieci kanalizacyjnej.

5.6. Zasoby geologiczne

5.6.1. Stan aktualny

Wykaz złóż surowców zlokalizowanych na terenie Gminy Pasłęk zestawiono w poniższej tabeli opracowanej na podstawie danych Państwowego Instytutu Geologicznego.

Tabela 35. Surowce naturalne występujące na terenie Gminy Pasłęk.

Lp.	Nazwa złoża	Kopalina	Powierzchnia złoża [ha]
1.	Awajki	Kruszywa naturalne – piasek ze żwirem	16,660
2.	Gryżyna	Kruszywa naturalne - piasek	1,841
3.	Gryżyna I	Kruszywa naturalne - piasek	1,284
4.	Kajmy	Kruszywa naturalne - piasek	8,360
5.	Kajmy I	Kruszywa naturalne - piasek	-
6.	Kajmy II	Kruszywa naturalne - piasek	-
7.	Kupin	Kruszywa naturalne - piasek	1,823
8.	Kupin I	Kruszywa naturalne - piasek	1,592
9.	Kupin II	Kruszywa naturalne - piasek	1,663
10.	Kupin III	Kruszywa naturalne - piasek	5,261
11.	Łukszty	Kruszywa naturalne - piasek	3,050
12.	Maciejowizna	Kruszywa naturalne – piasek ze żwirem	1,156
13.	Majki	Kruszywa naturalne – piasek	-
14.	Majki I	Kruszywa naturalne – piasek ze żwirem	0,300

Lp.	Nazwa złoża	Kopalina	Powierzchnia złoża [ha]
15.	Majki II	Kruszywa naturalne – piasek	-
16.	Majki III	Kruszywa naturalne – piasek	-
17.	Majki IX	Kruszywa naturalne - piasek	0,595
18.	Majki V	Kruszywa naturalne – piasek	-
19.	Majki VI	Kruszywa naturalne – piasek	-
20.	Majki VII	Kruszywa naturalne – piasek	-
21.	Majki VIII	Kruszywa naturalne – piasek ze żwirem	0,669
22.	Nowa Wieś (Majki)	Kruszywa naturalne - piasek	2,378
23.	Nowa Wieś I	Kruszywa naturalne – piasek	-
24.	Nowa Wieś II	Kruszywa naturalne – piasek ze żwirem	1,990
25.	Nowa Wieś III	Kruszywa naturalne - piasek	-
26.	Nowa Wieś IV	Kruszywa naturalne – piasek	-
27.	Nowa Wieś IX	Kruszywa naturalne - piasek	1,636
28.	Nowa Wieś V	Kruszywa naturalne - piasek	-
29.	Nowa Wieś VI	Kruszywa naturalne – piasek	-
30.	Nowa Wieś VII	Kruszywa naturalne – piasek	0,140
31.	Nowa Wieś VIII	Kruszywa naturalne – piasek	6,951
32.	Nowa Wieś X	Kruszywa naturalne – piasek	4,380
33.	Nowa Wieś XI	Kruszywa naturalne – piasek	-
34.	Nowa Wieś XII	Kruszywa naturalne – piasek	-
35.	Nowa Wieś XIII	Kruszywa naturalne – piasek ze żwirem	0,265
36.	Nowa Wieś XIV	Kruszywa naturalne – piasek	1,531
37.	Nowa Wieś XIX	Kruszywa naturalne – piasek	1,774
38.	Nowa Wieś XV	Kruszywa naturalne – piasek	1,748
39.	Nowa Wieś XVI	Kruszywa naturalne – piasek	0,891
40.	Nowa Wieś XVII	Kruszywa naturalne - piasek	1,102
41.	Nowa Wieś XVIII	Kruszywa naturalne – piasek	1,038
42.	Nowa Wieś XX	Kruszywa naturalne - piasek	0,464
43.	Nowa Wieś XXI	Kruszywa naturalne - piasek	9,130
44.	Robity	Kruszywa naturalne - piasek	-
45.	Robity II	Kruszywa naturalne – piasek	1,567
46.	Robity III	Kruszywa naturalne - piasek	1,980
47.	Robity IV	Kruszywa naturalne - piasek	2,000

Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny

5.6.2. Przepisy prawne

Zasady eksploatacji złóż surowców mineralnych zostały określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. — Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. 2016 poz. 1131). Zgodnie z art. 21 ww. ustawy „działalność w zakresie:

1. Poszukiwania lub rozpoznawania złóż kopalin, o których mowa w art. 10 ust. 1;
 - 1a. poszukiwania lub rozpoznawania kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla,
2. Wydobywania kopalin ze złóż,
3. Podziemnego bezzbiornikowania magazynowania substancji,
4. Podziemnego składowania odpadów,
5. Podziemnego składowania dwutlenku węgla,

może być wykonywana po uzyskaniu koncesji. Art. 22 ww. ustawy opisuje, w jakich przypadkach stosownej koncesji udziela: Minister właściwy do spraw środowiska, Marszałek lub Starosta.

Uzyskanie koncesji nie jest konieczne w przypadku, gdy prowadzone działania służą zaspokojeniu potrzeb własnych osób fizycznych i spełniają odpowiednie warunki, gdyż zgodnie z „art. 4.1. Przepisów działu III-VIII oraz art. 168-174 nie stosuje się do wydobywania piasków i żwirów, przeznaczonych dla zaspokojenia potrzeb własnych osoby fizycznej, z nieruchomości stanowiących przedmiot jej prawa własności (użytkowania wieczystego), bez prawa rozporządzenia wydobytą kopaliną, jeżeli jednocześnie wydobywanie:

1. będzie wykonywane bez użycia środków strzałowych
2. nie będzie większe niż 10 m³ w roku kalendarzowym;
3. nie naruszy przeznaczenia nieruchomości.

Ten, kto zamierza podjąć wydobywanie, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązany z 7-dniowym wyprzedzeniem na piśmie zawiadomić o tym właściwy organ nadzoru górniczego, określając lokalizację zamierzonych robót oraz zamierzony czas ich wykonywania.

W przypadku naruszenia wymagań określonych w ust. 1 i 2, właściwy organ nadzoru górniczego, w drodze decyzji, ustala prowadzącemu taką działalność opłatę podwyższoną, o której mowa w art. 140 ust. 3 pkt 3.

5.6.3. Analiza SWOT

Ochrona powierzchni ziemi	
Silne strony	Słabe strony
1. Złoża surowców naturalnych stanowią niewielki procent obszaru gminy.	1. Istnienie wyrobisk powstających przy wydobywaniu kruszywa naturalnego.
Szanse	Zagrożenia
1. Ograniczenie zanieczyszczeń wprowadzanych do środowiska. 2. Obniżenie emisji pyłów do powietrza atmosferycznego. 3. Rekultywacja obszarów zdegradowanych.	1. Degradacja gleb. 2. Brak środków finansowych na inwestycje związane z ochroną powierzchni ziemi.

5.6.4. Zagrożenia

Na terenie Gminy Pasłęk występują złoża kruszyw naturalnych w postaci piasku oraz żwiru. Posiadanie złóż surowców naturalnych jest czynnikiem pozytywnym, jednak nakłada on na gminę szereg obowiązków. Prace wydobywcze powodują zmiany w naturalnym krajobrazie, środowisku glebowym oraz stosunkach wodnych. Gmina zobowiązana jest do kontrolowania podmiotów działających na jej terenie oraz dokładania starań, aby wydobywanie prowadzone było zgodnie z obowiązującymi przepisami. Podmioty posiadające koncesję na eksploatację złoża kopaliny są zobowiązane do ochrony złoża, wód powierzchniowych oraz podziemnych, a także powierzchni ziemi. Po zakończonej eksploatacji zobowiązany jest także do przeprowadzenia prac rekultywacyjnych w celu przywrócenia do właściwego stanu elementów przyrodniczych.

5.7. Gleby

5.7.1. Stan aktualny

Rodzaje gleb

Na terenie Gminy Pasłęk występują takie gleby jak:

- brunatne,
- bielcowe,
- pseudobielcowe,
- czarne ziemie,
- gleby hydrogeniczne,
- mady.

Największy obszar na terenie Gminy Pasłęk zajmują gleby brunatne, spośród których wyróżnić można właściwe, wylugowane oraz kwaśne. Poszczególnych rodzaj gleb brunatnych zależy od pH oraz zawartości CaCO₃. Biorąc pod uwagę przydatność rolniczą, gleby tego typu zaliczane są do kompleksu pszenno-żytniego oraz żytniego.

W przypadku gleb bielcowych, pseudobielcowych oraz czarnych ziem, mamy do czynienia z dużym rozproszeniem na terenie Gminy Pasłęk. Przy czym czarne ziemie są typowe dla zagłębi oraz płaskich wysoczyznach morenowych. Niestety ten rodzaj gleb występują na terenie Gminy najczęściej w formie zdegradowanej na skutek zakwaszenia oraz utraty części próchnicznej.

Mady występują na terenie Gminy w dolinach rzeki Wąska, Sała ora Sirwa. Są one najżyźniejszymi glebami, które pod względem przydatności rolniczej zaliczane są do kompleksów pszennych bardzo dobrych i dobrych.

Bonitacja

Klasy bonitacyjne określają jakość gleb pod względem użytkowym na danym terenie.

Wyróżnia się następujące klasy bonitacyjne:

- Gleby klasy I – gleby orne najlepsze;
- Gleby klasy II – gleby orne bardzo dobre;
- Gleby klasy III (a i b) – gleby orne średnio dobre;
- Gleby klasy IV (a i b) – gleby orne średnie;
- Gleby klasy V – gleby orne słabe;
- Gleby klasy VI - gleby orne najslabsze;

W poniższej tabeli przedstawiono powierzchnie gruntów ornych oraz użytków zielonych na terenie Gminy Pasłęk z uwzględnieniem klasyfikacji bonitacyjnej.

Tabela 36. Powierzchnia użytków zielonych na terenie Gminy Pasłęk z uwzględnieniem klasyfikacji bonitacyjnej.

Gmina	Powierzchnia w poszczególnych klasach [ha]					
	I	II	III	IV	V	VI
Pasłęk	0,00	25,25	2740,63	2452,03	682,39	134,52

Źródło: „Inwentaryzacja przyrodnicza Gminy Pasłęk”

Tabela 37. Powierzchnia gruntów ornych na terenie Gminy Pasłęk z uwzględnieniem klasyfikacji bonitacyjnej.

Gmina	Powierzchnia w poszczególnych klasach [ha]							
	I	II	IIIa	IIIb	IVa	IVb	V	VI
Pasłęk	0,00	0,00	222,43	2236,94	6928,72	1739,46	1313,72	340,07

Źródło: „Inwentaryzacja przyrodnicza Gminy Pasłęk”

Użytkowanie powierzchni ziemi

Użytki rolne na terenie Gminy Pasłęk stanowią 73,4% całego obszaru Gminy. Dane statystyczne na temat struktury użytków rolnych zostały zestawione poniżej.

Tabela 38. Użytkowanie powierzchni ziemi na terenie Gminy Pasłęk (stan na rok 2014).

Użytki rolne			
Lp.	Nazwa	Jednostka	Wielkość obszaru
1.	użytki rolne - grunty orne	ha	12 923
2.	użytki rolne - sady	ha	72
3.	użytki rolne - łąki trwałe	ha	1192
4.	użytki rolne - pastwiska trwałe	ha	4550
5.	użytki rolne - grunty rolne zabudowane	ha	458
6.	użytki rolne - grunty pod stawami	ha	36
7.	użytki rolne - grunty pod rowami	ha	139
Pozostałe grunty			
8.	grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione razem	ha	4 883
9.	grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - lasy	ha	4 603
10.	grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - grunty zadrzewione i zakrzewione	ha	280
11.	grunty pod wodami razem	ha	130
12.	grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	ha	110
	grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi		20
13.	grunty zabudowane i zurbanizowane razem	ha	1 403
14.	grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny mieszkaniowe	ha	124
15.	grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny przemysłowe	ha	43
16.	grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny inne zabudowane	ha	132
17.	grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny zurbanizowane niezabudowane	ha	50
18.	grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny rekreacji i wypoczynku	ha	47
19.	grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny komunikacyjne - drogi	ha	906
20.	grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny komunikacyjne - kolejowe	ha	88
21.	grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny komunikacyjne - inne	ha	1
22.	grunty zabudowane i zurbanizowane - użytki kopalne	ha	12
23.	użytki ekologiczne	ha	1
24.	nieużytki	ha	592
25.	tereny różne	ha	12
POWIERZCHNIA OGÓŁEM		ha	26 391
UŻYTKI ROLNE		ha	19 370

Źródło: GUS

Chemizm gleb ornych

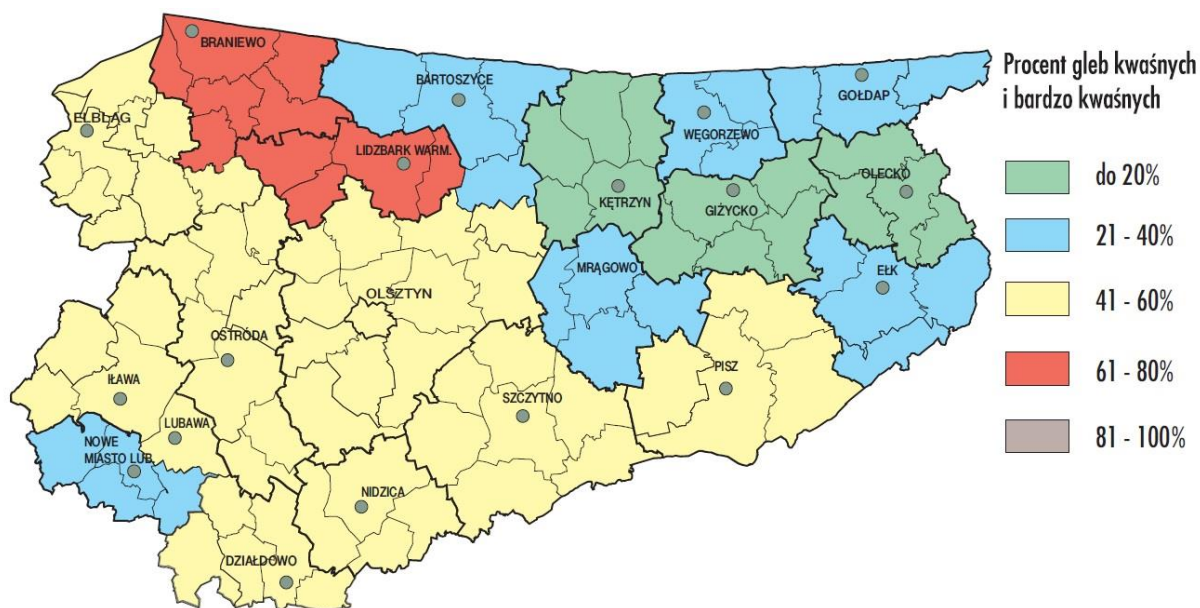
WIOŚ w Olsztynie wykorzystał wyniki badań przeprowadzonych przez Okręgowe Stacje Chemiczno-Rolnicze w latach 2012-2015 do podsumowania chemizmu gleb na terenie całego województwa warmińsko-mazurskiego z uwzględnieniem podziału na powiaty. Poniżej przedstawiono szczegółowe informacje dotyczące powiatu elbląskiego, w tym Gminy Pasłęk.

Odczyn gleb

Wraz ze wzrostem zakwaszenia gleb spada ich przydatność rolnicza. Do nadmiernego zakwaszenia gleb mogą prowadzić procesy naturalne oraz działalność człowieka. Głównym procesem naturalnym jest wymywanie kationów zasadowych, natomiast w przypadku czynników antropogenicznych mamy do czynienia przede wszystkim ze stosowaniem nawozów bogatych w azot. Procesem pozwalającym na przywrócenie właściwego pH jest wapnowanie.

Poniżej przedstawiono w formie graficznej udział gleb kwaśnych i bardzo kwaśnych w poszczególnych powiatach na terenie całego województwa warmińsko-mazurskiego.

Rysunek 20. Procent gleb kwaśnych i bardzo kwaśnych na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w roku 2015.

Źródło: „Raport o stanie środowiska województwa warmińsko-mazurskiego w 2015 roku”

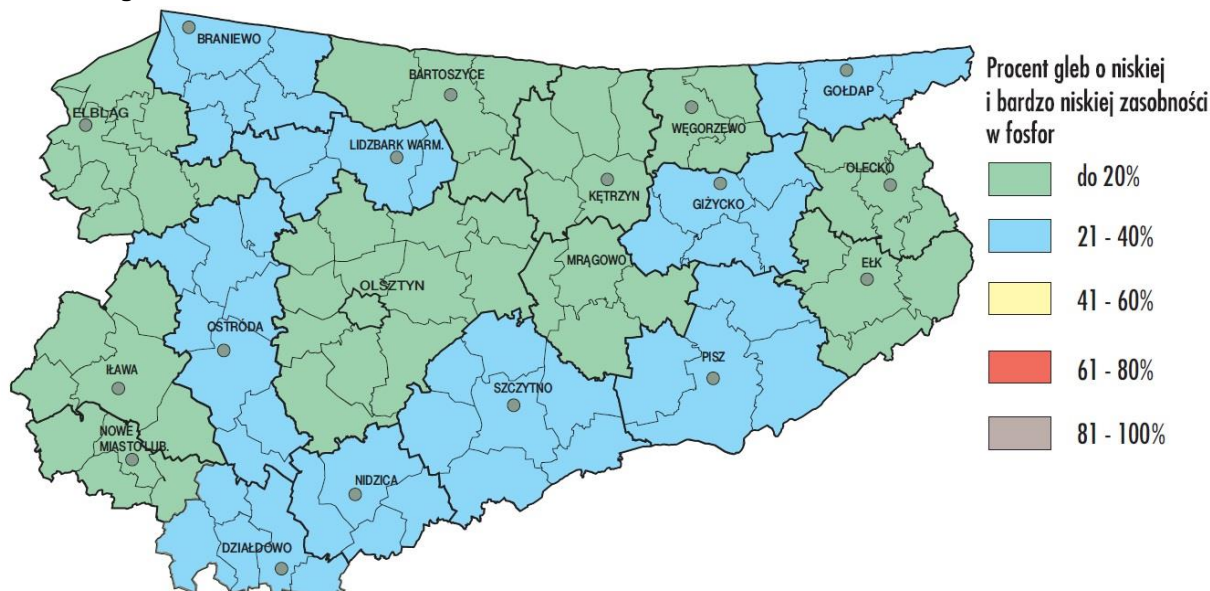
Pod względem udziału gleb kwaśnych i bardzo kwaśnych obszar powiatu elbląskiego, w tym Gminy Pasłęk, został zakwalifikowany w przedziale 21-40%.

Zasobność gleb w makroelementy

Drugim czynnikiem determinującym przydatność rolniczą gleb, oprócz pH, jest zasobność gleb w makroelementy czyli składniki pokarmowe. Zawartość takich składników jak fosfor, potas oraz magnez powinna być odpowiednio zbilansowana, pokrywająca wyłącznie potrzeby roślin. Nie powinno się doprowadzać do sytuacji gdzie w glebie panuje nadmiar makroelementów, gdyż w konsekwencji może doprowadzać do zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych. Braki składników pokarmowych należy uzupełniać przez racjonalne nawożenie.

Poniżej przedstawiono w formie graficznej zawartość makroelementów w glebach poszczególnych powiatów na terenie całego województwa warmińsko-mazurskiego.

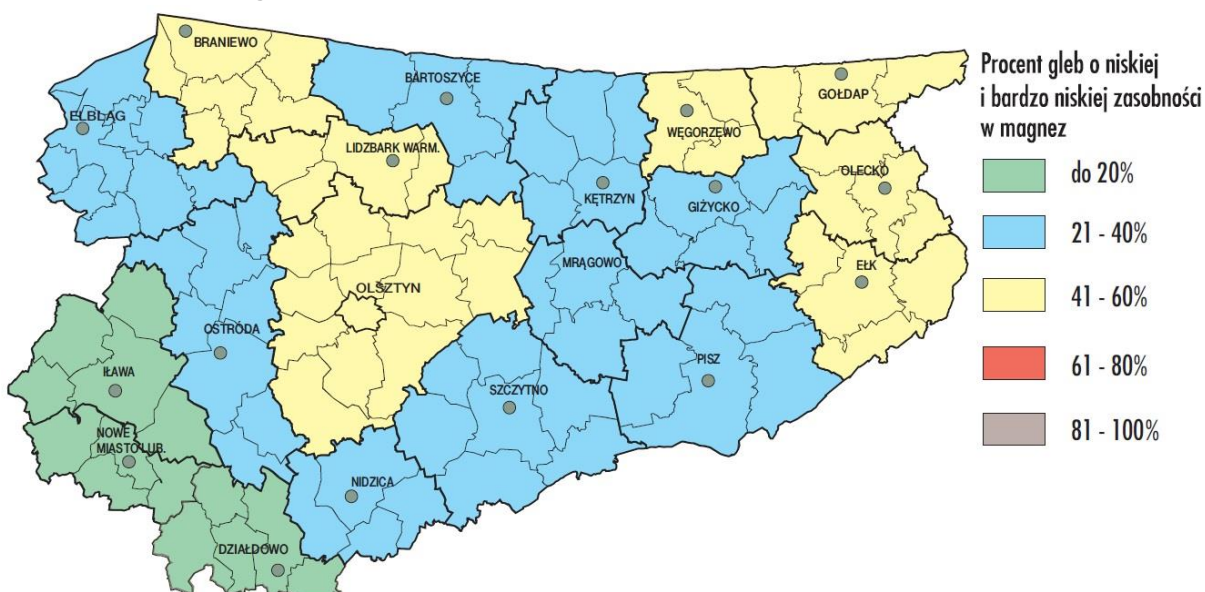
Rysunek 21. Procent gleb o niskiej i bardzo niskiej zasobności w fosfor na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w roku 2015.

Źródło: „Raport o stanie środowiska województwa warmińsko-mazurskiego w 2015 roku”

Pod względem udziału gleb o niskiej i bardzo niskiej zasobności w fosfor obszar powiatu elbląskiego, w tym Gminy Pasłęk, został zakwalifikowany w przedziale do 20%.

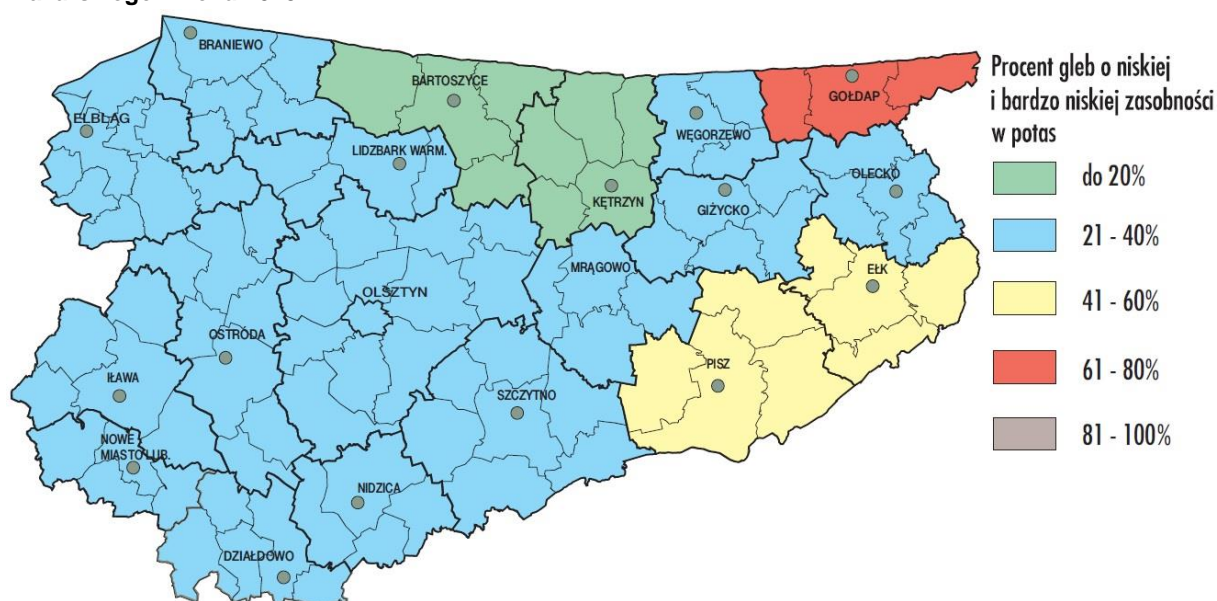
Rysunek 22. Procent gleb o niskiej i bardzo niskiej zasobności w magnez na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w roku 2015.

Źródło: „Raport o stanie środowiska województwa warmińsko-mazurskiego w 2015 roku”

Pod względem udziału gleb o niskiej i bardzo niskiej zasobności w magnez obszar powiatu elbląskiego, w tym Gminy Pasłęk, został zakwalifikowany w przedziale 21-40%.

Rysunek 23. Procent gleb o niskiej i bardzo niskiej zasobności w potas na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w roku 2015.

Źródło: „Raport o stanie środowiska województwa warmińsko-mazurskiego w 2015 roku”

Pod względem udziału gleb o niskiej i bardzo niskiej zasobności w potas obszar powiatu elbląskiego, w tym Gminy Pasłęk, został zakwalifikowany w przedziale 21-40%.

Punkt monitoringu chemizmu gleb

Najbliższy punkt objęty badaniami Monitoringu Chemizmu Gleb Ornych Polski prowadzonymi przez IUNG w Puławach przy współpracy Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej znajdował się w m. Milejewo w gminie Milejewo, która graniczy od strony południowej z Gminą Pasłęk. Poniżej przedstawiono wyniki dokonanych pomiarów w latach 1995-2010.

Charakterystyka gleb w punkcie pomiarowym nr 27 – Milejewo (gm. Milejewo)

Położenie punktu:

Miejscowość: Milejewo

Gmina: Milejewo (2804052)

Województwo: warmińsko-mazurskie; Powiat: elbląski

Rodzaj gleb:

Kompleks: 2 (pszenny dobry); Typ: Bk (gleby brunatne kwaśne); Klasa bonitacyjna: IIIb

Gatunek gleby wg:

BN-78/9180-11: gpp (głina piaszczysta pylasta)

PTG 2008: gp (głina piaszczysta)

USDA: FSL (fine sandy loam)

Tabela 39. Uziarnienie gleb punkcie pomiarowym nr 27 – Milejewo.

Uziarnienie	Jednostka	Rok			
		1995	2000	2005	2010
1,0-0,1 mm	udział w %	40	42	44	42
0,1-0,02 mm	udział w %	33	28	30	33
< 0.02 mm	udział w %	27	30	26	25
2,0-0,05 mm	udział w %	n.o.	n.o.	n.o.	59
0,05-0,002 mm	udział w %	n.o.	n.o.	n.o.	37
< 0.002 mm	udział w %	8	10	8	4

Źródło: www.gios.gov.pl

Tabela 40. Odczyn gleb punkcie pomiarowym nr 27 – Milejewo.

Odczyn i węglany	Jednostka	Rok			
		1995	2000	2005	2010
Odczyn "pH" w zawiesinie H ₂ O	pH	6.9	6.5	6.6	6.1
Odczyn "pH" w zawiesinie KCl	pH	6.0	5.6	5.8	4.6
Węglany (CaCO ₃)	%	n.o.	n.o.	n.o.	n.o.

Źródło: www.gios.gov.pl

Tabela 41. Substancje organiczne w glebach punkcie pomiarowym nr 27 – Milejewo.

Substancja organiczna gleby	Jednostka	Rok			
		1995	2000	2005	2010
Próchnica	%	2.03	1.88	2.18	2.83
Węgiel organiczny	%	1.16	1.09	1.26	1.64
Azot ogólny	%	0.132	0.140	0.123	0.162
Stosunek C/N	-	8.8	7.8	10.2	10.1

Źródło: www.gios.gov.pl

Tabela 42. Właściwości sorpcyjne gleb punkcie pomiarowym nr 27 – Milejewo.

Właściwości sorpcyjne gleby	Jednostka	Rok			
		1995	2000	2005	2010
Kwasowość hydrolityczna (Hh)	cmol(+)*kg ⁻¹	1.87	1.50	1.53	4.50
Kwasowość wymienna (Hw)	cmol(+)*kg ⁻¹	n.o.	n.o.	n.o.	0.42
Glin wymienny "Al"	cmol(+)*kg ⁻¹	n.o.	n.o.	n.o.	0.24
Wapń wymienny (Ca ²⁺)	cmol(+)*kg ⁻¹	7.11	6.99	7.27	4.87
Magnez wymienny (Mg ²⁺)	cmol(+)*kg ⁻¹	0.72	0.74	0.59	0.48
Sód wymienny (Na ⁺)	cmol(+)*kg ⁻¹	0.06	0.06	0.03	0.10
Potas wymienny (K ⁺)	cmol(+)*kg ⁻¹	0.38	0.45	0.66	0.38
Suma kationów wymiennych (S)	cmol(+)*kg ⁻¹	8.27	8.24	8.55	5.83
Pojemność sorpcyjna gleby (T)	cmol(+)*kg ⁻¹	10.14	9.74	10.08	10.33
Wysycenie kompleksu sorpcyjnego kationami zasadowymi (V)	%	81.56	84.60	84.82	56.42

Źródło: www.gios.gov.pl

Tabela 43. Pozostałe właściwości gleb punkcie pomiarowym nr 27 – Milejewo.

Pozostałe właściwości	Jednostka	Rok			
		1995	2000	2005	2010
Fosfor przyswajalny	mg P ₂ O ₅ * 100g ⁻¹	10.4	7.9	10.9	7.2
Potas przyswajalny	mg K ₂ O*100g ⁻¹	16.6	17.7	18.2	11.6

Magnez przyswajalny	mg Mg*100g-1	6.40	8.00	6.00	5.50
Siarka przyswajalna	mg S-SO ₄ *100g-1	1.88	1.75	1.50	1.24

Źródło: www.gios.gov.pl

Tabela 44. Całkowita zawartość pierwiastków śladowych punkcie pomiarowym nr 27 – Milejewo.

Pierwiastki śladowe	Jednostka	Rok			
		1995	2000	2005	2010
Mangan	mg*kg-1	303	323	306	375
Kadm	mg*kg-1	0.29	0.21	0.18	0.17
Miedź	mg*kg-1	8.7	9.0	7.2	8.2
Chrom	mg*kg-1	17.0	17.7	12.3	15.6
Nikiel	mg*kg-1	10.5	8.5	7.7	8.9
Ołów	mg*kg-1	10.7	10.9	10.0	19.8
Cynk	mg*kg-1	45.0	38.3	41.3	51.2
Kobalt	mg*kg-1	1.83	2.99	2.96	4.40
Wanad	mg*kg-1	40.0	33.3	39.1	16.3
Lit	mg*kg-1	9.1	10.6	9.0	6.3
Beryl	mg*kg-1	0.40	0.53	0.33	0.36
Bar	mg*kg-1	40.3	43.0	35.0	40.0
Stront	mg*kg-1	8.6	8.3	7.4	4.3
Lantan	mg*kg-1	11.1	13.3	10.0	9.3

Źródło: www.gios.gov.pl

5.7.2. Analiza SWOT

Ochrona powierzchni ziemi	
Silne strony	Słabe strony
1. Użytki rolne stanowiące 73,4% powierzchni Gminy.	1. Mały udział gleb I i II klasy bonitacyjnej. 2. Istnienie wyrobisk powstających przy wydobyciu kruszywa naturalnego.
Szanse	Zagrożenia
1. Ograniczenie zanieczyszczeń wprowadzanych do środowiska. 2. Wdrażanie zasad dobrej praktyki rolniczej. 3. Zwiększenie świadomości ekologicznej rolników. 4. Ograniczenie użycia chemicznych środków ochrony roślin oraz nawozów sztucznych. 5. Zalesianie gleb o niskim potencjale rolnym. 6. Uprawa roślin energetycznych. 7. Przeciwdziałanie zakwaszeniu gleb poprzez wapnowanie.	1. Zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego. 2. Zanieczyszczenia przy szlakach komunikacyjnych. 3. Nieprawidłowe praktyki rolnicze. 4. Brak środków finansowych na inwestycje związane z ochroną powierzchni ziemi.

5.7.3. Zagrożenia

Z uwagi na fakt, iż znaczna część Gminy Pasłęk to tereny uprawne, istotny wpływ na powierzchnię terenu oraz środowisko glebowe ma rolnictwo. Wynika to z faktu, iż obejmuje ono swoim oddziaływaniem duży obszar i powoduje zasadnicze zmiany w środowisku naturalnym. Najbardziej istotne zagrożenia związane z rolniczym użytkowaniem gruntów to:

- niszczenie mechaniczne roślinności oczek i mokradeł śródpolnych, zwłaszcza pozbawionych zarośli i zadrzewień przywodnych podczas prac polowych, niszczenie chemiczne poprzez stosowanie środków ochrony roślin i nadmierny wpływ biogenów z pól,
- stosowanie na całej powierzchni upraw polowych środków ochrony roślin, powodujące ubożenie i zanikanie roślinności segetalnej,
- intensywne zagospodarowanie użytków zielonych z oraniem, „meliorowaniem”, nawożeniem, obsiewem szlachetnymi gatunkami traw, stosowaniem środków ochrony roślin powodujące drastyczne ubożenie bogactwa florystycznego łąk.

Kolejnym zagrożeniem jest fizyczna degradacja gleb, poprzez erozję wodną i eoliczną. Nasilenie naturalnych procesów erozyjnych spowodowane jest zmianą stosunków wodnych, mechanizacją rolnictwa, niewłaściwym wypasem bydła oraz likwidacją murków, miedz i zadrzewień śródpolnych. Gleby są także narażone na zanieczyszczenie metalami ciężkimi, którego największymi źródłami jest transport samochodowy, emisja pyłów oraz ścieków komunalnych i osadowych.

5.8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

5.8.1. Stan wyjściowy

Odpady komunalne na terenie Gminy Pasłęk powstają głównie w gospodarstwach domowych, przedsiębiorstwach handlowych oraz obiektach użyteczności publicznej.

Na terenie Gminy Pasłęk prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów komunalnych funkcjonująca w oparciu o system pojemnikowy, gdzie:

- pojemniki plastikowe w kolorze niebieskim o pojemności 1100 l – do zbierania papieru i makulatury,
- pojemniki plastikowe w kolorze zielonym o pojemności 1100 l – do zbierania szkła,
- pojemniki plastikowe w kolorze żółtym o pojemności 1100 l – do zbierania tworzyw sztucznych, opakowań wielomateriałowych i opakowań z metali,
- pojemniki plastikowe w kolorze brązowym o pojemności 120 l lub 240 l – do zbierania odpadów biodegradowalnych, w tym zielonych,
- pojemniki metalowe siatkowe o pojemności 1100 l - do zbierania tworzyw sztucznych, opakowań wielomateriałowych i opakowań z metali,
- pojemniki metalowe o pojemności 110 l lub 240 l – do zbierania popiołu.

PSZOK

Na terenie Gminy Pasłęk funkcjonuje Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK), który jest zlokalizowany na Stacji Przeladunkowej Odpadów Komunalnych w Robitach, 14-400 Pasłęk. PSZOK przyjmuje odpady komunalne od wszystkich właścicieli

nieruchomości objętych zbiorczym systemem odbioru odpadów komunalnych. Do PSZOK można oddać nieodpłatnie następujące frakcje odpadów komunalnych:

- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- zużyte baterie i akumulatory,
- odpady wielkogabarytowe,
- odpady budowlane i rozbiórkowe,
- odpady ulegające biodegradacji,
- papier i tekturę,
- szkło,
- tworzywa sztuczne,
- metale.

Masa zebranych odpadów

Informacje dotyczące ilości zebranych odpadów komunalnych na terenie Gminy Pasłęk w roku 2015 przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 45. Dane dotyczące zebranych odpadów komunalnych na terenie Gminy Pasłęk w roku 2015.

Lp.	Kod odpadu	Opis (grupy, podgrupy i rodzaje odpadów)	Masa [Mg]
1.	15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	37,6
2.	15 01 07	Opakowania ze szkła	4,0
3.	17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	96,0
4.	20 01 01	Papier i tektura	146,0
5.	20 01 02	Szkło	273,7
6.	20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,3
7.	20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	11,6
8.	20 01 39	Tworzywa sztuczne	335,3
9.	20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	239,1
10.	20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	241,2
11.	20 03 01	Zmieszane odpady komunalne	3767,7
RAZEM:			5168,8

Źródło: „Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi za rok 2015. Miasto i Gmina Pasłęk”.

Regiony Gospodarki Odpadami⁴

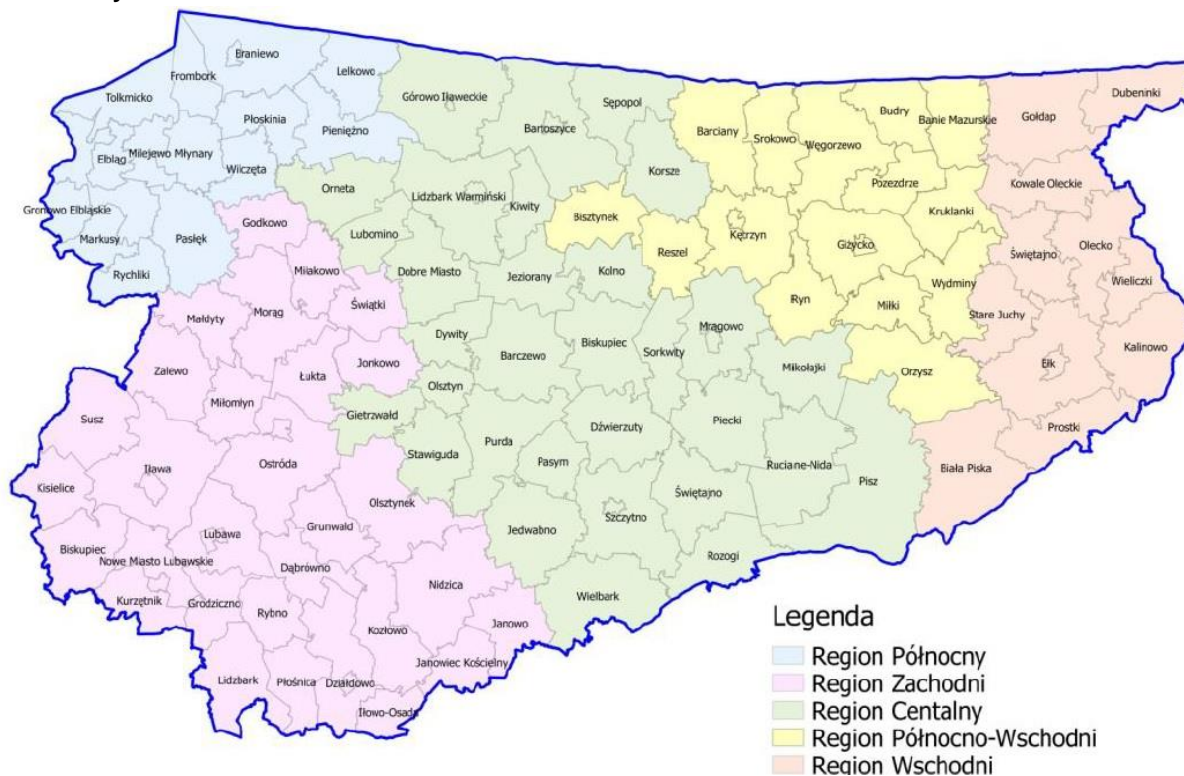
Gospodarka odpadami w województwie warmińsko-mazurskim opiera się na wskazanych w „*Planie gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2016-2022*” regionach gospodarki odpadami komunalnymi (RGOK). W województwie warmińsko-mazurskim wydziela się pięć regionów gospodarki odpadami komunalnymi:

- Region Północny,
- Region Zachodni,
- Region Centralny,
- Region Północno-Wschodni,
- Region Wschodni.

⁴Źródło: „Plan gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2016-2022”

Gmina Pasłęk przynależy do Regionu Północnego. Poniżej przedstawiono w formie graficznej podział województwa warmińsko-mazurskiego na poszczególne regiony gospodarki odpadami.

Rysunek 24. Podział województwa warmińsko-mazurskiego na regiony gospodarowania odpadami komunalnymi.

Źródło: „Plan gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2016-2022”

Region Północny

W poniższej tabeli przedstawiono charakterystykę Regionu Północnego.

Tabela 46. Charakterystyka Regionu Północnego województwa warmińsko-mazurskiego (wg stanu 2014 r.).

Charakterystyka	Opis/wartość
Ogólne	
Liczba ludności	219 786
Zmieszane odpady komunalne	
Masa odebranych odpadów w 2014 r. [Mg]	48 889,70
Odpady ulegające biodegradacji	
Masa odebranych odpadów ulegających biodegradacji, w tym odpadów zielonych w 2014 r. [Mg]	2 525,26
Odpady komunalne ogółem	
Masa odebranych odpadów komunalnych ogółem [Mg]	65 912,58

Źródło: „Plan gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2016-2022”

Instalacje przetwarzania odpadów komunalnych

Poniżej przedstawiono lokalizację regionalnych instalacji przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK) na terenie województwa warmińsko-mazurskiego, w tym Regionu Północnego.

Rysunek 25. Lokalizacja regionalnych instalacji przetwarzania odpadów komunalnych na terenie województwa warmińsko-mazurskiego.

Źródło: „Plan gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2016-2022”

Na terenie Regionu Północnego aktualnie funkcjonuje jedna Regionalna Instalacja Mechaniczno-Biologicznego Przetwarzania odpadów komunalnych, trzy kompostownie oraz dwa składowiska odpadów. System uzupełniają dwanaście instalacji zastępczych. Szczegółowy wykaz instalacji do obsługi systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Regionu Północnego, w tym Gminy Pasłęk, przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 47. Wykaz instalacji regionalnych do obsługi systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Regionie Zachodnim województwa warmińsko-mazurskiego

Lp.	Rodzaj instalacji	Lokalizacja	Podmiot zarządzający	Zdolność przerobowa
1.	Regionalna Instalacja Mechaniczno-Biologicznego Przetwarzania odpadów komunalnych	Elbląg	ZUO Sp. z o.o. Elbląg ul. Mazurska 42 82-300 Elbląg	Część mechaniczna - 70 000 Część biologiczna - 48 500
2.	Kompostownia odpadów zielonych i innych bioodpadów	Elbląg	ZUO Sp. z o.o. Elbląg ul. Mazurska 42 82-300 Elbląg	12 000 Mg/rok (w tym 4 000 Mg/rok dla

Lp.	Rodzaj instalacji	Lokalizacja	Podmiot zarządzający	Zdolność przerobowa
				odpadów zielonych i innych bioodpadów)
3.	Składowisko odpadów	Elbląg	ZUO Sp. z o.o. Elbląg ul. Mazurska 42 82-300 Elbląg	419 000 m ³ pojemność pozostała* 385 000 m ³
4.	Składowisko odpadów	Braniewo	ZUO Sp. z o.o. Elbląg ul. Mazurska 42 82-300 Elbląg	90 600 m ³
5.	Kompostownia odpadów zielonych i innych bioodpadów	Elbląg	Elbląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. ul. Rawska 2-4 82-300 Elbląg	37 000 Mg/rok (w tym 3 200 Mg/rok dla odpadów zielonych i innych bioodpadów)
6.	Kompostownia odpadów zielonych i innych bioodpadów	Braniewo	Elbląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. ul. Rawska 2-4 82-300 Elbląg	4 500 Mg/rok (w tym 300 Mg/rok dla odpadów zielonych i innych bioodpadów)

Źródło: „Plan gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2016-2022”

5.8.2. Analiza SWOT

Gospodarka odpadami	
Silne strony	Słabe strony
1. Wszyscy mieszkańcy Gminy objęci systemem selektywnej zbiórki odpadów. 2. Funkcjonujący PSZOK na terenie Gminy.	1. Konieczność zwiększenia świadomości ekologicznej społeczeństwa w temacie gospodarki odpadami.
Szanse	Zagrożenia
1. Edukacja ekologiczna mieszkańców. 2. Likwidacja nielegalnych wysypisk śmieci. 3. Kontrola poprawności danych w deklaracjach „śmieciowych”. 4. Zwiększenie stopnia odzysku materiałów ze strumienia odpadów komunalnych.	1. Spalanie odpadów w przydomowych kotłowniach. 2. Nieprzepisowe składowanie odpadów. 3. Odpady związane z ruchem turystycznym.

5.8.3. Zagrożenia

Głównym obszarem problemowym dotyczący gospodarki odpadami są nieprawidłowe praktyki dotyczące gospodarowania odpadami przez mieszkańców (np. spalanie odpadów komunalnych, pozbywanie się odpadów w sposób niezgodny z przepisami prawa).

5.9. Zasoby przyrodnicze

5.9.1. Formy ochrony przyrody

Na terenie Gminy Pasłęk występują następujące formy ochrony przyrody:

- Rezerwat przyrody „Dęby w Krukach Pasłęckich”,
- Obszar chronionego krajobrazu „Kanału Elbląskiego”,
- Obszar chronionego krajobrazu „Rzeki Wąskiej”,

- Obszar chronionego krajobrazu „Rzeki Baudy”,
- Obszar chronionego krajobrazu „Jeziora Drużno”,
- Obszar Natura 2000 „Murawy koło Pasłęka”,
- pomniki przyrody.

Rezerwat przyrody „Dęby w Krukach Pasłęckich”

Poniżej przedstawiono najważniejsze informacje dotyczące rezerwatu przyrody „Dęby w Krukach Pasłęckich”.

Nazwa: Dęby w Krukach Pasłęckich

Data uznania: 1960-03-16

Powierzchnia [ha]: 9,6600

Rodzaj rezerwatu: leśny

Cel ustanowienia: Rezerwat utworzony w celu zachowania ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu lasu liściastego wielopiętrowego o charakterze naturalnym z pojedynczymi pomnikowymi dębami (*Quercus robur* L.).

Obszar chronionego krajobrazu „Kanału Elbląskiego”

Poniżej przedstawiono najważniejsze informacje dotyczące obszaru chronionego krajobrazu „Kanału Elbląskiego”.

Nazwa: Kanału Elbląskiego

Data wyznaczenia: 1998-01-01

Powierzchnia [ha]: 30143,4000

Cel ustanowienia: utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych; niedopuszczanie do ich nadmiernego użytkowania

Obszar chronionego krajobrazu „Rzeki Wąskiej”

Poniżej przedstawiono najważniejsze informacje dotyczące obszaru chronionego krajobrazu „Rzeki Wąskiej”.

Nazwa: Rzeki Wąskiej

Data wyznaczenia: 1985-07-01

Powierzchnia [ha]: 8019,5000

Cel ustanowienia: ochrona poszczególnych elementów krajobrazu

- a) dolina rzeki Wąskiej
- b) kompleksy lasu mieszanego świeżego leżącego przy drodze Pasłęk-Orneta oraz w okolicy wsi Surowe i Kwitajny,
- c) rozcięcia erozyjne terenu wysoczyznowego przez cieki wodne: Sała, Olszynka i inne, rozmieszczone wzdłuż zboczy doliny rzeki Wąskiej, w pobliżu m. Pasłęka;

Obszar chronionego krajobrazu „Rzeki Baudy”

Poniżej przedstawiono najważniejsze informacje dotyczące obszaru chronionego krajobrazu „Rzeki Baudy”.

Nazwa: Rzeki Baudy

Data wyznaczenia: 1985-07-01

Powierzchnia [ha]: 166

Cel ustanowienia: : ochrona poszczególnych elementów krajobrazu:

- a) młode wcięcia erozyjne rzeki Baudy na odcinku od Danielewa do miejscowości Myśliwiec; - młoda,
- b) stopniowo rozszerzająca się dolina rzeki Baudy na odcinku od wsi Myśliwiec do krawędzi wysoczyzny,
- c) młode, boczne rozcięcia erozyjne w dolinie Baudy porośnięte lasem mieszanym lub liściastym; sylweta zwartej zabudowy miasta Fromborka;
- d) stożek ujściowy rzeki, wraz z pasem sitowia i trzcina, wzdłuż linii brzegowej Zalewu Wiślanego.

Obszar chronionego krajobrazu „Jeziora Drużno”

Poniżej przedstawiono najważniejsze informacje dotyczące obszaru chronionego krajobrazu „Jeziora Drużno”.

Nazwa: Jezioro Drużno

Data wyznaczenia: 1985-07-01

Powierzchnia [ha]: 11738,9000

Cel ustanowienia: ochrona krajobrazu Jeziora Drużno, którego powierzchnia wynosi 3021 h z czego niemal połowę stanowią trzęsawiska, trzcinowiska i bagna, miejscami zakrzaczone lub zadrzewione olszyną.

Obszar Natura 2000 „Murawy koło Pasłęka”

Poniżej przedstawiono najważniejsze informacje dotyczące obszaru Natura 2000 „Murawy koło Pasłęka”

Nazwa: Murawy koło Pasłęka

Data wyznaczenia: 2011-03-01

Kod obszaru: PLH280031

Rodzaj ochrony: Dyrektywa siedliskowa

Powierzchnia [ha]: 642,7000

Cel ustanowienia: ochrona pierwotnego i naturalnego ciągu zbiorowisk doliny rzeki Wąskiej od jej dna aż do falistej wierzchołkowej moreny dennej.

Pomniki przyrody

Zgodnie z danymi Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie, na terenie Gminy Pasłęk znajduje się 59 pomników przyrody. W poniższej tabeli przedstawiono szczegółowe dane.

Tabela 48. Wykaz pomników przyrody zlokalizowanych na terenie Gminy Pasłęk.

Lp.	Obiekt poddany ochronie	Obwód [cm]	Wysokość [m]	Lokalizacja	Rok uznania/podstawa prawna
1.	dąb szypułkowy Quercus robur	460	30	w. Kwitajny, po lewej stronie szosy do Morąga, na przeciw parku	Dec. Nr 296/63 Prez. WRN w Olsztynie z 26.06.1963 r.
2.	dąb szypułkowy Quercus robur	365	24	w. Rogajny, posesja p. Mariana Późniaka	Orzec. Nr 6/91 Woj. Elbląskiego z 21.11.1991 r.
3.	dąb szypułkowy Quercus robur	330	24	w. Rogajny, posesja p. Mariana Późniaka	Orzec. Nr 7/91 Woj. Elbląskiego z 21.11.1991 r.
4.	dąb szypułkowy Quercus robur	468	26	w. Aniołowo, w parku /centrum wsi/	Rozp. Nr 14/93 Woj. Elbląskiego z 27.12.1993 r.
5.	dąb szypułkowy Quercus robur- 2 szt.	42050 0	27	w. Dawidy- w parku pałacowym p. Stanisława Matuszewicza	Rozp. Nr 14/93 Woj. Elbląskiego z 27.12.1993 r.
6.	buk pospolity Fagus silvatica	415	31	w. Dawidy- w parku pałacowym p. Stanisława Matuszewicza	Rozp. Nr 14/93 Woj. Elbląskiego z 27.12.1993 r.
7.	buk pospolity Fagus silvatica- 3 szt.	375- 450	30-33	w. Dawidy- w parku pałacowym p. Stanisława Matuszewicza	Rozp. Nr 14/93 Woj. Elbląskiego z 27.12.1993 r.
8.	buk pospolity Fagus silvatica	340	28	w. Dawidy- w parku pałacowym p. Stanisława Matuszewicza	Rozp. Nr 14/93 Woj. Elbląskiego z 27.12.1993 r.
9.	dąb szypułkowy Quercus robur	555	29	w. Dawidy- w parku pałacowym p. Stanisława Matuszewicza	Rozp. Nr 14/93 Woj. Elbląskiego z 27.12.1993 r.
10.	dąb szypułkowy Quercus robur	540	24	w. Dawidy- w parku pałacowym p. Stanisława Matuszewicza	Rozp. Nr 14/93 Woj. Elbląskiego z 27.12.1993 r.
11.	dąb szypułkowy Quercus robur	420	30	w. Dawidy- w parku pałacowym p. Stanisława Matuszewicza	Rozp. Nr 14/93 Woj. Elbląskiego z 27.12.1993 r.
12.	dąb szypułkowy Quercus robur- 3 szt	340- 490	23-26	w. Dawidy- w parku pałacowym p. Stanisława Matuszewicza	Rozp. Nr 14/93 Woj. Elbląskiego z 27.12.1993 r.
13.	lipa drobnolistna Tilia cordata- 7 zrośniętych	640	29	w. Dawidy- w parku pałacowym p. Stanisława Matuszewicza	Rozp. Nr 14/93 Woj. Elbląskiego z 27.12.1993 r.

Lp.	Obiekt poddany ochronie	Obwód [cm]	Wysokość [m]	Lokalizacja	Rok uznania/podstawa prawna
14.	lipa drobnolistna Tilia cordata	310	31	w. Dawidy- w parku pałacowym p. Stanisława Matuszewicza	Rozp. Nr 14/93 Woj. Elbląskiego z 27.12.1993 r.
15.	dąb szypułkowy Quercus robur- 4 szt.	284-310	26	w. Gołąbki, w lesie przy Zakładzie Rolnym Gołąbki /w wąwozie/	Rozp. Nr 14/93 Woj. Elbląskiego z 27.12.1993 r.
16.	buk pospolity Fagus silvatica	335	28	w. Kąty, na cmentarzu	
17.	buk pospolity Fagus silvatica	434	35	w. Kąty, przy drodze prowadzącej do kanału	Rozp. Nr 14/93 Woj. Elbląskiego z 27.12.1993 r.
18.	buk pospolity Fagus silvatica	354	35	w. Kąty, przy drodze prowadzącej do kanału	Rozp. Nr 14/93 Woj. Elbląskiego z 27.12.1993 r.
19.	buk pospolity Fagus silvatica	255	30	w. Kąty, przy drodze prowadzącej do kanału	Rozp. Nr 14/93 Woj. Elbląskiego z 27.12.1993 r.
20.	dąb szypułkowy Quercus robur	412	30	w. Kąty, przy drodze prowadzącej do kanału	Rozp. Nr 14/93 Woj. Elbląskiego z 27.12.1993 r.
21.	jesion wyniosły Fraxinus excelsior	385	32	w. Kąty, przy drodze prowadzącej do kanału	Rozp. Nr 14/93 Woj. Elbląskiego z 27.12.1993 r.
22.	lipa drobnolistna Tilia cordata- 11 szt.	312-480	25-30	w. Kąty, przy drodze prowadzącej do kanału	Rozp. Nr 14/93 Woj. Elbląskiego z 27.12.1993 r.
23.	buk pospolity Fagus silvatica	359	30	w. Kąty, w parku	Rozp. Nr 14/93 Woj. Elbląskiego z 27.12.1993 r.
24.	dąb szypułkowy Quercus robur	550	30	w. Kąty, w parku	Rozp. Nr 14/93 Woj. Elbląskiego z 27.12.1993 r.
25.	dąb szypułkowy Quercus robur	450	28	w. Kąty, w parku	Rozp. Nr 14/93 Woj. Elbląskiego z 27.12.1993 r.
26.	dąb szypułkowy Quercus robur	500	20	k przy drodze Pasłek-Kąty, po lewej stronie, ok. 250 m od skrzyżowania Kąty Buczyniec	Rozp. Nr 14/93 Woj. Elbląskiego z 27.12.1993 r.
27.	lipa drobnolistna Tilia cordata	480	25	w. Rydzówka, po prawej stronie drogi do Pasłęka	Rozp. Nr 14/93 Woj. Elbląskiego z 27.12.1993 r.
28.	dąb szypułkowy Quercus robur	425	26	w. Kwitajny, park przypałacowy	Rozp. Nr 13/98 Woj. Elbląskiego z 28.12.1998 r.

Lp.	Obiekt poddany ochronie	Obwód [cm]	Wysokość [m]	Lokalizacja	Rok uznania/podstawa prawna
29.	świerk pospolity Picea abies	270	25	w. Kwitajny, park przypałacowy, 50 m na E od pałacu	Rozp. Nr 13/98 Woj. Elbląskiego z 28.12.1998 r.
30.	dąb szypułkowy Quercus robur	375	21	w. Kwitajny, przed budynkiem biura b. PGR	Rozp. Nr 13/98 Woj. Elbląskiego z 28.12.1998 r.
31.	dąb szypułkowy Quercus robur	560	29	w. Zielno, N-E skraj wsi, na gruntach p. Roberta Zygo	Rozp. Nr 13/98 Woj. Elbląskiego z 28.12.1998 r.
32.	dąb szypułkowy Quercus robur	387	25	m. Pasłęk, na skarpie przy ul. Osińskiego	Rozp. Nr 14/93 Woj. Elbląskiego z 27.12.1993 r.
33.	grab pospolity Carpinus betulus	210	17	m. Pasłęk, na skwerze przy ul. Osińskiego /koło kina „Znicz”/	Rozp. Nr 14/93 Woj. Elbląskiego z 27.12.1993 r.
34.	wiąz szypułkowy Ulmus laevis	310	27	m. Pasłęk, na skwerze przy ul. Zamkowej	Rozp. Nr 14/93 Woj. Elbląskiego z 27.12.1993 r.
35.	wiąz szypułkowy Ulmus laevis	260	26	m. Pasłęk, na skwerze przy ul. Zamkowej	Rozp. Nr 14/93 Woj. Elbląskiego z 27.12.1993 r.
36.	dąb szypułkowy Quercus robur	356	30	m. Pasłęk, na skwerze przy ul. Jagiełły	Rozp. Nr 14/93 Woj. Elbląskiego z 27.12.1993 r.
37.	dąb szypułkowy Quercus robur	391	28	m. Pasłęk, na skwerze, przy ul. Westerplatte /obok Banku Spółdzielczego/	Rozp. Nr 14/93 Woj. Elbląskiego z 27.12.1993 r.
38.	jesion wyniosły Fraxinus excelsior- 9 szt.	185-330	29	m. Pasłęk, przy drodze prowadzącej do kościoła na ul. Osińskiego nad jezioro / koło internatu	Rozp. Nr 14/93 Woj. Elbląskiego z 27.12.1993 r.
39.	Aleja 141 szt.: dąb szypułkowy Quercus robur, jesion wyniosły Fraxinus excelsior, lipa drobnolistna Tilia cordata	131-400	25	m. Pasłęk, przy ul. Dworcowej- od przejazdu kolejowego do trasy Gdańsk-Warszawa	Rozp. Nr 14/93 Woj. Elbląskiego z 27.12.1993 r.
40.	miłorząb dwukłapowy Ginkgo biloba	165	25	m. Pasłęk, przy ul. Wojska Polskiego 10	Rozp. Nr 14/93 Woj. Elbląskiego z 27.12.1993 r.
41.	dąb szypułkowy Quercus robur	305	30	m. Pasłęk, ul. Przemysłowa 5 /w ogrodzie/	Rozp. Nr 14/93 Woj. Elbląskiego z 27.12.1993 r.

Lp.	Obiekt poddany ochronie	Obwód [cm]	Wysokość [m]	Lokalizacja	Rok uznania/podstawa prawna
42.	jesion wyniosły Fraxinus excelsior	364	35	m. Pasłęk, w parku, przy ul. Westerplatte / obok kościoła Ewangelickiego/	Rozp. Nr 14/93 Woj. Elbląskiego z 27.12.1993 r.
43.	jesion wyniosły Fraxinus excelsior	330	35	m. Pasłęk, w parku, przy ul. Westerplatte / obok kościoła Ewangelickiego	Rozp. Nr 14/93 Woj. Elbląskiego z 27.12.1993 r.
44.	buk pospolity Fagus sylvatica	355	35	N-ctwo Dobrocin, Kąty, park dworski, część N	Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 152, poz. 2513, 2001 r
45.	buk pospolity Fagus sylvatica	350	30	N-ctwo Dobrocin, Kąty, park dworski, część N	Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 152, poz. 2513, 2001 r
46.	dąb szypułkowy Quercus robur	300	30	N-ctwo Dobrocin, Kąty, park dworski, część N	Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 152, poz. 2513, 2001 r
47.	modrzew japoński Larix kaempferi	300	32	N-ctwo Dobrocin, Kąty, park dworski, część N	Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 152, poz. 2513, 2001 r
48.	olsza czarna Alnus glutinosa	410	28	N-ctwo Dobrocin, Kąty, park dworski, część N, nad stawem	Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 152, poz. 2513, 2001 r
49.	buk pospolity Fagus sylvatica	355	30	N-ctwo Dobrocin, Kąty, park dworski, część N-W	Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 152, poz. 2513, 2001 r
50.	dąb szypułkowy Quercus robur, klon pospolity Acer platanoides	258, 200- 345	30	N-ctwo Dobrocin, Kąty, park dworski, na E tarasie wzgórza pałacowego	Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 152, poz. 2513, 2001 r
51.	jesion wyniosły Fraxinus excelsior	300	30	N-ctwo Dobrocin, Kąty, park dworski, na E tarasie wzgórza pałacowego	Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 152, poz. 2513, 2001 r
52.	jesion wyniosły Fraxinus excelsior	380	30	N-ctwo Dobrocin, Kąty, park dworski, na wzgórzu, gdzie wznosił się kiedyś dwór	Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 152, poz. 2513, 2001 r
53.	klon pospolity Acer platanoides	320	28	N-ctwo Dobrocin, Kąty, park dworski, na wzgórzu, gdzie wznosił się kiedyś dwór	Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 152, poz. 2513, 2001 r
54.	lipa drobnolistna Tilia cordata	425	32	N-ctwo Dobrocin, Kąty, park dworski, na wzgórzu, gdzie wznosił się kiedyś dwór	Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 152, poz. 2513, 2001 r
55.	jesion wyniosły Fraxinus excelsior	325	30	N-ctwo Dobrocin, Kąty, park dworski, przy	Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 152, poz. 2513, 2001 r

Lp.	Obiekt poddany ochronie	Obwód [cm]	Wysokość [m]	Lokalizacja	Rok uznania/podstawa prawna
				drodze na wzgórze pałacowe	
56.	dąb szypułkowy Quercus robur	436	30	N-ctwo Dobrocin, Kąty, park dworski, śródpolna aleja wychodząca z S strony parku	Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 152, poz. 2513, 2001 r
57.	lipa drobnolistna Tilia cordata	380	30	N-ctwo Dobrocin, Kąty, park dworski, u stóp wzgórza pałacowego nad dużym stawem	Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 152, poz. 2513, 2001 r
58.	lipa drobnolistna Tilia cordata	340	30	N-ctwo Dobrocin, Kąty, park dworski, u stóp wzgórza pałacowego nad dużym stawem	Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 152, poz. 2513, 2001 r
59.	wierzba krucha Salix fragilis	405-515	24-25	N-ctwo Młynary, Marianka, polna droga z Rzecznej (Kalsk) do Marianki, po obu stronach podjazdu do gospodarstwa	Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 152, poz. 2513, 2001 r

Źródło: RDOŚ Olsztyn

5.9.2. Lasy

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego wynika, iż powierzchnia gruntów leśnych na terenie Gminy Pasłęk wynosi 4 648,69 ha, co daje lesistość na poziomie 17,3%. Wskaźnik lesistości gminy jest niższy niż średnia krajowa, która wynosi 29,2%. Strukturę gruntów leśnych na terenie Gminy Pasłęk przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 49. Struktura lasów Gminy Pasłęk w roku 2015.

Grunty leśne		
Powierzchnia ogółem	ha	4 648,69
Lasy ogółem	%	4 553,50
Lesistość	%	17,3
Grunty leśne prywatne ogółem	ha	739,00
Grunty leśne prywatne osób fizycznych	ha	697,00
Grunty leśne publiczne ogółem	ha	3 909,69
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa	ha	3 857,99
Grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	3 795,85

Źródło: GUS

5.9.3. Analiza SWOT

Ochrona przyrody	
Silne strony	Słabe strony

Ochrona przyrody	
1. Położenie poza obszarem ekologicznego zagrożenia. 2. Wyznaczone obszarowe fory ochrony przyrody. 3. Duża liczba pomników przyrody.	1. Stosunkowo niski poziom zalesienia.
Szanse	Zagrożenia
1. Ograniczenie zanieczyszczeń wód, gleb oraz powietrza pochodzących ze źródeł lokalnych. 2. Dokarmianie zwierząt, zwłaszcza w porze zimowej. 3. Zabiegi pielęgnacyjne na roślinach. 4. Zwiększenie obszarów leśnych.	1. Zanieczyszczenie środowiska (powietrza, gleb, wód). 2. Nielegalny ubój dzikich zwierząt. 3. Niewłaściwe metody prowadzenia gospodarki rolnej. 4. Wzrost nielegalnie składowanych odpadów na terenach leśnych.

5.9.4. Zagrożenia

Aktualnie stan zasobów przyrodniczych nie budzi zastrzeżeń, jednakże należy pamiętać, iż stan ten z biegiem czasu będzie ulegał przemianom z przyczyn abiotycznych i biotycznych. Skutki ekologiczne i przyrodnicze zarówno procesów naturalnych jak i antropogenicznych (głównie presja urbanistyczna) na terenach, charakteryzujących się dominującą funkcją ekologiczną, mogą narastać.

Siedliska leśne występujące na terenie Gminy Pasłęk są narażone na szereg zagrożeń dotyczących różnych elementów środowiska. Do najgroźniejszych należą:

- Szkodniki oraz pasożyty – choroby wywoływane przez owady oraz grzyby stanowią duże zagrożenie dla terenów leśnych zwłaszcza, że w dalszym ciągu ich duża część to monokultury, które sprzyjają ich rozprzestrzenianiu. Zapobiega się temu zjawisku poprzez wprowadzania do zalesień domieszek innych gatunków drzew.
- Zanieczyszczenia powietrza pochodzenia przemysłowego oraz komunikacyjnego – ten rodzaj zanieczyszczeń może niszczyć tkanki roślin lub wpływać na ograniczenie fotosyntezy. W większym stopniu dotyka on drzew iglastych. Jego wpływ jest większy w pobliżu tras komunikacyjnych oraz ośrodków przemysłowych.
- Pożary – źródłem pożarów lasów z uwagi na rolniczy charakter gminy może być wypalanie traw. Innym zagrożeniem jest niewłaściwa gospodarka leśna czy ruch turystyczny. Aby zmniejszyć prawdopodobieństwo wystąpienia pożaru zaleca się przeprowadzanie akcji mających na celu edukację ludności w zakresie przeciwdziałania pożarom.
- Czynniki atmosferyczne – czynnikiem atmosferycznym mającym największy wpływ na siedliska leśne może być wiatr, który przy dużym nasileniu może doprowadzić do złamania drzewa lub uszkodzeń systemu korzeniowego.
- Zanieczyszczenia gleb poprzez nielegalne składowanie odpadów komunalnych.

5.10. Zagrożenia poważnymi awariami

5.10.1. Stan aktualny

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. 2016, poz. 672 z późn. zm.), mówiąc o:

- a) „poważnej awarii - rozumie się przez to zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem”.
- b) „poważnej awarii przemysłowej – rozumie się przez to poważną awarię w zakładzie”.

Obejmują one takie rodzaje zdarzeń jak:

1. Pożary na dużych obszarach, pożary długo trwające, a także pożary towarzyszące awariom z udziałem materiałów niebezpiecznych, które powodują zniszczenie lub zanieczyszczenie środowiska;
2. Awarie i katastrofy w zakładach przemysłowych, transporcie, rozładunku i przeładunku materiałów niebezpiecznych i innych substancji, powodujących zanieczyszczenie środowiska;
3. Awarie budowli hydrotechnicznych, powodująca zanieczyszczenie chemiczne lub biologiczne środowiska;
4. Klęski żywiołowe, powodujące zanieczyszczenie chemiczne lub biologiczne środowiska.

Jak wynika z informacji udostępnionych przez Komendę Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej w Olsztynie, według stanu na rok 2015 na terenie Gminy Pasłęk nie występują zakłady dużego ryzyka.

Należy zaznaczyć, iż zagrożenie spowodowania poważnej awarii wynikać może także z transportu substancji niebezpiecznych. Przez teren Gminy Pasłęk przebiegają m.in. droga krajowa oraz droga wojewódzka. Należy pamiętać także o tym, iż paliwa płynne przewożone są praktycznie po wszystkich drogach, gdzie występują stacje paliw płynnych.

5.10.2. Analiza SWOT

Poważne awarie	
Silne strony	Słabe strony
1. Brak w okolicy zakładów zwiększonego lub dużego ryzyka zagrożenia poważną awarią.	1. Obecność drogi krajowej oraz wojewódzkich, którą mogą być transportowane substancje niebezpieczne.
Szanse	Zagrożenia
1. Opracowanie metod postępowania w razie wystąpienia zdarzeń kwalifikowanych jako poważne awarie. 2. Zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat postępowania w przypadku wystąpienia poważnej awarii.	1. Zdarzenia losowe przy ciągach komunikacyjnych (wypadki, rozszczelnienia).

5.10.3. Zagrożenia

Na terenie Gminy Pasłęk nie występują ZZR oraz ZDR, jednakże przez jej obszar lub w pobliżu przebiegają trakty komunikacyjne, po których transportowane są substancje niebezpieczne. Może to generować zagrożenia wystąpienia poważnej awarii.

6. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie

6.1. Wyznaczone cele i zadania

Cele niniejszego programu zostały wyznaczone na podstawie:

- Zdefiniowanych zagrożeń i problemów dla poszczególnych komponentów środowiska;
- Możliwości finansowych analizowanej JST;
- Celów dokumentów wyższego szczebla (poziom powiatowy, wojewódzki i krajowy);
- Celów dokumentów lokalnych (funkcjonujących na terenie omawianej JST).

Tabela 50. Wykaz kierunków interwencji, celów oraz zadań wyznaczonych w ramach POŚ.

Kierunek interwencji	Cel średnio-okresowy	Cel krótko-okresowy	Nazwa zadania	Okres realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Źródło finansowania	Prognozowane nakłady finansowe [tys. zł]*	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania	
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Osiągnięcie i utrzymanie obowiązujących standardów jakości powietrza na terenie Gminy Pasłęk	Poprawa jakości powietrza na terenie gminy Pasłęk	Zadania własne						
			Realizacja Planu Gospodarki Niskoemisyjnej	2017-2020	Gmina Pasłęk	środki własne	Zależne od potrzeb	Klasa jakości powietrza	
			Budowa dróg gminnych (odcinek poniżej 1 km na rok)	2017-2024	Gmina Pasłęk	środki własne, środki zewnętrzne	Zależne od potrzeb	Długość wybudowanych dróg	
			Przebudowa drogi gminnej Gulbity – Anglity (odcinek poniżej 2,5 km).	2017	Gmina Pasłęk	środki własne, środki zewnętrzne	2 300	Długość zmodernizowanych dróg	
			Przebudowa ul. Rzemieślniczej (odcinek poniżej 1 km).	2017	Gmina Pasłęk	środki własne, środki zewnętrzne	540	Długość zmodernizowanych dróg	
			Budowa ciągu pieszo-jezdnego ul. Buczka w Pasłęku (odcinek poniżej 1 km).	2017	Gmina Pasłęk	środki własne, środki zewnętrzne	300	Długość wybudowanych dróg	
			Budowa drogi ul Firmowa (odcinek poniżej 1 km).	2017	Gmina Pasłęk	środki własne, środki zewnętrzne	1 600	Długość wybudowanych dróg	
			Budowa ciągu pieszo-jezdnego pomiędzy ulicami Osińskiego i Partyzantów w Pasłęku	2017	Gmina Pasłęk	środki własne, środki zewnętrzne	440	Długość wybudowanych dróg	
			Modernizacja i remont istniejących dróg gminnych (odcinek poniżej 1 km na rok)	2017-2024	Gmina Pasłęk	środki własne, środki zewnętrzne	Zależne od potrzeb	Długość zmodernizowanych dróg	
Budowa i wyznaczenie tras pieszo-rowerowych na terenie gminy Pasłęk (odcinek poniżej 1 km).	2017-2020	Gmina Pasłęk	środki własne, środki zewnętrzne	Zależne od potrzeb	Długość utworzonych ścieżek rowerowych				

Kierunek interwencji	Cel średnio-okresowy	Cel krótko-okresowy	Nazwa zadania	Okres realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Źródło finansowania	Prognozowane nakłady finansowe [tys. zł]*	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania
			Budowa instalacji fotowoltaicznych na obiektach użyteczności publicznej w Gminie Pasłęk (mikroinstalacje).	2017-2020	Gmina Pasłęk	środki własne, środki zewnętrzne (UE)	Zależne od potrzeb	Moc zainstalowanych instalacji fotowoltaicznych na obiektach użyteczności publicznej w gminie Pasłęk
			Kontrole przestrzegania zakazu spalania odpadów w urządzeniach grzewczych i na otwartych przestrzeniach.	2017-2024	Gmina Pasłęk (Straż Miejska)	środki własne	W ramach działań statutowych	Ilość przeprowadzonych kontroli
Zadania koordynowane								
			Termomodernizacja budynków mieszkalnych	2017-2020	Gmina Pasłęk, mieszkańcy	środki własne, środki zewnętrzne	Zależne od potrzeb	Ilość przeprowadzonych termomodernizacji
			Ograniczenie niskiej emisji w gminie Pasłęk poprzez modernizację indywidualnych kotłowni domowych	2017-2020	Gmina Pasłęk, mieszkańcy	środki własne, środki zewnętrzne	Zależne od potrzeb	Ilość zmodernizowanych przydomowych kotłowni

Kierunek interwencji	Cel średnio-okresowy	Cel krótko-okresowy	Nazwa zadania	Okres realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Źródło finansowania	Prognozowane nakłady finansowe [tys. zł]*	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania
Zagrożenia hałasem	Poprawa klimatu akustycznego i ochrona mieszkańców Gminy Pasłęk przed nadmiernym hałasem	Ochrona przed nadmiernym hałasem	Zadania własne					
			Ochrona obszarów o korzystnym klimacie akustycznym poprzez uwzględnianie ich Miejsowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego.	2017-2020	Gmina Pasłęk	środki własne	Koszt w ramach tworzenia MPZP	Poziom hałasu (wg. PMŚ)
			Preferowanie niekonfliktowych lokalizacji obiektów usługowych i przemysłowych.	2017-2020	Gmina Pasłęk	środki własne	W ramach działań statutowych	Poziom hałasu (wg. PMŚ)
			Zadania koordynowane					
			Kontrola emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej.	2017-2024	WIOŚ w Olsztynie	środki własne	W ramach działań statutowych	Poziom hałasu (wg. PMŚ)
			Kontrola emisji hałasu do środowiska z dróg wojewódzkich i drogi krajowej.	2017-2024	WIOŚ w Olsztynie	środki własne	Zależne od potrzeb	Poziom hałasu (wg. PMŚ, GDDKiA)
			Stosowanie rozwiązań technicznych i organizacyjnych zapobiegających nadmiernej emisji hałasu do środowiska.	2017-2024	Zarządcy dróg	środki własne, środki zewnętrzne	Zależne od potrzeb	Poziom hałasu (wg. PMŚ)

Kierunek interwencji	Cel średnio-okresowy	Cel krótko-okresowy	Nazwa zadania	Okres realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Źródło finansowania	Prognozowane nakłady finansowe [tys. zł]*	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania
Promieniowanie elektro-magnetyczne	Ochrona przed szkodliwym działaniem pól elektromagnetycznych	Monitoring i utrzymanie poniżej poziomu dopuszczalnego PEM	Zadania własne					
			Ograniczanie powstawania źródeł pól elektromagnetycznych na terenach gęstej zabudowy mieszkaniowej na etapie planowania przestrzennego oraz wprowadzenie zagadnienia pól elektromagnetycznych do Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego.	2017-2024	Gmina Pasłęk	środki własne	Koszt w ramach tworzenia MPZP	Poziom PEM
			Zadania koordynowane					
			Kontrola obecnych i potencjalnych źródeł promieniowania elektromagnetycznego.	2017-2024	WIOŚ Olsztyn	środki własne	W ramach działań statutowych	Poziom PEM
			Utrzymanie poziomów elektromagnetycznego promieniowania poniżej dopuszczalnego lub co najwyżej na poziomie dopuszczalnym.	2017-2024	Przedsiębiorcy	środki własne	Zależne od potrzeb	Poziom PEM

Kierunek interwencji	Cel średnio-okresowy	Cel krótko-okresowy	Nazwa zadania	Okres realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Źródło finansowania	Prognozowane nakłady finansowe [tys. zł]*	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania
Gospodarowanie wodami	Osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego wód pod względem jakościowym i ilościowym na terenie Gminy Pasłęk	Poprawa jakości wód na terenie Gminy Pasłęk	Zadania własne					
			Prowadzenie ewidencji przydomowych oczyszczalni ścieków i zbiorników bezodpływowych.	2017-2024	Gmina Pasłęk	środki własne	Zależne od potrzeb	Klasa jakości wód podziemnych
			Wspieranie finansowe budowy indywidualnych systemów oczyszczania ścieków (głównie na terenach zabudowy rozproszonej i obszarach trudnych do skanalizowania, gdzie jest to prawnie dozwolone).	2017-2024	Gmina Pasłęk	środki własne	Zależne od potrzeb	Klasa jakości wód podziemnych
			Zadania koordynowane					
			Bieżąca konserwacja i utrzymanie cieków wodnych.	2017-2024	ZMiUW w Olsztynie	środki własne	zależne od potrzeb	Ilość inwestycji z zakresu konserwacji cieków wodnych
			Konserwacja rowów melioracyjnych	2017-2024	właściciele gruntów, Gmina Pasłęk, ZMiUW w Olsztynie	środki własne	zależne od potrzeb	Ilość inwestycji z zakresu konserwacji rowów melioracyjnych

Kierunek interwencji	Cel średnio-okresowy	Cel krótko-okresowy	Nazwa zadania	Okres realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Źródło finansowania	Prognozowane nakłady finansowe [tys. zł]*	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania
Gospodarka wodno-ściekowa	Rozwój gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Pasłęk	Pełne skanalizowanie oraz zwodociągowanie obszaru Gminy Pasłęk	Budowa kanalizacji sanitarnej Rogajny - Gryżyna - Majki - Zielonka Pasłęcka - etap I Rogajny – Gryżyna (odcinki poniżej 1 km).	2017	Gmina Pasłęk	środki własne, środki zewnętrzne	950	% skanalizowania obszaru gminy
			Budowa kanalizacji sanitarnej Rogajny - Gryżyna - Majki, Zielonka Pasłęcka - etap II Pasłęk – Gryżyna (odcinki poniżej 1 km).	2017-2018	Gmina Pasłęk	środki własne, środki zewnętrzne	4 000	% skanalizowania obszaru gminy
			Budowa kanalizacji sanitarnej i wodociągu Krosno - Nowe Kusy (odcinki poniżej 1 km).	2017	Gmina Pasłęk	środki własne, środki zewnętrzne	2 040	% skanalizowania obszaru gminy
			Budowa sieci kanalizacji deszczowej ul. Kol. Źdroje w Pasłęku (odcinki poniżej 1 km).	2017	Gmina Pasłęk	środki własne, środki zewnętrzne	140	% skanalizowania obszaru gminy (kanalizacja deszczowa)
			Budowa sieci wodociągowej Kol. Marzewo (odcinki poniżej 1 km).	2017	Gmina Pasłęk	środki własne, środki zewnętrzne	400	% zwodociągowania obszaru gminy
			Rozbudowa sieci wodociągowej Kol. Łukszty (odcinki poniżej 1 km).	2017	Gmina Pasłęk	środki własne, środki zewnętrzne	8	% zwodociągowania obszaru gminy
			Budowa sieci wodociągowej Drulity - Sokoły - Dargowo – Awajki (odcinki poniżej 1 km).	2017	Gmina Pasłęk	środki własne, środki zewnętrzne	1 300	% zwodociągowania obszaru gminy

Kierunek interwencji	Cel średnio-okresowy	Cel krótko-okresowy	Nazwa zadania	Okres realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Źródło finansowania	Prognozowane nakłady finansowe [tys. zł]*	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania	
Gleby	Ochrona gleb przed degradacją na terenie Gminy Pasłęk	Poprawa stanu jakości gleb na terenie Gminy Pasłęk	Zadania koordynowane						
			Zrekultywowanie gleb zdegradowanych w kierunku leśnym lub rolnym.	2017-2024	Przedsiębiorcy	środki własne	Zależne od potrzeb	Powierzchnia terenów zdegradowanych	
			Prowadzenie monitoringu jakości gleb.	2017-2024	Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska	środki własne	W ramach działań statutowych	Klasa bonitacyjna gleb	
			Stosowanie tzw. „dobrych praktyk rolniczych”.	2017-2024	Mieszkańcy	środki własne	Zależne od potrzeb	Klasa bonitacyjna gleb	

Kierunek interwencji	Cel średnio-okresowy	Cel krótko-okresowy	Nazwa zadania	Okres realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Źródło finansowania	Prognozowane nakłady finansowe [tys. zł]*	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Minimalizacja ilości powstających odpadów na terenie gminy Pasłęk	Rozwój selektywnej zbiórki odpadów	Zadania własne					
			Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych – odbiór odpadów komunalnych	2017-2024	Gmina Pasłęk	środki własne	Zależne od potrzeb	Masa odebranych odpadów komunalnych
			Identyfikacja i likwidacja dzikich wysypisk śmieci.	2017-2024	Gmina Pasłęk	środki własne	W ramach działań statutowych	Ilość usuniętych dzikich składowisk odpadów
			Egzekwowanie zapisów wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie i regulaminu utrzymania czystości i porządku.	2017-2024	Gmina Pasłęk	środki własne	W ramach działań statutowych	Masa odebranych odpadów komunalnych
			Zadania koordynowane					
			Realizacja „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Pasłęk”.	2017-2024	Gmina Pasłęk, mieszkańcy	środki własne mieszkańców, środki zewnętrzne	Zależne od ilości złożonych wniosków	Masa wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Pasłęk
Zasoby przyrodnicze	Zachowanie różnorodności biologicznej na terenie gminy Pasłęk	Podejmowanie działań z zakresu ochrony przyrody	Zadania własne					
			Bieżące i zrównoważone utrzymanie zieleni na terenie gminy Pasłęk.	2017-2024	Gmina Pasłęk	środki własne	Zależne od potrzeb	Powierzchnia zieleni urządzonej
			Akademia zieleni - teren przed i wokół Szkoły Podstawowej nr 2 w Pasłęku	2017	Gmina Pasłęk	środki własne	49,5	Powierzchnia zieleni urządzonej
			Rewitalizacja parku miejskiego przy ul. Partyzantów/Osińskiego	2017	Gmina Pasłęk	środki własne	50	Powierzchnia zieleni urządzonej

Kierunek interwencji	Cel średnio-okresowy	Cel krótko-okresowy	Nazwa zadania	Okres realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Źródło finansowania	Prognozowane nakłady finansowe [tys. zł]*	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania
			Budowa zieleńca przy ul. Boh. Westerplatte	2017	Gmina Pasłęk	środki własne	45	Powierzchnia zieleni urządzonej
			Uwzględnienie w Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego oraz dokumentach planistycznych form ochrony przyrody.	2017-2024	Gmina Pasłęk	środki własne	W ramach tworzenia dokumentów planistycznych	Powierzchnia form ochrony przyrody
Zadania koordynowane								
			Bieżąca konserwacja form ochrony przyrody.	2017-2024	Gmina Pasłęk, RDOŚ Olsztyn	środki własne	Zależne od potrzeb	Powierzchnia form ochrony przyrody

Kierunek interwencji	Cel średnio-okresowy	Cel krótko-okresowy	Nazwa zadania	Okres realizacji	Jednostka odpowiedzialna	Źródło finansowania	Prognozowane nakłady finansowe [tys. zł]*	Wskaźnik monitoringu realizacji zadania
Zagrożenia poważnymi awariami	Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków	Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych	Zadanie koordynowane					
			Prowadzenie rejestru zakładów zwiększonego i dużego ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych (ZDR, ZZR).	2017-2024	Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Olsztynie, Wojewódzka Komenda Straży Pożarnej w Olsztynie	środki własne	W ramach działań statutowych	Liczba odnotowanych poważnych awarii
Edukacja ekologiczna	Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców	Edukacja ekologiczna dorosłych i młodzieży	Zadania własne					
			Prowadzenie działań dotyczących edukacji ekologicznej	2017-2024	Gmina Pasłęk	środki własne, środki zewnętrzne	zależne od potrzeb	Liczba przeprowadzonych kampanii edukacyjnych

* prognozowane nakłady finansowe na realizację zadań są wartością szacunkową i mogą ulec zmianie w trakcie ich realizacji.

Źródło: Opracowanie własne

7. System realizacji programu ochrony środowiska

Właściwe wykorzystanie możliwych rozwiązań o charakterze organizacyjnym ma istotne znaczenie w procesie wdrażania programu i jego realizacji. Wprowadzenie zasad monitoringu umożliwi sprawną realizację działań, jak również pozwoli na bieżącą aktualizację celów programu. Sformułowanie zasad zarządzania środowiskiem stanowi więc podstawę sprawnej realizacji i kontroli działań programowych.

Zarządzanie programem to sukcesywna realizacja następujących zadań:

1) Wdrożenie programu i jego realizacja, a w szczególności:

- koordynacja przebiegu wdrażania i realizacji,
- bieżąca ocena realizacji i aktualizacja celów,
- raporty na temat wykonania programu.

2) Edukacja ekologiczna:

- utworzenie systemu edukacji ekologicznej,
- udostępnienie informacji o stanie środowiska,
- publikacja informacji o stanie środowiska.

7.1. Współpraca z interesariuszami

Podczas tworzenia niniejszego dokumentu pozyskano dane od:

- Głównego Urzędu Statystycznego w Warszawie;
- Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie;
- Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku;
- Głównej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie;
- Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Olsztynie;
- Przedsiębiorstw obsługujących sieć wodociągową oraz kanalizacyjną;
- Największych przedsiębiorców mających siedzibę i działających na Gminie Pasłęk.

W ramach opracowanego dokumentu wyznaczono zadania własne oraz koordynowane, za których współrealizację odpowiedzialni będą:

- Główny Inspektorat Ochrony Środowiska;
- Instytut Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa;
- Mieszkańcy;
- Przedsiębiorcy;
- Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Olsztynie;
- Wojewoda Warmińsko-Mazurski
- Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie;
- Zarządcy dróg.

7.2. Edukacja ekologiczna

Warunkiem niezbędnym w realizacji celów Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Pasłęk na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024 jest świadomość ekologiczna mieszkańców.

Program nauczania

Przedszkola – w programie nauczania przedszkolnego treści ekologiczne zawarte są w części haseł dotyczących środowiska, pór roku i towarzyszących im przemian w przyrodzie. Od świadomości ekologicznej nauczyciela przedszkola zależy jak dalece potrafi program nauczania w przedszkolu nasycić treściami ekologicznymi, co potrafi przekazać uczniom w trakcie zabaw, spacerów, czy zajęć plastycznych.

Szkoła podstawowa i gimnazjum – edukacja ekologiczna w szkołach podstawowych prowadzona jest na przyrodzie lub na innych przedmiotach w postaci ścieżki edukacyjnej.

Ścieżka edukacyjna to zestaw treści i umiejętności o istotnym znaczeniu wychowawczym, których realizacja może odbywać się w ramach nauczania przedmiotów (bloków przedmiotowych) lub w postaci odrębnych zajęć.

Celami ogólnymi edukacji ekologicznej są:

- 1) Uświadamianie zagrożeń środowiska przyrodniczego, występujących w miejscu zamieszkania.
- 2) Budzenie szacunku do przyrody.
- 3) Rozumienie zależności istniejących w środowisku przyrodniczym.
- 4) Zdobycie umiejętności obserwacji zjawisk przyrodniczych i ich opisu.
- 5) Poznanie współzależności człowieka i środowiska.
- 6) WYROBIE NIE POCZUCIA ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ŚRODOWISKO.
- 7) Rozwijanie wrażliwości na problemy środowiska.

Ścieżka edukacyjna:

Program ścieżki edukacyjnej łączy ogólne treści niezbędne w edukacji ekologicznej w gimnazjum. Tymi koniecznymi treściami są:

- 1) Przyczyny i skutki niepożądanych zmian w atmosferze, biosferze, hydrosferze i litosferze.
- 2) Różnorodność biologiczna (gatunkowa, genetyczna, ekosystemów) – znaczenie jej ochrony.
- 3) Żywność – oddziaływanie produkcji żywności na środowisko.
- 4) Zagrożenia dla środowiska wynikające z produkcji i transportu energii; energetyka jądrowa – bezpieczeństwo i składowanie odpadów.

Program ten uszczegóławia powyższe treści, a w kilku miejscach wykracza poza nie. Dotyczy to szczególnie tych treści, które mają nawiązywać do własnego doświadczenia dziecka i jego znajomości najbliższej okolicy oraz regionu. Program koncentruje się wokół:

- 1) Zagadnień zmienności w środowisku: naturalnej, jako tła porównawczego oraz zależnej od działalności człowieka w środowisku.
- 2) Najważniejszych problemów ekologicznych współczesnego świata.
- 3) Sposobów gospodarowania w miejscu swojego zamieszkania.

- 4) Wartości, jaką stanowi różnorodność biologiczna.

W realizacji programu tak w szkole podstawowej jak i w gimnazjum ważne jest:

- 1) Prowadzenie lekcji terenowych: obserwacji i prostych badań w terenie;
- 2) Preferowanie metod aktywizujących uczniów, takich jak: praca z mapą w terenie, zbieranie danych i ich opracowanie, dyskusje, debaty, wywiady, reportaże, ankietowanie, podejmowanie decyzji – metodą drzewa decyzyjnego, tworzenie „banków pomysłów”, metaplanów itp.;
- 3) Porównywanie zjawisk, procesów, problemów występujących w najbliższej okolicy z podobnymi i odmiennymi w innych regionach, krajach, kontynentach;
- 4) Stosowanie różnorodnych skal przestrzennych prowadzących do porównywania i odróżniania zjawisk, procesów, przyczyn i skutków;
- 5) Wykorzystywanie na lekcjach danych liczbowych, tabel, map, wykresów, zdjęć, rycin w celu kształcenia umiejętności interpretacji zawartych w nich informacji;
- 6) Organizowanie wspólnych, wcześniej zaprojektowanych przez uczniów działań w najbliższym środowisku, prowadzących do pozytywnych zmian;
- 7) Ukazywanie pozytywnej działalności człowieka w środowisku, jako dróg właściwego i realnego rozwiązywania problemów ekologicznych;
- 8) Głoszenie idei, haseł proekologicznych, które są zgodne z własnymi czynami;
- 9) Integrowanie i korelowanie treści nauczania w obrębie różnych przedmiotów i bloków przedmiotowych.

Hasła te poparte są analizą materiałów źródłowych dotyczących aktualnych problemów ochrony środowiska – parków narodowych, rezerwatów przyrody, roślin i zwierząt chronionych, oraz wpływem zanieczyszczeń środowiska na zdrowie człowieka.

Edukacja ekologiczna na terenie Gminy Pasłęk skupiona jest wokół podnoszenia świadomości związanej w właściwym gospodarowaniu odpadów komunalnych. Na terenie Gminy organizowany jest Festyn Ekologiczny pn. „Pasłęcki Dzień Recyklingu”. Jest to cykliczna impreza, która organizowana jest we współpracy Gminy Pasłęk z Zakładem Utylizacji Odpadów w Elblągu i współfinansowana ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Olsztynie. Celem organizacji imprezy jest edukacja mieszkańców Gminy w zakresie właściwego segregowania odpadów. Ponadto, dzieci w wieku przedszkolnym odbywają regularne wycieczki do PSZOK w Robitach oraz ZUO w Elblągu, gdzie zapoznawane są z zasadami funkcjonowania punktu oraz rozwijana jest wiedza z zakresu ekologii i recyklingu. Młodzież szkolna i dzieci z przedszkoli uczestniczą także w cyklicznych imprezach takich jak „Sprzątanie Świata” i „Dzień Ziemi”, podczas których biorą czynny udział w oczyszczaniu terenu Gminy Pasłęk z zalegających odpadów.

7.3. Sprawozdawczość

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. 2016, poz. 672 z późn. zm.) Burmistrz Gminy Pasłęk co 2 lata przedstawia Radzie Miejskiej Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska. Po przedstawieniu ww. raportu Radzie Miejskiej, należy skierować go do organu wykonawczego powiatu.

7.4. Monitoring realizacji programu

W celu przedstawienia stopnia realizacji Programu Ochrony Środowiska oraz zobrazowania zmian zachodzących w środowisku na terenie omawianej gminy, należy posługiwać się wyznaczonymi wskaźnikami monitoringu. Wskaźniki te determinują wyznaczone zadania, których realizacja przyczyni się do poprawy stanu środowiska na terenie Gminy Pasłęk.

Kontrola realizacji Programu Ochrony Środowiska wymaga oceny zarówno stopnia realizacji celów i zadań, jak i terminowości ich wykonania. Istotne znaczenie ma tu również analiza rozbieżności pomiędzy założeniami a realizacją.

Ocena realizacji programu polega na monitorowaniu zmian w wielu wzajemnie powiązanych strefach. System monitorowania w celu uzyskiwania kompatybilnych informacji w skali regionu powinien uwzględniać następujące działania:

- zebranie danych liczbowych,
- uporządkowanie, przetworzenie, analiza zebranych danych,
- przygotowanie raportu,
- analiza porównawcza,
- aktualizacja.

W celu kontroli nad terminową realizacją zadań określonych w niniejszym programie zaleca się dokonywanie analizy realizacji zadań Programu z uwzględnieniem mierników zestawionych w poniższej tabeli.

Tabela 51. Wskaźniki monitoringu oraz tendencja zmian w ramach realizacji POŚ.

Kierunek interwencji	Nazwa wskaźnika monitoringu	Jednostka /wartość
Ochrona i utrzymanie obowiązków standardów powietrza na terenie Gminy Pasłęk	Klasa jakości powietrza	C
	Długość wybudowanych dróg	km
	Długość zmodernizowanych dróg	km
	Długość utworzonych ścieżek rowerowych	km
	Moc zainstalowanych instalacji fotowoltaicznych na obiektach użyteczności publicznej w Gminie Pasłęk	W
	Ilość zainstalowanych lamp	szt.
	Ilość przeprowadzonych kontroli zakazów spalania odpadów komunalnych	szt.
	Ilość przeprowadzonych termomodernizacji	szt.
	Ilość zmodernizowanych przydomowych kotłowni	szt.
Zagrożenie hałasem	Poziom hałas (wg. PMŚ).	dB
Promieniowanie elektromagnetyczne	Poziom PEM	V/m
Gospodarowanie wodami	Klasa jakości wód podziemnych	I-V
	Klasa jakości wód podziemnych	I-V
	Woda zdatna do picia	TAK/NIE
	Ilość inwestycji z zakresu konserwacji cieków wodnych	szt.
	Ilość inwestycji z zakresu konserwacji rowów melioracyjnych	szt.
Gospodarka wodno-ściekowa	% skanalizowania obszaru gminy	%
	Powierzchnia odwodnionego terenu [ha]	ha
	% zwodociągowania obszaru gminy	%
Zasoby geologiczne	Powierzchnia surowców naturalnych	ha
Gleby	Powierzchnia terenów zdegradowanych	ha

Kierunek interwencji	Nazwa wskaźnika monitoringu	Jednostka /wartość
	Klasa bonitacyjna gleb	I-VI
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Masa odebranych odpadów komunalnych	Mg
	Ilość usuniętych dzikich składowisk odpadów	szt.
	Masa wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Pasłęk	Mg
Zasoby przyrodnicze	Powierzchnia parków spacerowo-wypoczynkowych	ha
	Powierzchnia zieleni urządzonej	ha
	Powierzchnia form ochrony przyrody	ha
Zagrożenia poważnymi awariami	Liczba odnotowanych poważnych awarii	szt.

7.5. Źródła finansowania

Realizacja zadań inwestycyjnych w zakresie ochrony środowiska wymaga nakładów finansowych znacznie przewyższających możliwości budżetowe jednostek samorządu terytorialnego. Istnieje zatem potrzeba pozyskania zewnętrznych źródeł finansowego wsparcia przedsięwzięć inwestycyjnych.

Dla jednostek samorządowych dostępnymi sposobami finansowania inwestycji są:

- środki własne,
- kredyty i pożyczki udzielane w bankach komercyjnych,
- kredyty i pożyczki preferencyjne udzielane przez instytucje wspierające rozwój gmin,
- dotacje państwowe z funduszy krajowych i zagranicznych,
- emisja obligacji.

7.5.1. Fundusze krajowe

Wszelkie działania związane z ochroną środowiska i ekologią są wspierane finansowo poprzez różne krajowe i zagraniczne fundusze ekologiczne oraz programy a także środki własne inwestorów.

Do publicznych funduszy ochrony środowiska w Polsce zalicza się:

- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW),
- Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW).

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej jest największą instytucją realizującą poprzez finansowanie inwestycji z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, w obszarach ważnych z punktu widzenia procesu dostosowawczego do standardów i norm Unii Europejskiej. Narodowy Fundusz działa od 1 lipca 1989 roku, a powstał na podstawie ustawy z dnia 31 stycznia 1980 roku o ochronie i kształtowaniu środowiska. Celem działalności Narodowego Funduszu jest finansowe wspieranie inwestycji ekologicznych o znaczeniu i zasięgu ogólnopolskim i ponadregionalnym oraz zadań lokalnych, istotnych z punktu widzenia potrzeb środowiska.

Dystrybucja środków finansowych z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej odbywa się w ramach następujących dziedzin:

- Ochrona powietrza,
- Ochrona wód i gospodarka wodna,
- Ochrona powierzchni ziemi,
- Ochrona przyrody i krajobrazu oraz leśnictwo,
- Geologia i górnictwo,
- Edukacja ekologiczna,
- Państwowy Monitoring Środowiska,
- Programy międzydziedzinowe,
- Nadzwyczajne zagrożenia środowiska,
- Ekspertyzy i prace badawcze.

W Narodowym Funduszu stosowane są trzy formy dofinansowywania:

- finansowanie pożyczkowe (pożyczki udzielane przez NF, kredyty udzielane przez banki ze środków NF, konsorcja czyli wspólne finansowanie NF z bankami, linie kredytowe ze środków NF obsługiwane przez banki).
- finansowanie dotacyjne (dotacje inwestycyjne, dotacje nieinwestycyjne, dopłaty do kredytów bankowych, umorzenia).
- finansowanie kapitałowe (obejmowanie akcji i udziałów w zakładanych bądź już istniejących spółkach w celu osiągnięcia efektu ekologicznego).

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska ma bardzo istotne znaczenie dla ochrony środowiska i gospodarki kraju:

- finansuje ochronę środowiska,
- uruchamia środki innych inwestorów,
- stymuluje nowe inwestycje,
- wspomaga tworzenie nowych miejsc pracy,
- ważny dla zrównoważonego rozwoju.

Szczegółowy zakres działalności NFOŚiGW, lista programów i przedsięwzięć priorytetowych, kryteria i zasady udzielania wsparcia finansowego, a także wzory wniosków i procedury ich rozpatrywania dostępne są w oficjalnym serwisie internetowym: www.nfosigw.gov.pl oraz w siedzibie Funduszu w Warszawie przy ul. Konstruktorskiej 3a.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie⁵

Misją Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie jest finansowe wspieranie przedsięwzięć służących ochronie środowiska i poszanowaniu jego wartości, w oparciu o konstytucyjną zasadę zrównoważonego rozwoju przy zachowaniu bezpieczeństwa ekologicznego kraju i realizacji programów ekologicznych państwa i województwa w celu wypełnienia zobowiązań wynikających z Traktatu Akcesyjnego.

W ramach funkcjonowania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie dofinansowywane są zadania inwestycyjne z zakresu m.in.

- gospodarki wodno-ściekowej i ochrony wód,
- gospodarki odpadami i ochrony powierzchni ziemi,
- ochrony powietrza (w tym odnawialne źródła energii) i termomodernizacji,
- ochrony przed hałasem;

oraz zadania nieinwestycyjne takiej jak:

- edukacja ekologiczna,
- przedsięwzięcia z zakresu ochrony przyrody (np. ochrona gatunkowa roślin i zwierząt, sporządzenie planów ochrony dla obszarów objętych ochroną, nasadzenia drzew i krzewów, zabiegi pielęgnacyjne pomników przyrody),
- państwowy monitoring środowiska,
- wojewódzkie programy i plany związane z ochroną środowiska i gospodarką wodną;

Szczegółowy zakres działalności WFOŚiGW, lista programów i przedsięwzięć priorytetowych, kryteria i zasady udzielania wsparcia finansowego, a także wzory wniosków i procedury ich rozpatrywania dostępne są w oficjalnym serwisie internetowym: www.wfosigw.pl oraz w siedzibie Funduszu w Olsztynie.

7.5.2. Fundusze Unii Europejskiej

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (POIiŚ)⁶

Z Programu Infrastruktura i Środowisko finansowane są różnorodne projekty. W zależności od specyfiki danego rodzaju wsparcia, określany jest typ podmiotów, które mogą z niego korzystać. Możemy wyróżnić następujące grupy podmiotów uprawnionych do ubiegania się o wsparcie:

1. Jednostki samorządu terytorialnego,
2. Przedsiębiorstwa realizujące cele publiczne,
3. Administracja publiczna,
4. Służby publiczne inne niż administracja,

⁵ źródło: <http://www.wfosigw.pl>

⁶ źródło i na podstawie :www.pois.gov.pl

5. Instytucje ochrony zdrowia,
6. Instytucje kultury, nauki i edukacji,
7. Duże przedsiębiorstwa,
8. Małe i średnie przedsiębiorstwa,
9. Organizacje społeczne i związki wyznaniowe.

Szczegółowe informacje na ten temat znajdują się w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych i dokumentacji poszczególnych konkursów o dofinansowanie.

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 to największy program finansowany z Funduszy Europejskich nie tylko w Polsce, ale i Unii Europejskiej. Główne obszary na które zostaną przekazane środki to: gospodarka niskoemisyjna, ochrona środowiska, przeciwdziałanie i adaptacja do zmian klimatu, transport i bezpieczeństwo energetyczne oraz ochrona zdrowia i dziedzictwo kulturowe.

Dzięki równowadze pomiędzy działaniami inwestycyjnymi w infrastrukturę oraz wsparciu skierowanemu do wybranych obszarów gospodarki, program będzie skutecznie realizował założenia strategii Europa 2020, z którą powiązany jest jego cel główny - wsparcie gospodarki efektywnie korzystającej z zasobów i przyjaznej środowisku oraz sprzyjającej spójności terytorialnej i społecznej.

Obszary wsparcia i rodzaje projektów możliwych do realizacji w ramach programu Infrastruktura i Środowisko 2014-2020:

1. Zmniejszenie emisyjności gospodarki:
 - wytwarzanie energii z odnawialnych źródeł energii (OZE);
 - poprawa efektywności energetycznej i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w przedsiębiorstwach, sektorze publicznym i mieszkaniowym;
 - promowanie strategii niskoemisyjnych;
 - rozwój i wdrażanie inteligentnych systemów dystrybucji.
2. Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu:
 - rozwój infrastruktury środowiskowej;
 - dostosowanie do zmian klimatu;
 - ochrona i zahamowywanie spadku różnorodności biologicznej;
 - poprawa jakości środowiska miejskiego.
3. Rozwój sieci drogowej TEN-T i transportu multimodalnego
 - rozwój drogowej infrastruktury w sieci TEN-T;
 - poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego;
 - poprawa bezpieczeństwa w ruchu lotniczym;
 - transport intermodalny, morski i śródlądowy.
4. Infrastruktura drogowa dla miast
 - poprawa dostępności miast i przepustowości infrastruktury drogowej (rozwój infrastruktury drogowej w miastach i tras wylotowych z miast, budowa obwodnic).
5. Rozwój transportu kolejowego w Polsce
 - rozwój kolei w TEN-T, poza siecią i kolei miejskich.
6. Rozwój niskoemisyjnego transportu zbiorowego w miastach

- infrastruktura i tabor dla publicznego transportu zbiorowego w miastach i na ich obszarach funkcjonalnych.
7. Poprawa bezpieczeństwa energetycznego
 - rozwój inteligentnych systemów dystrybucji, magazynowania i przesyłu gazu ziemnego i energii elektrycznej;
 - budowa i rozbudowa magazynów gazu ziemnego;
 - rozbudowa terminala LNG.
 8. Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury
 - inwestycje w ochronę i rozwój dziedzictwa kulturowego oraz zasobów kultury, np. instytucji kultury, szkół artystycznych.
 9. Wzmocnienie strategicznej infrastruktury ochrony zdrowia
 - wsparcie infrastruktury systemu państwowego ratownictwa medycznego;
 - wsparcie infrastruktury szpitali ponadregionalnych i współpracujących z nimi jednostek diagnostycznych w zakresie chorób „aktywności zawodowej” i opieki nad matką i dzieckiem.

Regionalny Program Operacyjny⁷

Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego 2014-2020 (RPO WiM 2014-2020) jest instrumentem realizacji Strategii Rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2025. Celem głównym RPO WiM jest inteligentny, zrównoważony rozwój zwiększający spójność społeczną i terytorialną przy wykorzystaniu potencjału warmińsko-mazurskiego rynku pracy.

Możliwość uzyskania wsparcia finansowego w ramach RPO WM 2014-2022 mają następujące pomioty:

- Jednostki samorządu terytorialnego;
- Przedsiębiorstwa, w szczególności mikro, małe i średnie (MŚP);
- Powiązania kooperacyjne;
- Ośrodki innowacyjności;
- Instytucje otoczenia biznesu (IOB);
- Instytucje ochrony zdrowia;
- Instytucje kultury, nauki i edukacji;
- Organizacje pozarządowe i społeczne oraz związki wyznaniowe;
- Podmioty wdrażające instrumenty finansowe;
- Podmioty świadczące usługi publiczne na rzecz samorządu;

RPO WiM 2014-2020 realizowany będzie w dwunastu Osiach Priorytetowych (OP), w tym jedenastu osiach tematycznych i jednej osi dedykowanej pomocy technicznej:

1. Inteligentna gospodarka Warmii i Mazur.
2. Kadry dla gospodarki.
3. Cyfrowy region.
4. Efektywność energetyczna.
5. Środowisko przyrodnicze i racjonalne wykorzystanie zasobów.
6. Kultura i dziedzictwo.
7. Infrastruktura transportowa.

⁷ rpo.warmia.mazury.pl

8. Obszary wymagające rewitalizacji.
9. Dostęp do wysokiej jakości usług publicznych.
10. Regionalny rynek pracy.
11. Włączenie społeczne.
12. Pomoc techniczna

W perspektywie 2014-2020 największe środki przeznaczone zostaną na działalność z obszaru badań i rozwoju, innowacyjności i przedsiębiorczości, przejścia na gospodarkę niskoemisyjną oraz integracji społecznej. Znaczna część środków zostanie także przekazana na rozwój transportu na terenie województwa warmińsko-mazurskiego.

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020⁸

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 (PROW 2014-2020) został opracowany na podstawie przepisów Unii Europejskiej, w szczególności *rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005* oraz aktów delegowanych i wykonawczych Komisji Europejskiej. Zgodnie z przepisami Unii Europejskiej, Program jest wkomponowany w całościowy system polityki rozwoju kraju, w szczególności poprzez mechanizm Umowy Partnerstwa. Umowa ta określa strategię wykorzystania środków unijnych na rzecz realizacji wspólnych dla UE celów określonych w unijnej strategii wzrostu „*Europa 2020 - Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu*” z uwzględnieniem potrzeb rozwojowych danego państwa członkowskiego.

Celem głównym PROW 2014 – 2020 jest poprawa konkurencyjności rolnictwa, zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi i działania w dziedzinie klimatu oraz zrównoważony rozwój terytorialny obszarów wiejskich.

Program będzie realizował wszystkie sześć priorytetów wyznaczonych dla unijnej polityki rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014 – 2020, a mianowicie:

- Ułatwianie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich.
- Poprawa konkurencyjności wszystkich rodzajów gospodarki rolnej i zwiększenie rentowności gospodarstw rolnych.
- Poprawa organizacji łańcucha żywnościowego i promowanie zarządzania ryzykiem w rolnictwie.
- Odtwarzanie, chronienie i wzmacnianie ekosystemów zależnych od rolnictwa i leśnictwa.
- Wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami i przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu w sektorach: rolnym, spożywczym i leśnym.
- Zwiększanie włączenia społecznego, ograniczanie ubóstwa i promowanie rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich.

⁸ Źródło: www.minrol.gov.pl

SPIS TABEL:

Tabela 1. Słownik skrótów.....	4
Tabela 2. Dane dotyczące bezrobocia na terenie Gminy Pasłęk (stan na 31.XII.2015 r.).....	8
Tabela 3. Rodzaje oraz źródła zanieczyszczeń powietrza.....	22
Tabela 4. Wykaz odcinków dróg krajowych oraz wojewódzkich na terenie Gminy Pasłęk.....	22
Tabela 5. Przeciętny skład spalin silnikowych (w % objętościowo).	23
Tabela 6. Podział województwa warmińsko-mazurskiego na strefy ze względu na ochronę powietrza.	24
Tabela 7. Klasyfikacja stref zanieczyszczeń powietrza	26
Tabela 8. Wynikowe klasy strefy warmińsko-mazurskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2015 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia.	28
Tabela 9. Wynikowe klasy strefy warmińsko-mazurskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2015 r. dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin.	29
Tabela 10. Proponowana redukcja emisji powierzchniowej pyłu zawieszonego PM10 wraz z szacunkową liczbą m ² powierzchni użytkowej mieszkań podlegającej wymianie sposobu ogrzewania, konieczna w celu obniżenia stężeń pyłu P10 poniżej poziomu docelowego na terenie Gminy Pasłęk. 36	
Tabela 11. Maksymalna redukcja emisji powierzchniowej B(a)P wraz z szacunkową liczbą m ² powierzchni użytkowej mieszkań podlegającej wymianie sposobu ogrzewania, konieczna w celu obniżenia stężeń B(a)P poniżej poziomu docelowego na terenie Gminy Pasłęk.	36
Tabela 12. Działania krótkoterminowe w strefie warmińsko-mazurskiej dla poszczególnych poziomów ostrzeżeń dotyczących stężenia pyłu zawieszonego PM10.....	38
Tabela 13. Działania krótkoterminowe w strefie warmińsko-mazurskiej dla poszczególnych poziomów ostrzeżeń dotyczących stężenia benzo(a)pirenu.	41
Tabela 14. Dopuszczalne poziomy hałasu w zależności od przeznaczenia terenu.....	45
Tabela 15. Długookresowy poziom hałasu na terenie Gminy Pasłęk uzyskane podczas badań w 2014 roku.....	48
Tabela 16. Równoważne poziomy hałasu oraz wartości przekroczeń poziomów dopuszczalnych na terenie Gminy Pasłęk uzyskanych podczas badań w roku 2014.	48
Tabela 17. Wykaz odcinków dróg krajowych oddziałujących pod względem hałasu na obszar Gminy Pasłęk.	49
Tabela 18. Udział poszczególnych rodzajów terenów na terenie Gminy Pasłęk objętych oddziaływaniem odcinków drogi krajowej nr 7.	50
Tabela 19. Liczba lokali oraz osób narażonych na hałas dla wskaźnika L _{DWN} na obszarach powiatu elbąskiego, w tym Gminy Pasłęk, objętych oddziaływaniem poszczególnych odcinków drogi krajowej nr 7.....	51
Tabela 20. Liczba osób eksponowanych na hałas dla wskaźnika L _N na obszarach powiatu elbąskiego, w tym Gminy Pasłęk, objętych oddziaływaniem poszczególnych odcinków drogi krajowej nr 7.	51
Tabela 21. Liczba lokali oraz osób narażonych na hałas dla wskaźnika L _N na obszarach powiatu elbąskiego, w tym Gminy Pasłęk, objętych oddziaływaniem poszczególnych odcinków drogi krajowej nr 7.....	51
Tabela 22. Liczba osób eksponowanych na hałas dla wskaźnika L _N na obszarach powiatu elbąskiego, w tym Gminy Pasłęk, objętych oddziaływaniem poszczególnych odcinków drogi krajowej nr 7.	52
Tabela 23. Wykaz odcinków dróg wojewódzkich oddziałujących pod względem hałasu na obszar Gminy Pasłęk.....	52
Tabela 24. Zakres przekroczeń dopuszczalnych norm poziomu hałasu na terenie Gminy Pasłęk w obrębie drogi wojewódzkiej nr 527.	53
Tabela 25. Wyniki pomiarów monitoringu pól elektromagnetycznych na terenie Gminy Pasłęk w 2015 roku.....	59
Tabela 26. Wyniki pomiarów monitoringu pól elektromagnetycznych na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w roku 2015.	60

Tabela 27. Stan JCWP zlokalizowanych na terenie Gminy Pasłęk.	63
Tabela 28. Schemat oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych.	65
Tabela 29. Charakterystyka JCWPd nr 18.	66
Tabela 30. Charakterystyka JCWPd nr 19.	66
Tabela 31. Charakterystyka JCWPd nr 39.	67
Tabela 32. Wyniki oceny stanu wód podziemnych na terenie Gminy Pasłęk.	67
Tabela 33. Charakterystyka sieci wodociągowej na terenie Gminy Pasłęk (stan na 2015 r.).	69
Tabela 34. Charakterystyka sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Pasłęk (stan na 2015 r.).	69
Tabela 35. Surowce naturalne występujące na terenie Gminy Pasłęk.	70
Tabela 36. Powierzchnia użytków zielonych na terenie Gminy Pasłęk z uwzględnieniem klasyfikacji bonitacyjnej.	73
Tabela 37. Powierzchnia gruntów ornych na terenie Gminy Pasłęk z uwzględnieniem klasyfikacji bonitacyjnej.	74
Tabela 38. Użytkowanie powierzchni ziemi na terenie Gminy Pasłęk (stan na rok 2014).	74
Tabela 39. Uziarnienie gleb punkcie pomiarowym nr 27 – Milejewo.	77
Tabela 40. Odczyn gleb punkcie pomiarowym nr 27 – Milejewo.	78
Tabela 41. Substancje organiczne w glebach punkcie pomiarowym nr 27 – Milejewo.	78
Tabela 42. Właściwości sorpcyjne gleb punkcie pomiarowym nr 27 – Milejewo.	78
Tabela 43. Pozostałe właściwości gleb punkcie pomiarowym nr 27 – Milejewo.	78
Tabela 44. Całkowita zawartość pierwiastków śladowych punkcie pomiarowym nr 27 – Milejewo.	79
Tabela 45. Dane dotyczące zebranych odpadów komunalnych na terenie Gminy Pasłęk w roku 2015.	81
Tabela 46. Charakterystyka Regionu Północnego województwa warmińsko-mazurskiego (wg stanu 2014 r.).	82
Tabela 47. Wykaz instalacji regionalnych do obsługi systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w Regionie Zachodnim województwa warmińsko-mazurskiego.	83
Tabela 48. Wykaz pomników przyrody zlokalizowanych na terenie Gminy Pasłęk.	87
Tabela 49. Struktura lasów Gminy Pasłęk w roku 2015.	91
Tabela 50. Wykaz kierunków interwencji, celów oraz zadań wyznaczonych w ramach POŚ.	96
Tabela 51. Wskaźniki monitoringu oraz tendencja zmian w ramach realizacji POŚ.	110

SPIS RYSUNKÓW:

Rysunek 1. Położenie Gminy Pasłęk.	7
Rysunek 2. Obszar strefy warmińsko-mazurskiej ochrony powietrza na terenie województwa warmińsko-mazurskiego.	25
Rysunek 3. Obszary przekroczeń stężeń benzo(a)pirenu ze względu na ochronę zdrowia w strefie warmińsko-mazurskiej w roku 2015.	30
Rysunek 4. Obszary przekroczeń poziomu długoterminowego ze względu na ochronę zdrowia w województwie warmińsko mazurskim w roku 2015.	31
Rysunek 5. Obszary przekroczeń poziomu długoterminowego ze względu na ochronę roślin w województwie warmińsko mazurskim w roku 2015.	32
Rysunek 6. Obszar przekroczeń dobowych stężeń pyłu zawieszzonego PM10 na terenie Gminy Pasłęk wg oceny za rok 2012.	34
Rysunek 7. Obszar przekroczeń poziomu bezno(a)pirenu na terenie Gminy Pasłęk wg oceny za rok 2012.	35
Rysunek 8. Wykaz odcinków dróg na terenie województwa warmińsko-mazurskiego objętych analizą na potrzeby opracowania map akustycznych dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów.	50
Rysunek 9. Wykaz odcinków dróg na terenie województwa warmińsko-mazurskiego objętych analizą na potrzeby opracowania map akustycznych dla dróg wojewódzkich.	53

Rysunek 10. Obszary przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu na terenie gminy Pasłęk w obrębie drogi wojewódzkiej nr 527.	54
Rysunek 11. Lokalizacja nadajników CDMA na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w 2015 roku.	57
Rysunek 12. Lokalizacja nadajników GSM na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w 2015 roku.	58
Rysunek 13. Lokalizacja nadajników LTE na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w 2015 roku.	58
Rysunek 14. Lokalizacja nadajników UMTS na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w 2015 roku.	59
Rysunek 15. Lokalizacja punktów pomiarowo-kontrolnych stanowiących sieć monitoringu promieniowania elektromagnetycznego na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w roku 2015.	60
Rysunek 16. Histogram wyników pomiarów promieniowania elektromagnetycznego uzyskanych na terenie całego województwa warmińsko-mazurskiego w latach 2013-2015.	62
Rysunek 17. Lokalizacja JCWPd nr 18.	65
Rysunek 18. Lokalizacja JCWPd nr 19.	66
Rysunek 19. Lokalizacja JCWPd nr 39.	67
Rysunek 20. Procent gleb kwaśnych i bardzo kwaśnych na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w roku 2015.	75
Rysunek 21. Procent gleb o niskiej i bardzo niskiej zasobności w fosfor na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w roku 2015.	76
Rysunek 22. Procent gleb o niskiej i bardzo niskiej zasobności w magnez na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w roku 2015.	76
Rysunek 23. Procent gleb o niskiej i bardzo niskiej zasobności w potas na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w roku 2015.	77
Rysunek 24. Podział województwa warmińsko-mazurskiego na regiony gospodarowania odpadami komunalnymi.	82
Rysunek 25. Lokalizacja regionalnych instalacji przetwarzania odpadów komunalnych na terenie województwa warmińsko-mazurskiego.	83